

Jilid IV
Bil. 2

643179-

Hari Khamis,
29hb. Disember, 1977

LAPORAN PERSIDANGAN

OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT
FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG KEEMPAT
Fourth Session

MESYUARAT YANG KETIGA
Third Meeting

Jilid IV
Bil. 2

Hari Khamis
29hb. Disember, 1977

LAPORAN PERSIDANGAN

OFFICIAL REPORT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT
FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY PENANG

PENGGAL YANG KEEMPAT
Fourth Session

MESYUARAT YANG KETIGA
Third Meeting

KANDUNGANNYA

USUL-USUL	(67), (120)
ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 1978	(72)
PENANGGUHAN	(120)

DICETAK OLEH
SYARIKAT JOTHEE
80, LEBOH PANTAI,
PULAU PINANG.

1979

HARI KHAMIS, 29HB. DISEMBER, 1977

HADIR:

- Yang Berhormat Datuk Speaker (Datuk Haji Harun bin Sira, D.M.P.N.)
 Yang Amat Berhormat Ketua Menteri (Dr. Lim Chong Eu)
 Yang Berhormat Penasihat Undang-Undang (Encik Haidar bin Mohd. Noor)
 Yang Berhormat Ahli Kawasan Datuk Keramat (Datuk Teh Ewe Lim, D.M.P.N.)
 " " Ahli Kawasan Kampong Kolam (Datuk Khoo Kay Por, D.M.P.N., J.M.N., J.P.)
 " " Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Khalid Ahmad bin Sulaiman, K.M.N., A.M.N., P.J.K.)
 " " Ahli Kawasan Sungai Bakap (Encik S.P. Chellah, J.P.)
 " " Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Haji Mohamad Noor bin Haji Bakar, P.P.N., J.P.)
 " " Ahli Kawasan Ayer Itam (Encik David Chong Ewe Leong, A.M.N.)
 " " Ahli Kawasan Tanjung Bungah (Encik Khor Ngak Seng @ Khor Gark Kim)
 " " Ahli Kawasan Penaga (Tuan Haji Hassan bin Haji Md. Noh @ Mat Noor, P.J.K.)
 " " Ahli Kawasan Bukit Glugor (Encik Tan Gim Hwa, J.P., J.M.N.)
 " " Ahli Kawasan Paya Terubong (Encik Khoo Teng Chye)
 " " Ahli Kawasan Sungai Pinang (Encik Wong Choong Woh, J.P.)
 " " Ahli Kawasan Penanti (Encik Abdullah bin Mohamed @ Mahmud, P.P.N.)
 " " Ahli Kawasan Bagan Ajam (Tuan Haji Ibrahim bin Abdul Razak, P.J.K., P.P.N.)
 " " Ahli Kawasan Bagan Dalam (Encik T. Subbah, K.M.N., P.J.K.)
 " " Ahli Kawasan Teluk Bahang (Encik Yahya bin Haji Mohamed Yusoff, P.J.K.)
 " " Ahli Kawasan Tasek Glugor (Encik Samsuddin @ Md. Noor bin Ahmad, P.J.K.)
 " " Ahli Kawasan Sungai Acheh (Encik Ahmad bin Salleh, A.M.N.)
 " " Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee)
 " " Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How)
 " " Ahli Kawasan Bukit Tambun (Encik Ong Bok Chuan @ Ng Swee Ching, A.M.N., P.J.K.)
 " " Ahli Kawasan Bertam (Encik Abdul Rahman bin Haji Abbas)
 " " Ahli Kawasan Pengkalan Kota (Encik C.Y. Choy)
 " " Ahli Kawasan Sungai Dua (Tuan Haji Zabidi bin Haji Ali, P.J.K.)

TIDAK HADIR:

- Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Nibong (Dr. Choong Sim Poey) - sakit
 " " Ahli Kawasan Pekan Bukit Mertajam (Encik Oh Teck Aun)

TURUT HADIR:

- Setiausaha, Dewan Undangan Negeri (Encik Wong Hin Fatt, P.J.M.)

Dewan bersidang semula pada jam 9.30 pagi

DOA

6. USUL-USUL

(A) Usul oleh Yang Berhormat Encik Khor Gark Kim.

Ahli Kawasan Tanjung Bungah (Encik Khor Gark Kim): Datuk Speaker, saya bangun mencadangkan satu Usul di atas nama saya iaitu:-

“Bahawa Dewan ini merakamkan perasaan dukacita yang amat sangat di atas kematian Datuk Ooh Chooi Cheng, D.M.P.N., J.P., dan menyampaikan ucapan takziah kepada isteri Mendiang, Datin Teresa Ooh dan keluarganya.”

Datuk Speaker, Datuk Ooh Chooi Cheng ialah seorang sahabat karib dan rakan seperjuangan kami. Bersama-sama dengan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri, beliau merupakan salah seorang ahli pengasas United Democratic Party, parti perintis yang membawa ke penubuhan Parti Gerakan dalam tahun 1968. Kematiannya secara mengejut pada 4hb. Disember, 1977, di dalam nahas kapalterbang MAS Penerbangan MH653 di Tanjung Kupang di Johor telah merampaskan daripada kami seorang rakan seperjuangan yang amat dipercayai, seorang yangmana kami boleh meminta nasihat dan panduan.

Datuk Ooh mula-mula bertanding dalam pilihanraya Negeri pada tahun 1964 atas kerusi UDP. Beliau tidak berjaya. Dengan semangat yang gigih beliau telah berjaya dalam tahun 1969 atas kerusi Gerakan dengan mengalahkan bekas Ketua Menteri Perikatan, Tan Sri Wong Pow Nee di kawasan pilihanraya Bukit Mertajam. Beliau kemudiannya dilantik sebagai seorang ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan. Selepas itu beliau dilantik sebagai Timbalan Ketua Menteri pada 8hb. Julai, 1971. Bagi tempoh yang singkat pada bulan Mei, 1973 (24hb., 25hb., 28hb. dan 29hb. Mei, 1973) beliau telah memangku sebagai Speaker kerana Speaker pada masa itu sedang uzur. Beliau sekali lagi bertanding di dalam

pilihanraya pada tahun 1974, tetapi malangnya tidak berjaya memenangi kerusinya. Sebaliknya, beliau melibatkan diri dalam bidang perniagaan dan sehingga ke akhir hayatnya menjadi pengarah di dalam kebanyakan lembaga syarikat. Mendiang Datuk Ooh juga banyak terlibat dalam pentadbiran Kerajaan Tempatan. Beliau menjadi Pengerusi bekas Majlis Bandar Bukit Mertajam mulai 28hb. Ogos, 1959 hingga 30hb. Mac, 1961 dan selepas itu, Pengerusi Majlis Daerah, Seberang Perai Tengah mulai 1hb. April, 1961 hingga 29hb. Mei, 1961. Di samping itu, mulai 1hb. November, 1971 hingga 31hb. Disember, 1972, beliau telah dilantik sebagai Pegawai Pentadbir bagi Majlis-Majlis Daerah di Seberang Perai Utara, Tengah dan Selatan dan juga bagi Majlis Bandaraya dan Majlis Daerah Luar Bandar di Pulau Pinang. Sebagai satu tanda penghargaan di atas sumbangan yang telah diberi oleh beliau kepada masyarakat dan Kerajaan, beliau telah dijadikan seorang Jaksa Pendamai dalam tahun 1969 dan Tuan Yang Terutama Gaborn telah mengurniakan Pingkat Darjah Yang Mulia Pangkuan Negeri (D.M.P.N.) kepada beliau pada tahun 1974.

Saya percaya, Datuk Speaker, bahawa setiap orang ahli Dewan akan, dengan sebulat suara, menyokong Usul ini.

Datuk Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Datuk Speaker, saya mohon menyokong dengan hati sedih di atas Usul ini.

Datuk Speaker, saya minta supaya saya boleh bercakap sedikit dalam bahasa Inggeris di atas Usul khas itu kerana ini adalah satu Usul yang berkenaan kehilangan seorang kawan karib saya dan guru saya dan seorang politician yang pandai dan straight-forward and a good friend.

Datuk Speaker, the accident happened at the time and caused the deaths of two of the great politicians of our country. One of them is the

Minister of Agriculture and the other one was our Datuk Ooh Chooi Cheng. It is not only a loss to us but also a loss to the country and society. My heart was sick when I heard Yang Berhormat daripada Tanjong Bungah move the motion. My heart is bleeding.

Datuk Speaker, you can remember yourself that we have known Datuk Ooh for more than 10 years and he was not only a good friend of ours but he was also a teacher. He taught us how to run the public affairs, how to contribute to the society. He never took his personal affairs in the public work.

Datuk Speaker, Datuk Ooh was the Deputy Chief Minister of our State and during his term of office, even when I was an opposition member, whenever I approached him on a public affair, he always showed such attention as I have never experienced from any other politician before, not even from the Chief Minister.

As a friend, in 1969 I had no intention whatsoever to enter in the political arena, but the late Datuk Ooh came to see me — as Datuk Speaker sendiri tahu — many times in my house and talked to me in the small hours of the morning to persuade me to think of the people's affairs and asked me to join the political arena.

Today I have this chance to stand here and to speak on the late Datuk Ooh. I do not wish to speak too much on this matter, but I full-heartedly pray to God that God will always be with his soul and that the spirit of the God will always be with his family and bless his family now and forever more. Amen.

Ahli Kawasan Bukit Glugor (Encik Tan Gim Hwa): Datuk Speaker, dengan perasaan terharu dan sedih saya ingin menyampaikan Usul yang dibuat oleh Yang Berhormat dari Kawasan Tanjong Bungah itu. Saya 100% menyokong Usul itu akan tetapi oleh kerana kemalangan kapal-terbang 4hb. Disember itu merupa-

kan mala petaka khasnya kepada Negeri Pulau Pinang, maka bukanlah lebih baik kalau Usul itu meliputi semua penumpang-penumpang Pulau Pinang yang turut terkorban di dalam kemalangan itu. Sebagai sahabat seperjuangan yang benar-benar karib dengan Mendiang Datuk Ooi Chooi Cheng, saya berasa bangga dan gembira di atas Usul yang memang kena pada tempatnya. Setahu saya Usul ini adalah luar biasa kerana lazimnya bila seorang wakil rakyat atau bekas wakil rakyat meninggal dunia, Dewan Undangan Negeri kita hanya bertafakur untuk mengingatinya, akan tetapi kali ini Yang Berhormat dari kawasan Tanjong Bungah telahpun membuat Usul ini untuk menghargai jasa baik mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng.

Datuk Speaker, saya ingin menyatakannya perasaan ragu-ragu saya terhadap keikhlasan Usul ini. Sebagaimana kita sedia maklum, Yang Amat Berhormat Ketua Menteri kita merupakan rakan seperjuangannya yang pernah berganding rapat dengan mendiang Datuk Ooh. Mendiang Datuk Ooh juga merupakan pengikut Yang Amat Berhormat yang jujur. Jadi adalah lebih wajar kalau Usul ini dibuat oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri sendiri.

Datuk Speaker, kalau saya tidak lupa, Yang Berhormat dari Kawasan Tanjong Bungah ini bukan sahaja kurang dekat dengan mendiang Datuk Ooh, bahkan juga pernah berselisih faham dengan beliau dalam tahun 1974. Dari kata-kata yang dikeluarkan oleh Yang Berhormat dari Tanjong Bungah dalam Usulnya nyatalah bahawa beliau telah mengaku yang perbuatan beliau menentang mendiang Datuk Ooh tahun 1974 itu adalah salah.

Datuk Speaker, saya rasa kesal sekali dengan satu perkara lagi yang berkaitan dengan Usul ini iaitu keluarga mendiang Datuk Ooh telah menerima ratusan pucuk taligram takziah termasuk dari Tuan Yang Terutama Yang Di-Pertua Negeri dan bekas Ketua Menteri, Tan Sri Wong

Pow Nee, akan tetapi aneh sekali taligram dari Yang Amat Berhormat Ketua Menteri dan Kerajaan Pulau Pinang tidak diterima. Saya tidak tahu mengapa. Keluarga mendiang Datuk Ooh termasuk ibunya yang tua dan uzur tentulah terhutang budi kepada mereka-mereka yang bersimpati di atas kemalangan itu, tetapi mereka sudah tentu berasa kurang puas hati terhadap sikap Kerajaan Negeri Pulau Pinang di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri terhadap peristiwa yang sedih itu.

Datuk Speaker, saya percaya Dewan ini tentu bersetuju bahawa kematian Datuk Ooh Chooi Cheng adalah satu kerugian yang besar kepada Negeri Pulau Pinang. Kita telah kehilangan seorang ahli politik yang adil, bersih, jujur dan berdedikasi. Bagi diri saya pula saya telah kehilangan seorang penasihat dan guru di alam bidang politik.

Datuk Speaker, Datuk Ooh Chooi Cheng telah pergi dengan tidak meninggalkan apa-apa. Keluarganya sedang menderita, 4 orang anaknya yang melanjutkan pelajaran di luar negeri sedang berada di Rome. Pelajaran mereka sudah terkandas akibat kematian Datuk Ooh. Bukankah lebih praktikal kalau kita menghulurkan bantuan kepada mereka di samping mencatatkan Usul Yang Berhormat dari kawasan Tanjong Bungah itu?

Datuk Speaker, sebagai menghargai jasa baik Mendiang Datuk Ooh, ingin saya merayu kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri supaya memberi biasiswa negeri kepada dua orang anak Mendiang Datuk Ooh supaya pelajaran mereka dapat diteruskan.

Sekian, terimakasih.

Ahli Kawasan Bagan Dalam (En-cik T. Subbiah): Datuk Speaker, dengan izin.

I fully associate myself with the sentiments expressed by the other members of this Assembly. As Omar Khayyam wrote:

"The moving finger writes; having

written, moves on." And any amount of weeping, any amount of sorrowfulness is not going to bring back that life.

I have known Datuk Ooh for the past about 30 years, coming from Bukit Mertajam, and as a small boy. I have known him as a lawyer's clerk, working for Mr. Neo Wee Pin. I understand that in his very early days he read at a Malay school, and having done so, he was not only very fluent in speaking Malay, but he was very good in reading and writing Jawi which helped him to a very great extent in his later life

Subsequently, he joined the Bukit Mertajam High School and after leaving school he became a lawyer's clerk. While working as a lawyer's clerk, he also delved in politics and became the Bukit Mertajam Town Council member. I came to be closely associated with him from 1963 when he became the sole U.D.P. member for the Central Province Wellesley District Council. If I remember correctly, in that Council there were 15 members and I was one of the Alliance members there and Datuk Ooh was the only U.D.P. member apart from another Socialist member. Though he was an opposition member, whatever he said was not left unheard. His suggestions were taken up seriously and were given due weight, not because of anything else but because we all felt that he was a sincere man, a man who could stand by his conviction once he was convinced of the cause and more often than not, whatever he did and said in the Council was to the greatest benefit of all persons concerned.

In 1974, when he was standing for elections on a Barisan Nasional ticket, I heard that he was not going out to canvass. So one day when I ran into him by chance I asked him, "Chooi Cheng, why don't you go out and canvass?" And I was surprised but not shocked, knowing the man. He said, "Subbiah, if the people of Bukit Mertajam feel that I have done my duty and if they feel that I am a good representative of them, then let

them vote for me. I am not going to ask them or beg them to vote for me." I am convinced, even today, that had he only gone out a few times, he would have won the elections. Here is the sincerity of a man, a man of rare breed, if I may say so, of politician amongst politicians who would do anything and who would stop at nothing to see that they get elected to the seat. Here is a man who felt if the people sincerely felt that he had done enough for them, then let them come out and vote for him and make him work for them.

He had been the Deputy Chief Minister of the State of Penang during which occasion I had been to see him twice and he treated me with the same old love and affection we had for each other when he was a lawyer's clerk at Bukit Mertajam. Here is a man who would say that if he can't do a thing straight in the face he can't do it. He would not mince words, he would not give the pill with any sugar coating if he felt the disease can be cured with a bitter pill he would do that. And with that feeling, I would humbly support the suggestion made by the Honourable Encik Tan Gim Hwa that if anything can be done at all for the family of Datuk Ooh as a gesture of gratitude, we should do that in any form so that we show appreciation for the man who started life as a poor man, who died as a poor man. If I may say so, a man of small beginnings, but with a very big heart so that we can show his family that we have not forgotten the man once he was dead.

Ketua Menteri: Tuan Speaker, bagi pihak Kerajaan Negeri, saya menyokong penuh dan Usul yang dibawa di dalam Dewan ini oleh Yang Berhormat Ahli dari Kawasan Tanjung Bungah yang lebih sesuai sebab Usul ini saya harap boleh dapat sokongan daripada semua ahli-ahli di dalam Dewan ini dan bukan sahaja atas Usul daripada Kerajaan atau satu Usul daripada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri. Saya harap sekali semua ahli-ahli yang ada di sini terima dan menyokong, tetapi malangnya dalam ucapan Yang Ber-

hormat dari Kawasan Bukit Glugor telah membawa beberapa perkara yang tidak disebut dengan perasaan yang kita hendak tunjuk dalam Dewan ini.

Pertama sekali saya berdiri di sini sebagai seorang yang kenal mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng, keluarganya yang lama dan yang baru. Barangkali luar daripada Tuan Speaker sendiri, saya ingat saya seorang yang kenal beliau begitu lama sekali. Tidak payah saya ambil perkenalan yang pendek menjadi modal politik di dalam Dewan ini. Apa yang saya ingat kuat sekali dan baik sekali yang mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng tunjuk ialah beliau seorang yang menjadi macam satu measure. Bila-bila, siapa-siapa pun di dalam bidang politik ada macam-macam orang yang masuk keluar tunjuk baik, perasaan baik, tertutup, perasaan yang ganggu, gagal dan lain-lain, tetapi mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng sebagai seorang sungguh pemimpin dalam masyarakat kita menunjukkan apa jasa baik dan apa jasa tidak baik, dan saya ingat semua penduduk-penduduk di Bukit Mertajam tentulah pertimbang apa yang beliau buat tidak dilupa. Masa darurat sahaja beliau dan Datuk Kadir sesungguhnya boleh keluar, boleh diterima oleh semua penduduk yang berbilang kaum dalam Bukit Mertajam. Mereka ialah dua pemimpin yang bawalah keamanan balik kepada Bukit Mertajam dalam masa darurat tahun 1967.

Masalah keluarga, saya tidak ingin mengambil peluang di sini mengucapkan banyak sebab itu telah bersangkut-paut dengan saya sendiri. Saya bukan seorang yang bercakap banyak tetapi tidak bikin apa-apa. Saya tahu dan sampai hari akhir sekalipun mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng yang telah membawa perkara-perkara beliau pada saya. Itu tanggungjawab saya. Masalah keluarga, saya tahu mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng ialah seorang yang selalu tanggungjawab perkara-perkara beliau sendiri dengan persendirian, bukan dibawa kepada umum. Kesusahan keluarganya ialah kebanggaan dia. Saudara-

saudara dan sahabat-sahabat yang rapat dengan beliau mestilah selesai perkara ini dengan pihak mendiang. Dia masuk dalam bidang politik sebagai seorang yang miskin dan ia keluar bidang politik sebagai seorang yang miskin. Apa yang beliau buat ialah baik sekali, tetapi janganlah umumkan masalah keluarga di dalam Usul ini. Kerajaan faham apa kesusahannya, tetapi kemalangan atau nahas kapalterbang MAS saya ingat saya seorang yang dapat tahu terutama sekali, dan saya pun telah berhubung dengan keluarga mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng. Kalau sahaja kita ingat tunggu sampai taligram dan lain-lain itu lain sekali. Saya sesungguh di sini menyokong Usul ini seterusnya dan tidak tambah lain-lain sebab ingatan hati saya, saya simpan sendiri.

Ahli Kawasan Tasek Glugor (En-cik Md. Noor bin Ahmad): Datuk Yang di-Pertua, saya juga ingin mengambil kesempatan untuk mengucapkan takziah kepada keluarga mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng.

Datuk Speaker, sepanjang perkenalan saya dengan Datuk Ooh Chooi Cheng ialah semasa saya bertugas dalam Jabatan Penerangan di Bukit Mertajam. Pada masa itu beliau berkhidmat dan memegang jawatan sebagai — saya lupa jawatan yang terakhir pada masa beliau kalah dalam pilihanraya — boleh jadi jawatan ini ialah Pemangku Timbalan ataupun Timbalan kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri, tetapi saya kurang tepat ingatan. Mungkin Yang Amat Berhormat merekodkan apa yang saya cakap hari ini. Beliau tinggal di Bukit Mertajam dan banyak membuat lawatan-lawatan ke Daerah Bukit Mertajam dan beliau tidak lupa memberi tunjuk ajar kepada kami pada masa di Jabatan Penerangan Bukit Mertajam yangmana pada masa itu kebetulan pula Yang Amat Berhormat Allahyarham Tun Abdul Razak telah mengunjungi ke Negara Cina dan pada masa itu suasana politik di Negeri Pulau Pinangamnya di Malaysia telah begitu hebat sekali

sambutannya yang diberikan kepada Yang Amat Berhormat Allahyarham Tun Abdul Razak. Datuk Ooh Chooi Cheng mengambil kesempatan menunjukkan ajar memberitahu kepada kami — maksud saya Jabatan Penerangan Daerah Bukit Mertajam pada masa itu — bagaimanakah penerangan-penerangan yang sejelas-jelas patut Jabatan Penerangan Daerah Bukit Mertajam dapat memberikan penerangan-penerangan ini kepada rakyat khususnya di daerah itu. Walaupun kunjungan Yang Amat Berhormat Allahyarham Tun Abdul Razak ke Negara Cina pada masa itu tidak ada kaitan langsung dengan tugas beliau sebagai pemangku — itulah saya katakan tadi saya lupa jawatan terakhir — mungkin Pemangku kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri pada masa itu, beliau banyak memberikan bimbingan-bimbingan yang boleh mendatangkan faedah dan munafaat kepada seluruh orangramai di kawasan Bukit Mertajam pada masa itu. Jadi sumbangan beliau dalam bidang ini yang kebetulan pula beliau memegang jawatan ini beliau telah mengambil kesempatan untuk menerangkan suasana ini kepada kami dengan sejelas-jelasnya dan kami dapat juga menerangkan suasana ini pada masa itu kepada rakyat terutamanya di kawasan Bukit Mertajam. Jadi sumbangan beliau dan tenaga beliau kepada Negara dan Kerajaan Negeri adalah satu sumbangan yang sungguh ikhlas yang telah ditunjukkan oleh Datuk Ooh Chooi Cheng.

Sepertimana yang telah kami difahamkan pada masa kemalangan MAS 737 di Johor yang kebetulannya — sama ada ini betul atau tidak saya pun tidak dapat pastikan — ialah tempat beliau akan dinaiki oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri kita sendiri, tetapi oleh sebab Yang Amat Berhormat Ketua Menteri pada hari itu akan menghadiri satu majlis perkahwinan Yang Berhormat Senator Dasimah Dasir, jadi Yang Amat Berhormat tidak dapat menaiki kapalterbang itu ke Kuala Lumpur. Kalaulah Yang Amat Berhormat Ketua Menteri menaiki kapal

terbang itu mungkin keadaan kita pada masa ini akan lebih sedih bagi Negeri Pulau Pinang ini. Walau bagaimanapun, Datuk Ooh Chooi Cheng telah kehilangan bagi Negeri kita ini. Atas kehilangan Datuk Ooh Chooi Cheng, mungkin kita di Pulau Pinang merasa telah kehilangan seorang pemimpin yang boleh diterima oleh semua bangsa dan semua kaum yang tinggal di Negeri Pulau Pinang ini.

Selain daripada itu, Yang Berhormat Datuk Speaker, pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang, pada pendapat saya, telah memberikan satu penghormatan yang tinggi kepada Datuk Ooh Chooi Cheng ini kerana pada masa beliau masih berkhidmat di Dewan ini beliau tidak pula dikurniakan dengan darjah yang agak tinggi sebagai Datuk, tetapi mengenangkan perkhidmatan dan jasa beliau dalam politik di Pulau Pinang ini Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah menganugerahkan bintang penghormatan "Datuk" kepada beliau. Ini menunjukkan bahawa Kerajaan Negeri Pulau Pinang tidak lupa atas jasa-jasa mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng ini. Akhirnya saya juga menyokong atas Usul ini dan merakamkan ucapan takziah kepada balu beliau dan seluruh keluarganya.

Terimakasih.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee): Saya juga ingin mengambil kesempatan ini untuk merakamkan perasaan dukacita yang amat sangat di atas kematian mendiang Datuk Ooh Chooi Cheng dan menyampaikan ucapan takziah kepada isteri mendiang, Datin Teresa Ooh dan keluarganya. Seperti Datuk Speaker ketahui, ramai rakan-rakan dan kawan-kawan mendiang Datuk Ooh merasa sangat dukacita di atas kehilangan Datuk Ooh dan bersama-sama kami di Bukit Mertajam telah pun mengadakan satu memorial service untuk Datuk Ooh.

Dengan izin: A lot of friends and relatives in Bukit Mertajam got together and held a Memorial Service

in respect of the late Datuk Ooh Cheng Chooi. Not only friends and relatives turned up; various Government Departments including the State Government were also represented. And as Chairman of this Memorial Service Committee, I would like to take this opportunity to express our deep appreciation to the many friends and relatives who turned up and also the various Government Departments, particularly the State Government which was represented by Yang Amat Berhormat Dr. Lim Chong Eu as well as Yang Berhormat Datuk S.U.K. So I take this opportunity again to express our deep appreciation to all these people who took the trouble to attend the Memorial Service held in Bukit Mertajam in respect of the late Datuk Ooh.

Tidak payah lagilah saya cakap panjang atas perkara ini dan akhirnya, Datuk Speaker, saya suka mohon menyokong Usul ini.

Terimakasih.

Soalan dikemukakan dan Usul diperseutujui

(B) Usul oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri:

Ketua Menteri: Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan:

"Bahawa Dewan ini meluluskan perbelanjaan sebanyak \$44,744,710 yang tertunjuk di dalam Anggaran Pembangunan tahun 1978, yang dibentangkan sebagai Risalah Dewan Undangan Negeri Bil. 7 tahun 1977 dan menetapkan bahawa jumlah wang tersebut hendaklah dipergunakan bagi tujuan-tujuan yang ditetapkan di dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan tahun 1978 itu."

Tuan Speaker, Usul ini bertujuan meminta kuasa Dewan Undangan Negeri untuk membelanjakan sejumlah \$44,744,710 bagi tahun 1978 mengikut kehendak yang tersyarat dalam Seksyen 4(1) Akta Pembangunan tahun 1966 seperti yang dijadikan terpakai pada Negeri Pulau Pinang oleh Seksyen 9 Akta yang sama.

Semasa saya membentangkan Rang Undang-Undang Perbekalan bagi tahun 1978, saya telah menarik perhatian Ahli-Ahli Yang Berhormat terhadap keazaman Kerajaan Negeri untuk mengekalkan jarak perkembangan sosial ekonomi di dalam Negeri. Saya juga menyatakan bahawa 'dimension' Rang Undang-Undang Perbekalan sepenuhnya boleh difahamkan dengan lebih baik apabila ianya dibaca bersama-sama dengan Anggaran-Anggaran Pembangunan. Kedua-dua peruntukan perbelanjaan Kerajaan ini menentukan corak pentadbiran dan perjalanannya perkembangan sosial ekonomi di Pulau Pinang.

Perbelanjaan yang dicadangkan sebanyak \$44,744,710 melalui Kumpulanwang Pembangunan akan dibiayai dari punca-punca yang tertunjuk di muka surat 198 Risalah Bil. 7, tahun 1977. Adalah nyata bahawa dari jumlah ini, sebanyak \$14,264,000 akan dibiayai dengan wang pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan. Baki perbelanjaan ini yang berjumlah sebanyak \$30,480,710 akan dibelanjakan sebagai perbelanjaan secara langsung oleh Kerajaan Negeri. Jumlah ini merupakan satu kenaikan sebanyak 57.23% jika dibandingkan dengan peruntukan tahun 1977 untuk perbelanjaan secara langsung bagi pembangunan.

Jumlah tambahan dalam perbelanjaan pembangunan jika dibanding dengan tahun 1978 ialah sebanyak \$11,095,060 yang akan dibelanjakan sebagai perbelanjaan secara langsung, menunjukkan keazaman Kerajaan untuk mengukuhkan dan memperluaskan kemajuan sosial dan ekonomi yang telah dicapai dalam negeri. Kerajaan berazam untuk mengekalkan jarak pembangunan supaya kita boleh mencapai objektif-objektif Dasar Ekonomi Baru menjelang tahun 1990 iaitu:-

- i) membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum;
- ii) menyusun semula masyarakat dengan mengurangkan ketidakseimbangan ekonomi;
- iii) menjamin keselamatan negara

dengan membina sebuah masyarakat yang berdikari.

Sebagaimana yang Ahli-Ahli Yang Berhormat sedar, ini adalah selaras dengan objektif-objektif Rancangan Malaysia Ketiga.

Tuan Speaker, dari Risalah Bil. 7 tahun 1977, Ahli-Ahli Yang Berhormat akan menghargai bahawa peruntukan bagi Anggaran-Anggaran Pembangunan tahun 1978 pada keseluruhannya menunjukkan satu kenaikan 13.25% iaitu sebanyak \$5,235,060 jika dibandingkan dengan perbelanjaan pembangunan bagi tahun 1977. Akan tetapi, Anggaran-Anggaran Pembangunan tahun 1978 ini menjangkakan satu kurangan sebanyak \$12,468,510.

Di dalam Dewan ini biasanya kritik-kritik dibuat terhadap cara penyediaan* Belanjawan Pembangunan kerana terdapat sedikit sebanyak kekurangan di dalam Belanjawan-Belanjawan Pembangunan di tahun-tahun yang lalu. Mungkin akan ditanya mengapa kita telah menyediakan satu belanjawan kurangan di dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan sebanyak \$12,468,510. Seperti yang telah dijelaskan beberapa kali di Dewan ini, dalam menyediakan Anggaran-Anggaran Pembangunan bagi sesuatu tahun, Kerajaan harus memeriksa dengan teliti akan sumber-sumber kumpulanwang bagi maksud pembangunan tanpa mengharapkan semata-mata di atas Baki Hasil Am kita dan juga untuk meneliti prestasi jabatan-jabatan yang berkenaan di tahun-tahun yang lalu.

Secara besar, peruntukan untuk satu belanjawan kurangan dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan bolehlah dikatakan bersangkutan-paut dengan projek-projek yang telah dirancang oleh Kerajaan Negeri untuk perlaksanaan dalam tahun itu tetapi yangmana kumpulanwangnya harus diperolehi daripada pinjaman-pinjaman daripada Pihak Berkuasa Persekutuan atau daripada pinjaman yang memerlukan kelulusan Pihak Berkuasa Persekutuan. Di mana kelulusan Pihak Berkuasa Perseku-

tuan perlu diperolehi, projek-projek yang telah dikhaskan dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan telahpun dibincangkan dan kelulusan dijangka daripadanya, tetapi biasanya tidak sempat diberi semasa Anggaran-Anggaran Pembangunan dibentangkan di dalam Dewan ini. Akan tetapi, melainkan jika kita membuat peruntukan bagi projek-projek sedemikian dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan bagi tahun yang akan datang, kita tidak akan dapat berunding dengan Pihak Berkuasa Persekutuan yang berkenaan untuk mendapat kumpulan wang yang dikehendaki bagi pelaksanaan projek-projek itu, dan jika diluluskan hanya dapat diuntukkan apabila projek-projek dilaksanakan.

Tuan Speaker, saya ingin mengambil peluang di sini untuk mengucapkan terimakasih kepada Kerajaan Persekutuan di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Datuk Hussein Onn, Perdana Menteri atas kerjasama rapat yang selalu ditunjukkan oleh mereka kepada Kerajaan Negeri di atas pelaksanaan projek-projek pembangunan di dalam negeri. Bagi pihak kita, Kerajaan Negeri berazam untuk melaksanakan projek-projek Rancangan Malaysia Ketiga mengikut jadual. Untuk mencapai matlamat ini, kebanyakan dari projek-projek yang ditetapkan dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan tahun 1978 adalah sebagai projek tambahan kepada projek-projek Rancangan Malaysia Ketiga. Oleh yang demikian, amatlah perlu untuk mengadakan penyelarasan yang lebih erat di antara Jabatan-Jabatan Negeri yang bertanggungjawab di atas pelaksanaan projek-projek pembangunan dalam Negeri. Apa yang penting ialah bahawa kumpulan wang yang telah diuntukkan itu harus diberi mengikut jadual supaya selepas sahaja tender-tender diluluskan, projek-projek itu akan dapat dilaksanakan mengikut jadual. Seperti yang pernah saya katakan: Berilah kumpulan wang kepada kita dan kita akan menyelesaikan tugas itu. Saya juga mestilah mengucapkan terimakasih kepada Yang Berhormat

Mulia Tengku Razaleigh, Menteri Kewangan, di atas galakan dan bantuan yang beliau telah berikan kepada Kerajaan Negeri di atas perkara kewangan.

Tuan Speaker, perbelanjaan pembangunan bagi tahun 1978 menunjukkan satu peruntukan wang sebanyak \$33,284,060 bagi Kepala 101 dan dari jumlah ini, \$12,550,000 akan dibelanjakan untuk Rancangan-Rancangan Perumahan Murah yang akan di biyai dengan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan. Sejumlah \$10,000,000 lagi juga telah diuntukkan dengan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan kepada Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang bagi pembangunan rancangan-rancangan perumahan baru di Bandar Bayan Baru, Bandar Seberang Jaya dan Gat Lebu Macallum.

Oleh yang demikian, Ahli-Ahli Yang Berhormat akan menghargai keazaman Kerajaan untuk memajukan sektor pembinaan ekonomi kita bagi menguntukkan lebih banyak rumah kepada rakyat kita, khasnya mereka dari golongan yang berpendapatan rendah. Adalah dijangka bahawa dalam tahun 1978, sektor awam akan membina kira-kira 5,000 yunit rumah bagi rakyat kita. Ini memerlukan usaha-usaha yang besar dalam memobilisasikan, menyelaraskan dan menyatukan tenaga buruh, bahan-bahan dan sumber kewangan yang dikehendaki untuk mencapai matlamat bilangan perumahan ini bagi rakyat kita.

Memandangkan kepada rancangan perumahan yang begitu besar, iaitu kira-kira empat kali ganda besar daripada rancangan-rancangan perumahan yang pernah dibina di dalam Negeri kita pada mana-mana tahun dalam sejarahnya, tidak ada keperluan sama sekali bagi rakyat kita membina rumah-rumah haram atau rumah-rumah yang 'substandard' yang hanya akan menyebabkan mereka berada dalam keadaan miskin untuk selama-lamanya.

Kerajaan telah merancang dengan teliti rancangan pembangunannya

untuk mengatasi masalah keperluan perumahan oleh golongan rakyat yang berpendapatan rendah dan orang miskin dalam masyarakat kita. Penglibatan ini menunjukkan penghargaan dan perasaan simpati Kerajaan terhadap orang miskin di Negeri kita. Akan tetapi, rakyat kita sendiri mestilah bersabar dan mematuhi undang-undang supaya rancangan perumahan Kerajaan dapat diuntukkan kepada mereka dalam cara yang teratur. Apa yang Kerajaan tidak boleh membiarkan ialah aktiviti-aktiviti haram yang dilakukan oleh mereka yang mengeksploitasikan keadaan-keadaan mendesak orang miskin demi mendapat faedah besar dan demi kepentingan diri sendiri ataupun mereka yang cuba menghasut orang-orang yang berpendapatan rendah supaya mengambil bahagian di dalam projek-projek haram, yangmana dalam masa jangka panjang, akan mengikatkan mereka ke dalam keadaan kemiskinan yang tetap.

Untuk mengatasi masalah-masalah orang miskin yang terlibat dalam perumahan murah sedemikian, dengan perasaan simpati, Kerajaan telah memberi arahan-arahan sepenuhnya kepada pegawai-pegawai yang berkenaan seperti Pegawai-Pegawai Tanah dan Pegawai-Pegawai Daerah supaya mencegah apa-apa pembinaan rumah-rumah haram selanjutnya di atas tanah Kerajaan. Saya mendesak mereka-mereka yang memerlukan rumah supaya memohon kepada Jawatankuasa Perumahan Kerajaan Negeri untuk mendapat rumah atau untuk mendapat kebenaran daripada Pejabat-Pejabat Daerah Negeri untuk mendirikan rumah-rumah mereka di atas tanah Kerajaan. Harulah difahamkan bahawa tidak ada mana-mana bangunan di atas tanah Kerajaan yang dibenarkan tanpa kelulusan dan kebenaran yang diberi. Mana-mana rumah haram yang dibina di atas tanah Kerajaan selepas 1hb. Januari, 1978, akan dirobuhkan dengan serta-merta.

Tuan Speaker, kembali kepada per-

belanjaan pembangunan bagi tahun 1978, saya ingin menarik perhatian Ahli-Ahli Yang Berhormat kepada peruntukan \$22,550,000 yang telah diuntukkan bagi rancangan perumahan murah di tahun hadapan. Jumlah ini merupakan jumlah peruntukan yang terbesar sekali yang pernah diuntukkan oleh Kerajaan dalam mana-mana tahun di dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan kita.

Bagaimanapun, Kerajaan Negeri juga telah mengenepikan \$1.5 juta di bawah Pecahan Kepala 47 — Projek Khas dan Latihan, dan daripada jumlah peruntukan ini Kerajaan akan dapat menguntukkan rumah-rumah peralihan apabila keperluannya berbangkit.

Sebagaimana yang saya telah nyatakan lebih awal, tugas melaksanakan Rancangan Perumahan Kerajaan tahun 1978 adalah satu tugas yang besar. Secara besarnya, tugas ini akan dijalankan oleh Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang dan Jabatan Kerja Raya. Akan tetapi Kerajaan mengharapkan supaya sektor swasta dapat turut mengambil bahagian dalam perlaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga di dalam Negeri, khususnya Kerajaan Negeri mengharapkan sektor swasta memainkan peranan yang sama penting dengan Kerajaan bagi menguntukkan lebih banyak rumah kepada rakyat kita. Untuk mencapai matlamat kerjasama ini dengan sektor swasta, Kerajaan sedang mencari jalan-jalan dan cara-cara menugaskan projek-projek perumahan kepada sektor swasta dan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang sedang mengkaji satu rancangan di mana tanah di pusat-pusat bandar perkembangan boleh ditawarkan atas syarat-syarat yang tertentu kepada sektor swasta untuk membangunkan kawasan-kawasan ini dengan lebih pesat.

Ahli-Ahli Yang Berhormat mestilah menyedari bahawa penglibatan Kerajaan Negeri untuk membina bilangan rumah-rumah murah yang

begitu banyak bagi rakyat kita akan mengujudkan satu kesulitan di atas kewangan kita kerana Kerajaan Negeri sebenarnya menguntukkan pembiayaan-akhir (end-financing) bagi rancangan perumahan murah sementara bayaran-bayaran bagi perumahan sedemikian hanya dapat dikutip selepas tempoh selama 20 tahun dan lebih.

Adalah penting bagi Kerajaan kita menubuhkan, selepas sahaja kelulusan Pihak Berkuasa Persekutuan diperolehi, satu Pihak Berkuasa Perumahan Negeri yang boleh mengurus dan mentadbir dengan lebih baik akan projek-projek perumahan yang telah disiapkan di dalam Negeri. Kita berharap Pihak Berkuasa Persekutuan akan meluluskan ini dengan beberapa awal yang boleh. Tuan Speaker, di samping itu rakyat kita harus memahami bahawa mereka yang berpeluang mendapat yunit rumah Negeri adalah sungguh-sungguh bernasib baik mendapat kesempatan sedemikian di antara beribu-ribu pemohon dari Negeri ini yang meminta yunit-yunit rumah.

Penting bagi mereka yang telah menerima perumahan menunjukkan semangat bertanggungjawab sivik dengan membayar bayaran ansuran mereka kepada Kerajaan Negeri pada masa-masa yang ditetapkan. Malangnya sehingga sekarang dari pengalaman Kerajaan Negeri didapati bahawa sebilangan orang yang telah diberi yunit-yunit perumahan dalam projek perumahan Negeri telah tidak menjalankan kewajipan sivik mereka. Perumahan murah di Padang Tembak dan rancangan-rancangan kilat telahpun mengumpulkan tunggakan-tunggakan bayaran sebanyak \$1,262,450 sehingga 31hb. Oktober, 1977. Saya mendesak pemegang-pemegang rumah ini supaya menjelaskan bayaran mereka dengan seberapa awal yang boleh.

Kerajaan bertujuan membolehkan mereka yang sedang menduduki rumah-rumah mereka untuk membeli rumah-rumah ini mengikut harga semasa pembinaan. Melainkan jika

mereka telah menyelesaikan bayaran tunggakan mereka, mereka akan hilang peluang ini dan di samping itu mungkin rumah-rumah mereka terpaksa diambil balik daripada mereka disebabkan mereka telah melanggar syarat-syarat peruntukan. Saya berharap Ahli-Ahli Yang Berhormat Dewan ini akan menyokong dengan sepenuhnya di atas keazaman Kerajaan untuk menguatkuasakan penjelasan bayaran tunggakan dengan tegasnya. Kalau tidak, ini bermakna kita telah menjalankan tugas kita secara tidak adil bagi beribu-ribu orang yang masih menunggu untuk peruntukan rumah-rumah daripada Kerajaan dan kepada mereka yang tidak menunaikan kewajipan sivik mereka.

Tuan Speaker, dalam tahun 1978, Kerajaan telah menguntukkan \$4,264,000 di dalam Perbelanjaan Pembangunan untuk membolehkan Pihak Berkuasa Air membina sebuah kolamair yang berupaya menampung 10 juta gelen air di Bukit Dumar dan juga memasang sesalur keluli (steel mains) dari Pengkalan Weld ke Bukit Dumar dan Sesalur A.C. (A.C. Mains) dari Kolamair Bukit Indra Muda ke Bukit Mertajam. Jumlah ini diuntukkan melalui pinjaman-pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan. Perjanjian bagi perjanjian ini telahpun ditandatangani.

Perkembangan dan pembangunan yang pesat di kawasan-kawasan perusahaan Bayan Lepas, Kampong Jawa, Bukit Tengah dan pembinaan perumahan di Bandar Bayan Baru dan Seberang Jaya memerlukan bekalan air yang mencukupi bagi memenuhi kehendak-kehendak rumahtangga dan penggunaan perusahaan yang kian bertambah banyak.

Pihak Berkuasa Air juga mengambil bahagian yang sepenuhnya di dalam rancangan Kerajaan untuk mengujudkan satu taraf hidup yang lebih baik bagi penduduk-penduduk di kawasan-kawasan luar bandar. Dalam tahun 1978, pihaknya akan berusaha untuk menemui keperluan-keperluan bekalan air luar bandar di

mana-mana sambungan paip besar dan infrastruktur bekalan air asas telah dipasang.

Kerajaan Negeri seterusnya telah menguntukkan sejumlah \$500,000 lagi kepada Mesjid Negeri supaya dalam tahun 1978 pembinaan Mesjid boleh diteruskan dengan licinnya agar bangunan yang terkemuka ini di dalam masyarakat kita akan disiapkan mengikut jadual. Adalah dijangkakan bahawa Kerajaan Persekutuan akan memberi sumbangan berdasarkan kepada satu ringgit ke satu ringgit terhadap jumlah yang diuntukkan kepada projek ini. Sementara kita berusaha sedaya upaya untuk memperbaiki mutu hidup secara kebendaan, kita mestilah sentiasa berwaspada dalam memberi bimbingan kerohanian kepada rakyat kita supaya kemajuan yang dicapai itu akan lebih bermakna kepada jenerasi-jenerasi Malaysia yang baru.

Tuan Speaker, di bawah Pecahan Kepala 6, Kepala 101, Ahli-Ahli Yang Berhormat akan memerhatikan bahawa Kerajaan Negeri telah menguntukkan sejumlah \$750,000 bagi projek di bawah Pembangunan Masyarakat. Projek-projek ini telahpun dirancang oleh Jawatankuasa Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung untuk memperbaiki keperluan sosial dan ekonomi penduduk-penduduk yang mendiami di kawasan luar bandar. Kerajaan menyedari sepenuhnya akan keperluan kerja-kerja kecil untuk mengujudkan keadaan penghidupan yang lebih baik bagi golongan rakyat yang berpendapatan rendah yang mendiami di kawasan luar bandar, dan Kerajaan tidak akan berasa ragu-ragu untuk memperuntukkan kumpulan wang bagi projek-projek yang akan dirancang melalui Jawatankuasa Tindakan Daerah dengan syarat keupayaan jabatan-jabatan yang melaksanakan projek-projek ini tidak akan menyeleweng dari objektif utama dalam melaksanakan projek-projek Rancangan Malaysia Ketiga mengikut jadual.

Tuan Speaker, berkenaan dengan

pembangunan luarbandar, Kerajaan Negeri berazam untuk menjamin kedudukan sosial ekonomi penduduk-penduduk sektor luarbandar. Untuk mencapai matlamat ini, sejumlah \$432,500 telah diuntukkan kepada Jabatan Pertanian dan \$425,000 kepada Jabatan Haiwan untuk menjalankan perkhidmatan-perkhidmatan di dalam Negeri dan juga untuk memperluaskannya lagi bagi menambahkan pengeluaran bahan makanan dan seterusnya menambahkan pendapatan penduduk-penduduk luarbandar.

Tuan Speaker, Jabatan Parit dan Taliair diberi peruntukan sebanyak \$3,815,980 dalam tahun 1978. Melalui projek-projek tahun hadapan, 15 kawasan taliair yang meliputi kawasan seluas 41,401 ekar tanah bendang dan 5 kawasan saliran yang diwartakan yang meliputi kawasan tanah pertanian seluas 55,159 ekar akan diselenggarakan dan dibaiki bagi maksud menambahkan lagi hasil pengeluaran. Disebabkan sumber-sumber tanah yang terhad di dalam Negeri, keutamaan telah diberi untuk pembangunan kawasan-kawasan pertanian yang sedia ada dengan tujuan menambahkan hasil pengeluaran melalui tanaman yang berlipat ganda dan juga pelbagai tanaman termasuk pembangunan baki kawasan pertanian ataupun kawasan pertanian yang belum dikerjakan.

Dalam merancang untuk tanaman yang berlipat-ganda yang akan membolehkan kaum petani kita mencapai tanaman padi 5 kali dalam tempoh 2 tahun, adalah sangat penting bagi petani-petani sendiri mempelajari untuk menyesuaikan diri mereka dengan sistem saliran dan taliair yang baru ini dan dengan itu mengelakkan mereka dari mengamalkan cara-cara tradisi tanaman dan menuai mengikut musim. Kerajaan juga sedang mengkaji dengan teliti cara-cara baru dalam memajukan ekonomi pertanian seperti memelihara ikan air tawar dan udang-udang galah supaya usaha ini dapat diperkenalkan kepada kaum petani kita secara besar-besaran.

Tuan Speaker, dalam tahun 1978, Jabatan Kerjaraya telah diberi peruntukan sebanyak \$5,662,150 di dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan. Dari jumlah ini, \$2,414,540 akan digunakan untuk pembinaan jalan-jalan baru luarbandar, dan \$1,946,400 akan digunakan untuk membaiki kemudahan-kemudahan infrastuktur asas dan juga sistem jalan yang ada sekarang. Negeri kita mempunyai salah satu rangkaian jalan-jalan luarbandar yang paling baik di seluruh negara. Kerajaan bertujuan akan terus membaiki jalan-jalan ini demi kepentingan penduduk-penduduk luarbandar.

Bagimapun, Ahli-Ahli Yang Berhormat akan menyedari bahawa peruntukan bagi membaiki jalan-jalan dan pembinaan jalan-jalan baru mestilah diselaraskan dengan strategi perhubungan jalan pada keseluruhannya yang dirancang oleh Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-Kemudahan Awam. Perancangan pada keseluruhannya bagi rangkaian utama jalan-jalan di dalam Negeri, termasuk jalan-jalan yang mempunyai hubungan dengan Projek Jambatan Pulau Pinang ke Tanah Besar akan memerlukan kajian yang teliti dan sedikit sebanyak masa untuk melaksanakannya. Akan tetapi, apabila ianya siap dibina, Pulau Pinang akan berkembang menjadi sebuah pusat wilayah Malaysia Utara yang penting.

Tuan Speaker, di samping menjalankan tugas melaksanakan projek-projek Negeri yang ditetapkan dalam anggaran pembangunan, Jabatan Kerjaraya juga bertanggungjawab untuk melaksanakan projek pembangunan Persekutuan dalam Negeri di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Jabatan Kerjaraya akan bertanggungjawab untuk melaksanakan projek-projek Rancangan Malaysia Ketiga yang berharga sebanyak \$17,877,220 dalam tahun 1978. Ahli-Ahli Yang Berhormat di Dewan ini hendaklah memandang prestasi Jabatan Kerjaraya dari segi ini dalam

perlaksanaan projek-projek pembangunan di dalam Negeri kita.

Tuan Speaker, di bawah Kepala 114, saya ingin menarik perhatian Ahli-Ahli Yang Berhormat kepada peruntukan sebanyak \$300,000 kepada Jabatan Perhutanan bagi mengadakan rezab-rezab pemandangan (scenic) dan rekreasi di Telok Bahang. Memandangkan kepada sumber-sumber tanah yang terhad ini, Negeri Pulau Pinang mempunyai bilangan rezab-rezab hutan yang begitu kecil jika dibandingkan dengan peratusan kawasan-kawasan rezab hutan di negeri-negeri lain.

Adalah perlu bagi kita berusaha sedaya upaya untuk menemui keperluan-keperluan Majlis Perhutanan Negara bagi melindungi kawasan hutan kita di dalam Negeri. Akan tetapi, projek di Telok Bahang akan membolehkan penyelidikan saintifik selanjutnya dijalankan di atas 'flora' di dalam Negeri kita dan juga menguntukkan rekreasi bagi rakyat kita sendiri serta merupakan sebuah tempat yang dapat menarik pelancung-pelancung dari luar negeri.

Jabatan Perhutanan juga membekalkan benih-benih pokok kepada rakyat kita untuk mengindahkannya lagi alam sekitar di dalam Negeri kita. Daripada jumlah ini, Jabatan Perhutanan akan membina sebuah Muzium Perhutanan atau Forest Museum dan Arboretum dalam tahun 1978.

Tuan Speaker, saya ingin menarik perhatian Ahli-Ahli Yang Berhormat kepada Kepala 116 di dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan — Kebun Bunga dan Zoo, iaitu satu kepala baru butiran perbelanjaan. Kebun Bunga di Pulau Pinang merupakan sebuah kebun bunga yang sungguh-sungguh menarik bukan sahaja di dalam Negeri kita, bahkan di seluruh Asia dan seluruh dunia. Adalah amat perlu bagi kita mengekalkan taraf-taraf tinggi yang telah dicapai dalam perkembangan Kebun Bunga di Pulau Pinang.

Kerajaan sedang mengkaji cadangan-cadangan memperluaskan

kawasan Kebun Bunga supaya kita dapat memperbaiki lagi apa yang telah sedia ada bukan sahaja sebagai sebuah pusat hiburan bagi rakyat kita, tetapi juga di mana koleksi tanaman bunga-bunga boleh dikaji oleh mereka yang mempunyai minat akademik dalam lapangan penyelidikan ini.

Kumpulan binatang-binatang ataupun collection of animals yang kecil di Kebun Bunga sekarang telahpun menggunakan sebahagian kawasan-kawasannya yang pada masa ketika dahulu tidak digunakan. Rakyat kita telah menunjukkan minat yang memuaskan di dalam pertunjukan koleksi binatang-binatang ini. Oleh yang demikian adalah penting bagi Kerajaan menimbangkan perlaksanaan sebuah zoo yang berasingan dari Kebun Bunga dalam tahun 1978 supaya kedua-dua 'feature' ini di dalam masyarakat kita boleh dimajukan sepenuhnya bagi mencapai Kebun Bunga dan zoo yang bertaraf antarabangsa.

Tuan Speaker, sementara taraf hidup masyarakat kita bertambah maju, jenerasi-jenerasi Malaysia yang lebih muda mestilah diberi peluang-peluang yang lebih untuk mempelajari lebih mendalam mengenai alam sekitar mereka pada amnya, dan juga tentang tempat-tempat rekreasi dan hiburan. Pihak Kerajaan akan memulakan satu rancangan baru untuk memenuhi keperluan kemudahan-kemudahan ini oleh rakyat kita supaya perkembangan sosial dan ekonomi kita akan membawa kesan-kesan yang lebih bermakna kepada rakyat kita yang berhasrat menikmati cara hidup yang lebih baik.

Tuan Speaker, dalam mencadangkan Anggaran-Anggaran Pembangunan bagi tahun 1978, saya juga telah menyentuh tentang projek-projek pembangunan utama yang dicadangkan bagi tahun hadapan. Saya berharap Ahli-Ahli Yang Berhormat di Dewan ini akan mengkaji Risalah Bil. 7 Tahun 1977 dengan teliti supaya dapat menghargai akan

'parameters' projek-projek pembangunan di dalam Negeri.

Pelbagai Projek-Projek Pembangunan yang telah dirancang untuk perlaksanaan dalam tahun 1978 adalah dengan 'multi-dimensional approach' terhadap pembangunan yang telah disokong oleh Kerajaan-Kerajaan Negeri dan Persekutuan. Kerajaan Negeri kita berazam untuk mengukuhkan segala kejayaan yang telah dicapai dalam masa beberapa tahun yang lalu dan untuk mengekalkan jarak pembangunan sosial dan ekonomi dalam masa 12 bulan yang akan datang.

Rancangan memperindustrikan kawasan luarbandar dan projek-projek urbanisasi luarbandar bersama-sama dengan pembangunan dan perkembangan 'agro-horticultural' berserta dengan projek-projek pembaharuan bandar akan terus dilaksanakan dengan giatnya untuk membawa mutu hidup yang lebih baik bagi rakyat kita. Kita telah memberi peluang pekerjaan yang lebih banyak kepada rakyat kita. Kita sedang dalam proses menguntukkan lebih banyak rumah dan tempat perlindungan kepada mereka. Kita akan memperbaiki mutu hidup mereka dan menguntukkan peluang-peluang kepada mereka untuk menikmati penghidupan yang lebih baik, kemudahan hiburan dan rekreasi yang mencukupi supaya di Pulau Pinang bukan sahaja akan bertambah maju bahkan bertambah baik dari setahun ke setahun.

Ahli-Ahli Yang Berhormat hendaklah memahami akan kesulitan dan kerumitan masalah-masalah kewangan kita bagi menguntukkan kumpulanwang bagi perbelanjaan pembangunan di dalam Negeri. Kuran yang dijangka sebanyak \$12,468,510 akan memerlukan usaha yang lebih daripada Kerajaan untuk memobilisasikan segala sumber-sumber kita tanpa bergantung semata-mata kepada Baki Hasil Am kita.

Saya berasa yakin bahawa kita

akan dapat menyelaraskan fungsi-fungsi semua Jabatan-Jabatan di dalam Negeri supaya rancangan-rancangan pembangunan akan dilaksanakan dengan cekap dan mengikut jadual. Bagaimana pun, kita mestilah mengukuhkan kemampuan-kemampuan baru kita untuk membiayai perbelanjaan pembangunan kita dalam cara yang tidak boleh melibatkan belanjawan pengurusan Negeri. Oleh yang demikian kita mengharapkan usaha Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang khususnya dalam menghasilkan sumber-sumber kewangan baru bagi Kumpulanwang Am yang Disatukan dan seperti yang saya telah nyatakan semasa mencadangkan Rang Undang-Undang Perbekalan, kita sekarang berkebolehan meramalkan bahawa menjelang tahun 1979, peringkat pembangunan yang baru ini akan dicapai.

Tuan Speaker, adalah mustahak bagi rakyat bekerjasama rapat dengan Kerajaan pada setiap masa dalam melaksanakan projek-projek pembangunan untuk menentukan ianya dapat dijalankan mengikut jadual. Sebarang kelambatan di atas pelaksanaan projek-projek kita akan bermakna tambahan dalam kos dan seterusnya menyulitkan lagi sumber-sumber kewangan kita. Sekiranya rakyat kita menghargai apa yang telah dijalankan bagi pihak mereka adalah demi kebaikan dan kepentingan rakyat sendiri, maka saya percaya mereka akan terus menunjukkan semangat kerjasama dan sokongan yang bermutu tinggi seperti yang selalu ditunjukkan di masa-masa yang lalu kepada Kerajaan. Sekiranya kita berjaya melaksanakan rancangan-rancangan pembangunan yang telah ditetapkan, kita akan dapat mencapai satu peringkat infrastruktur ekonomi yang baru, yang membolehkan Negeri dan rakyat kita tampil ke hadapan untuk mencapai kejayaan-kejayaan yang lebih gemilang di tahun-tahun yang berikut. Tuan Speaker, Kerajaan akan berusaha sedaya upaya untuk mengekalkan jarak perkembangan sosial ekonomi di dalam Negeri kita. Kita akan

berusaha ke arah pencapaian satu masyarakat yang diintegrasikan secara harmoni seperti yang dinyatakan oleh Yang Amat Berhormat Datuk Hussein Onn, Perdana Menteri kita, ialah "satu masyarakat di mana ada tempat bagi semua orang dalam satu alam sosio-ekonomi di mana semua orang Malaysia dapat menikmati perasaan puas hati dan kebanggaan."

Tuan Speaker, saya percaya semua Ahli-Ahli di Dewan ini menyampaikan keazaman rakyat kita dan Kerajaan untuk mara ke hadapan bagi mencapai sebuah negara Malaysia yang adil dan lebih bahagia bagi semua orang.

Tuan Speaker, saya mohon mencadangkan.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Encik Wong Choong Woh): Datuk Speaker, saya menyokong Usul itu.

Dewan ditangguhkan pada jam 11.04 pagi.

Dewan bersidang semula pada jam 11.27 pagi

Ahli Kawasan Sungai Pinang (Encik Wong Choong Woh): Datuk Speaker, saya menyokong Usul itu. Anggaran Pembangunan bagi tahun 1978 adalah sejumlah \$44,744,710 seperti yang ditunjukkan di dalam muka surat 200, Risalah Bilangan 7, tahun 1977, perbelanjaan ini termasuk \$12,550,000 yang telah disediakan bagi Rancangan Perumahan Murah. Jika kita bandingkan dengan tahun-tahun yang lepas, angka ini mungkin merupakan satu yang tinggi, tetapi sebenarnya wang tersebut jauh daripada yang mencukupi jika dipertimbangkan masalah perumahan bagi orang-orang atau masyarakat lapisan bawah.

Datuk Speaker, saya mengambil kesempatan ini untuk mengucap sedikit sebanyak terhadap kesulitan-kesulitan yang didapati oleh mereka yang tanpa kemudahan dan perlingdungan.

Datuk Speaker, seperti yang diketahui oleh semua ahli-ahli Dewan ini, Kerajaan Negeri telah memerintahkan setinggian-setinggian dari Pantai Jelutong hingga ke Pantai Jerejak merobohkan rumah haram mereka. Buat sementara ini, Kerajaan telah bertindak untuk menangguhkan waktu meroboh rumah-rumah haram tersebut. Sebuah Jawatankuasa akan dibentuk khususnya untuk mengkaji hal setinggian-setinggian itu untuk tindakan selanjutnya.

Sekarang saya ingin mengemukakan keadaan yang sebenarnya tentang setinggian-setinggian di kawasan tersebut. Datuk Speaker, lebihkurang 85 buah keluarga yang terlibat dalam perkara ini.

Tuan Speaker: Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Pinang, nam-paknya Ahli Yang Berhormat membuat permohonan untuk bercakap dalam ucapan tangguhan, tetapi Ahli Yang Berhormat sedang bercakap sekarang. Adakah Yang Berhormat akan menarik balik ucapan penangguhan itu? .

Ahli Kawasan Sungai Pinang (En-cik Wong Choong Woh): Datuk Speaker, perkara ini sebenarnya saya bersedia untuk bercakap dalam ucapan penangguhan, tetapi pada halnya saya telah terdapat dari masa kita buat **pre-council** dahulu jadi sayalah jadi penyokong, tetapi adalah salah saya kerana tidak meminta keizinan daripada Datuk Speaker. Bolehkah saya terus membuat ucapan? Jika Datuk Speaker benarkan saya cakap, jadi ucapan penangguhan itu saya akan tarik balik, jika Datuk Speaker tidak benarkan saya bercakap, maka saya cakap dalam ucapan penangguhan.

Tuan Speaker: Boleh cakap.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (En-cik Wong Choong Woh): Datuk Speaker, lebihkurang 85 buah keluarga yang terlibat dalam perkara ini, dan mereka terdiri daripada berbagai-bagai kaum. Mereka bekerja sebagai nelayan, buruh kasar serta berjenis-

jenis pekerjaan yang berpendapatan rendah dan kurang tetap.

Dalam sebuah dailog pada 14hb. Disember, 1977 dengan mereka saya dapati gambaran yang teliti tentang keadaan hidup mereka. Boleh dikatakan mereka hidup di bawah garis

kesederhanaan. Seperti manusia yang lain, mereka juga mesti mempunyai sebuah rumah untuk melindungi diri dari hujan dan panas. Seperti rakyat yang berpandukan Rukun Negara, mereka akan mematuhi segala Undang-Undang Negara, tetapi ada kalanya mereka berasa putus harapan kerana walau dengan sesungguhnya mereka cuba, mereka cuma menerima layanan yang menyakitkan hati. Umpamanya, ramai di antara setinggian-setinggian ini telah berkali-kali memohon untuk mendapat tapak di rumah pangsa. Tiap-tiap kali mereka gagal dalam permohonannya. Sementara itu juga, ada yang lain memohon kepada pihak berkenaan untuk mendapat tanah membina rumah. Orang-orang ini sedia membayar cukai hasil rumah dan bayaran bagi kemudahan-kemudahan lain seperti bekalan air dan bekalan letrik. Mereka meminta supaya dapat tempat perlindungan dengan bantuan Kerajaan.

Menjadi setinggian bukanlah pilihan mereka sendiri tetapi salah faktor-faktor yang memaksakan mereka menjadi demikian. Pada sangkaan orang ramai hidup di rumah haram berfaedah kerana mereka tidak perlu membayar sebarang bayaran. Betapa salah pendapat ini. Melawat ke kawasan rumah haram akan menunjukkan bagaimana susah dan kotor keadaan hidup setinggian-setinggian sebenarnya. Ada di antara rumah-rumah yang dibina dari bahan kotak-kotak yang dikutip dari dalam tong sampah, ada yang membeli daripada kedai menjual bahan-bahan binaan **second hand**. Tambahan pula, mereka sentiasa takut akan langkah tegas dari pihak Kerajaan seperti yang mereka sedang mengalami sekarang.

Datuk Speaker, jika setinggian-

setinggian dibiarkan bertentangan dengan pihak berkenaan selamalamanya, saya percaya perkara ini akan menjadi masalah berkekalan dan tidak akan menguntungkan sesiapa pun. Kita seharusnya sedar akan soal perumahan yang merupakan satu keperluan asas dan patut diberi pertimbangan sewajarnya. Tegasan berat telah diberi kepada usaha-usaha membina lebih banyak rumah untuk menempatkan penduduk-penduduk yang kian bertambah ramai. Akan tetapi usaha-usaha itu tidak berfaedah kepada mereka yang berpendapatan sangat rendah. Masalah sosial ini berlaku di merata-rata dunia. Apabila mereka tiada ikhtiar yang lain, mereka akan terpaksa membina rumah haram di atas tanah Kerajaan.

Datuk Speaker, langkah Kerajaan Negeri memerintahkan setinggian-setinggian di Pantai Timur meroboh rumah mereka diambil kerana kawasan tersebut akan dimajukan tidak lama lagi. Datuk Speaker, sekiranya Kerajaan Negeri ada menyediakan tapak ganti yang sesuai, saya percaya mereka tentu tidak akan menentang perintah ini. Pada pendapat saya, Kerajaan Negeri masih mempunyai banyak tanah di sepanjang Pantai Timur yang belum dibina rumah dan yang belum dicadangkan sebarang projek setakat ini. Oleh sebab itu saya bercadang bahawa Kerajaan Negeri menetapkan satu tapak untuk dibina rumah jenis T.O.L. iaitu L.T.S. bagi setinggian-setinggian tersebut, tetapi latar belakang tiap-tiap setinggian ini mesti dikajikan dengan teliti bahawa mereka benar-benarnya sangat-sangat miskin. Di samping itu mereka mesti diberitahu tentang maknanya T.O.L. supaya mereka sedar akan syarat-syarat yang terikat pada T.O.L. Datuk Speaker, cadangan ini merupakan harapan yang dinanti-nantikan oleh mereka yang kurang bernasib baik dan ingin mematuhi Undang-Undang Negara.

Datuk Speaker, memang betul cadangan ini bukanlah satu perkara yang baru dan memang betul ca-

dangan ini berbunyi kita seolah-olah menggalakkan lebih banyak rumah haram dibina. Yang sebenarnya, kitalah yang patut cuba mengambil langkah-langkah positif untuk menyelesaikan penyakit sosial ini.

Datuk Speaker, saya percaya semua Yang Berhormat-Yang Berhormat dalam Dewan ini telah mengetahui Allahyarham Tun Abdul Razak telah beberapa kali menegaskan bahawa perkara ini adalah tanggungjawab penting Kerajaan dan kita tidak boleh menganggap setinggian-setinggian sebagai orang jahat yang melakukan jenayah. Hanya faktor kemiskinan yang membezakan mereka dari orang biasa.

Akhirnya, oleh sebab itu saya harap Kerajaan Negeri akan memberi pertimbangan kepada cadangan saya dan turut menunjukkan perasaan peri kemanusiaan kepada orang-orang tersebut.

Datuk Speaker, saya juga ingin bercakap sedikit lagi berkenaan dengan Anggaran Pembangunan 1978, Pecahan Kepala 45 - Carum dan Pinjaman kepada Pihak Berkuasa Air. Saya dapati Tuan Speaker, Yang Amat Berhormat Ketua Menteri telah mengumumkan dalam Dewan ini ialah Kerajaan telah menguntukkan wang sebanyak ataupun pinja-

man kepada Pihak Berkuasa Air sebanyak \$4,264,000 untuk membina sebuah kolam menyimpan air di Bukit Dumber, tetapi perkara ini saya rasa semua Ahli-Ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini dan mewakili kawasan-kawasannya tentulah rasa gembira kerana Pulau Pinang adalah satu pulau yang sangat indah dengan berbagai-bagai benda yang mencukupi pengguna-pengguna dan rakyat Pulau Pinang khususnya airnya.

Saya rasa juga dukacita, Datuk Speaker, ada orang-orang yang menduduki di dalam kawasan-kawasan kampung atau pun kawasan-kawasan yang boleh dikatakan kawasan ulu, sungguhpun mereka sudah dapat air

bekalan tetapi air bekalan itu hanya diberi kepada mereka sangat kurang. Oleh sebab air itu kurang dia punya tekanan terlalu rendah, dan mereka bangun dari pagi. Apabila semua orang menggunakan masa itu atau mandi atau masak nasi, jadi air itu di tempat-tempat yang kampung-kampung ataupun kawasan ulu itu tidak dapat cukupi gunakan air itu. Jadi saya harap, Datuk Speaker, perkara itu Pihak Berkuasa Air patut mengambil perhatian bagilah paip-paip itu bagi besar, kemudian air itu boleh datang dengan cepat sebab air kurang tekanan rendah itu sebab paip mereka pasang terlampau kecil, jadi paip am itu sambung masuk satu paip macam bahagian. Jadi ranting-ranting banyak, Datuk Speaker, dan oleh sebab ranting-ranting banyak apabila air sudah buka sama-sama dalam satu masa jadi air itu jadi tekanan yang tidak cukup. Jadi saya pun ada dapat banyak surat rayuan carbon copy kepada saya, jadi saya pun telah ambil bahagian telah berjumpa dengan Jurutera Pihak Berkuasa Air, tetapi mereka pun ada beri nasihat baik kepada saya perkara ini mereka akan mengambil perhatian teliti. Jadi saya haraplah Hari Raya Cina pun dekat mau sampai bulan depan, jadi perkara ini saya harap Pihak Berkuasa Air bagilah selesai masalah ini.

Inilah, Datuk Speaker, saya bukan hendak bahas Anggaran Pembangunan Tahun 1978. Saya hanya ambil apa yang saya tau dapat aduan-aduan daripada rakyat, jadi saya sebagai wakil bercakap dalam sini. Pendapat-pendapat itu bukanlah dari saya sendiri, tetapi ialah suara rakyat yang saya bawa masuk sini. Saya haraplah pejabat-pejabat berkenaan itu sila ambil perhatian apa yang wakil-wakil cakap di sini untuk bagi selesai supaya kita boleh dapat kerjasama dengan rakyat.

Sekian, terimakasih.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Datuk Speaker, dengan hormatnya saya hendak mengambil bahagian dalam bahasan

untuk anggaran pembangunan untuk tahun hadapan. Saya tidak hendak bercakap banyak sekali sebab kelmarin ada Ahli-Ahli Yang Berhormat bercakap saya cakap banyak sekali tetapi beliau tidak ada peluang memberi ucapan di sini. Sebab itulah ucapan saya tidak panjang sekali.

Saya adalah mendapat peluang ini untuk memberi dua ulasan-ulasan. Yang pertama ialah nampak saya peruntukan budget untuk tahun hadapan ialah sebanyak \$44.744 juta. Di dalam jumlah wang itu sebanyak \$30 juta ialah peruntukan terus dan \$14 juta sahaja ialah sebagai pinjaman. Inilah jikalau kita nampak pindaan anggaran bagi tahun 1977 akan berjumlah \$40 juta tetapi \$20 juta ataupun 50% ialah sebagai pinjaman. Inilah saya hendak bercakap banyak kepada Kerajaan.

Yang kedua, Datuk Speaker, nampak saya dalam Anggaran Pembangunan ini adalah sebanyak 13 jenis ialah sebagai token vote. Saya tidak faham sebab apa kita ada sampai 13 items ialah sebagai token vote. Saya ingatlah Kerajaan tentu plan baik-baik untuk pembangunan Negeri kita, tetapi peruntukan token vote inilah pada fikiran saya Kerajaan kita tidak ada plan baik-baik.

Datuk Speaker, saya mahu bercakap sedikit di bawah Kepala 101-1 iaitu Pengambilan Tanah. Peruntukan itu ialah \$1 juta saja. Datuk Speaker dan Ahli-Ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini semua tahulah harga tanah hari ini ialah banyak mahal sekali. \$1 juta untuk membeli tanah berapa ekar boleh dapat? Di dalam bandar saya ingat boleh dapat $\frac{1}{2}$ ekar sahaja, tetapi di luar bandar lebih kurang bolehkah dapat 2 ekar sahaja. Ini saya tidak faham sebab apa \$1 juta boleh membeli tanah di Negeri kita. Datuk Speaker, kita ada dapat tahulah di dalam Negeri kita, kita ada lebih kurang 27,000 ekar tanah. Banyak itulah sahaja sebagai tanah swampy land.

Datuk Speaker, saya pun ada

dapat tahulah tanah-tanah Kerajaan di Butterworth dekat tepi laut ada banyak, lebih kurang 100 ekar, tetapi banyak setinggan-setinggan duduk di sini. Datuk Speaker, jikalau Kerajaan boleh buat satu rancangan untuk *resettlement of squatters* di tepi laut, kita boleh dapat banyak tanah daripada tempat sana. Kita ada 100 ekar tanah di sana. Kita boleh dapat 10 ekar untuk *resettlement of squatters*, oleh sebab itu kita boleh dapat balik 90% tanah di tepi laut sana. Datuk Speaker, tanah di tepi laut sana itu banyak mahal lebih kurang \$10.00 sekaki persegi. Jikalau kita boleh *plan to resettle the squatters in a certain amount of land*, kita boleh dapat banyak faedah daripada tanah-tanah Kerajaan: Tempat-tempat seperti Jelutong, seperti tepi laut Bagan Jermal, Bagan Ajam dan Kampong Gajah.

Datuk Speaker, di bawah Kepala 101-3, iaitu Bekalan Letrik ke Kawasan Luarbandar, peruntukan itu ialah \$50,000. Datuk Speaker, seperti Ahli Yang Berhormat daripada Sungai Pinang ada bercakap, kita tentu mahu timbang bagaimana kita mahu dapat bekalan air untuk orang di kawasan luarbandar. Saya haraplah Kepala itu bukan sahaja untuk bekalan letrik tetapi letrik dan air ke kawasan luarbandar. Datuk Speaker, saya berharaplah Kerajaan boleh buat satu *survey* timbang *priority* untuk menjalankan rancangan-rancangan berkenaan Kepala itu. Di mana orang yang berasa susah tentu kita bagi *priority* untuk orang yang duduk di sana. Di sini saya hendak ambil peluang meminta Yang Amat Berhormat datang ke kawasan saya, kawasan Bagan Ajam dan kawasan Bagan Dalam satu hari, supaya Yang Amat Berhormat boleh dapat tahulah apa kesudahan orang ramai di sana berasa.

Di bawah Kepala 101-11, iaitu Rancangan Perumahan Murah ialah sebanyak \$12.55 juta. Ini satu kepala yang amat penting sekali. Saya ada dapat tahulah Kerajaan telah bersetuju di tahun ini meminta sebanyak 2,000 rumah siap untuk orang ramai

di dalam Negeri kita, tetapi pada hari sekarang nampak sayalah baru siap ada lebih kurang 500 yunit di Kampung Melayu dan kawasan-kawasan lain belum siap lagi. Datuk Speaker, saya haraplah Kerajaan boleh memberi tindakan dan perhatian untuk menjalankan rancangan perumahan murah ini. Seperti apa Yang Berhormat dari Glugor bercakap dulu apa Kerajaan bersetuju tentu mahu dapat menjalankan. Janganlah bagi satu cek tidak laku. Satu percakapan ialah Ahli Yang Berhormat dari Glugor.

Datuk Speaker, di bawah Kepala 101-32 iaitu Pembangunan Ekonomi peruntukan, itu ialah \$100,000. Saya dapat tahulah ialah ini untuk *research* dan *feasibility survey* atau *investigation* untuk pembangunan ekonomi di dalam Negeri kita. Datuk Speaker, saya mencadangkan *research, investigation* dan *feasibility survey* ialah *concentrated* untuk menjalankan projek *Free Trade Areas* di dalam Negeri kita supaya perniagaan di dalam Negeri kita boleh dapat perniagaan untuk *import/export* dan untuk jual barang kepada *tourist* di dalam Negeri kita. Ini ialah sebagai satu pembangunan pelancungan di dalam pelancungan di dalam Negeri Pulau Pinang. Datuk Speaker, ini satu perkara berkenaan *Free Trade Areas* ialah Kerajaan telah bersetuju ialah 5 - 6 tahun dulu, tetapi sampai sekarang tidak dapat perhatian untuk menjalankan itu. Ini macam "building castles in the air" seperti apa orang Inggeris berkata.

Datuk Speaker, di bawah Kepala 101-21 iaitu pinjaman kepada Pihak Berkuasa Tempatan, ini ialah satu *token vote* \$10,000. Sebagai Ahli Majlis Perbandaran Seberang Perai, saya dapat tahulah Majlis itu ada banyak rancang-rancangan dan projek-projek tidak dapat dijalankan kerana tidak dapat wang bantuan atau pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan. Sebagai contoh itu kita ada dapat tahulah saya memberitahu Dewan ini di Jalan Raja Uda, Kampong Simpah, Sungai Puyu, Bagan Dalam. Di

kampung itu ada sebanyak 100,000 orang penduduk di sana, tetapi tidak ada satu pasar untuk kawasan itu. Sebab itulah di bulan December adalah banyak penaja-penaja rasa kesusahan oleh sebab Majlis Perbandaran Seberang Perai mengambil tindakan memecah stor-stornya. Jika-kalau kita ada bantuan atau pinjaman kepada M.P.S.P. di sana, M.P.S.P. boleh bina sebuah pasar untuk orang ramai di dalam kawasan itu. Saya berasa dukacita atas tindakan yang dibuat oleh Majlis Perbandaran Seberang Perai kepada penaja-penaja di sana ada keras sedikit, dia ada buat macam polis tentera di sana memecah stor-stor itu. Orang itu bukan *criminals*. Orang itu mencari makan sahaja. Saya berharap Kerajaan dan Ahli-Ahli Yang Berhormat dalam M.M.K sebagai satu pihak berkuasa bila appointing Chairman and members of M.P.S.P bolehlah beritahu mereka jangan ambil tindakan yang keras sekali. Datuk Speaker, saya akan dapat peluang memberi dua-tiga mesyuarat dengan pegawai-pegawai Majlis Perbandaran dan Pegawai-Pegawai Tanah di Butterworth untuk pertimbangkan macam apa kita boleh buat rancangan-rancangan untuk penaja-penaja di sana dan macam-mana kita boleh dapat tanah.

Tuan Speaker: Ahli Yang Berhormat, kita cuma bincangan dengan Anggaran Pembangunan. Jadi tidak payah sebut berkenaan penaja-penaja. Ini tidak bersangkutan dengan perkara ini.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Saya rasa ialah ini satu pinjaman kepada Pihak Berkuasa Tempatan, sebab itulah penaja-penaja di bawah Pihak Berkuasa Tempatan dan sebab itulah saya memberitahu Dewan ini jikalau kita boleh buat satu pasar di sana, inilah sebanyak 100,000 orang boleh dapat faedah di sana.

Datuk Speaker, di bawah Kepala 101 - 36 iaitu Carum dan Pinjaman kepada Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang (P.P.P.P). Datuk Spea-

ker, di dalam anggaran daripada tahun 1976 - 1980 untuk Kepala itu ialah sebanyak \$257.539 juta, tetapi ini ialah dipinda ke \$25 juta sahaja. Anggaran untuk P.P.P.P di tahun 1976 ialah \$1.34 juta dan untuk tahun 1977 ialah \$9.2 juta, untuk tahun hadapan ialah sebanyak \$10 juta. Datuk Speaker, saya ada satu anggaran saya sendiri ialah jika-kalau kita timbang wang pinjaman, wang bantuan dan tanah-tanah untuk memberi kepada P.P.P.P ialah saya ingat P.P.P.P pada masa sekarang ada dapat lebihkurang \$500,000 daripada Pihak Berkuasa itu. Datuk Speaker, kita tentu mahu tahun *objective policy* P.P.P.P. Ini ialah ada di dalam page 7 di dalam bahasa Malaysia dan page 8 di dalam bahasa Inggeris. Saya ingat semua Ahli-Ahli Yang Berhormat ada satu lapuran P.P.P.P. sebab itu saya tidak hendaklah mahu cakap *objective policy* P.P.P.P. tetapi saya berharap apa-apa rancangan-rancangan P.P.P.P. yang ingin dibuat tentu mahu ingat *objective policy* P.P.P.P. Di dalam lapuran itu nampak sayalah di dalam tahun 1976 ada tiga kilang-kilang sahaja bermohon tempat kilang-kilang, dan nampak saya ada lapan kilang-kilang yang telah ditutup. Ini rasa saya, kita tentu mahu buat satu *survey* di dalam Pembangunan Ekonomi di dalam Kepala Pembangunan Ekonomi macam apa ini pembangunan *industrial* di dalam Negeri kita telah turun banyak sekali. Datuk Speaker, jika-kalau pembangunan *industrial* tidak maju saya ingat Kerajaan Negeri kita ialah berasa susah sikit di tahun hadapan sebab kita ada pinjam wang sebanyak \$100 juta dan kita pinjam lagi di tahun hadapan. Macam itulah jika-kalau pembangunan *industrial* tidak maju susahlah macam apa kita boleh bayar balik pinjaman itu.

Datuk Speaker, nampak sayalah di dalam lapuran page 9 adalah berkata P.P.P.P. telah masuk *joint venture* dengan orang-orang perniagaan lain-lain. Ada lebih kurang sebanyak 15 syarikat-syarikat *joint ventures*.

Tuan Speaker: Yang Berhormat dari Bagan Jermal, kita berbincang berkenaan pembangunan. Jika terkeluar dari pembangunan, saya tidak benarkan. Nampaknya Yang Berhormat terkeluar daripada tajuk. Sila teruskan pembahasan dalam perkara pembangunan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Terimakasih, Datuk Speaker.

Sebab Kepala itu ialah pinjaman kepada P.P.P.P. sebab itulah kita mahu timbang macam apa P.P.P.P. maju kepada hari sekarang.

Datuk Speaker, kita tidak ada dapat kira-kira daripada 15 syarikat joint venture. Saya adalah satu perkara P.P.P.P. boleh timbang macam apa boleh dapat kira-kira itu supaya Ahli-Ahli Yang Berhormat boleh tahu macam apa syarikat-syarikat maju dalam masa hari sekarang. **Datuk Speaker,** nampak sayalah ada satu syarikat, nama syarikat itu Kenderaan Jaya Pulau Pinang Sendirian Berhad. Ini satu syarikat untuk transport services. Saya ada dapat tahulah syarikat ini ada minta bus licence untuk Negeri kita.

Tuan Speaker: Yang Berhormat, saya tidak benarkan bercakap berkenaan itu. Perkara syarikat itu terkeluar daripada tajuk.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (Encik Ong Yi How): Tapi saya haraplah jangan bagi orangramai susah kalau kita mahu jalankan apa-apa projek. Kita tentu mahu ingat dasar atau objective policy dalam P.P.P.P. itu kebanyakan bagi orangramai susah saja. Ini satu perkhidmatan bas saya tidak bersetuju.

Datuk Speaker, nampak sayalah peruntukan \$10 juta ialah untuk Rancangan Perumahan saja. Di dalam Bayan Lepas, Bandar Bayan Baru ialah \$5.3 juta; untuk Bandar Seberang Jaya \$4.2 juta; untuk Macallum Street \$500,000. **Datuk Speaker,** berkenaan rancangan

perumahan saya ada dapat tahulah Kerajaan selalu minta pembangunan perumahan swasta ialah membina

rumah murah kepada orang-orang miskin, tapi nampak sayalah P.P.P.P. buat rumah-rumah harga dia ialah sebanyak \$20,000 hingga \$50,000. Ini bukan rumah murah. Jikalau kita minta pembangunan perumahan swasta membina perumahan murah tentulah P.P.P.P. sebagai satu contoh mahu bina rumah-rumah murah lebih kurang \$10,000 atau \$15,000. Jangan buat ke atas \$15,000. Ini rumah murah untuk orang miskin.

Dengan izin: P.P.P.P. should set an example to show the private sectors that we are building low-cost houses for the people so that private sectors can follow.

Datuk Speaker, rancangan KOMTAR ialah Phase I-A telah siap, ada dapat Phase IV sebanyak 65,694 kaki-kaki. Di sini 39,099 atau 60 per cent saja ialah dibeli oleh orangramai, tetapi agensi-agensi Kerajaan atau public purposes ialah sebanyak 26,599 kaki-kaki. Inilah saya ingat kita banyak percaya kita tentu mahu dapat tahulah apa ini perniagaan swasta tidak dapat banyak sekali di dalam KOMTAR. **Datuk Speaker,** peringkat I-B akan dipinjam di tahun hadapan. Ini ada 4 - storey block dan 60-storey block dalam Phase I-B. **Datuk Speaker,** sebelum kita jalankan Phase I-B saya haraplah Kerajaan boleh dapat satu survey. Dengan izin: By distributing questionnaires to all businessmen in Georgetown to see whether they need the spaces inside there.

Jikalau kita tidak dapat buat tindakan itu saya takutlah jikalau ini 60 - storey atau 60 tingkat block-tower siap tidak ada orang mahu, macam di London ada pembangunan macam itu ialah sebagai satu 'white elephant'.

Datuk Speaker, saya telah memberitahu Dewan ini kelmarin ialah ada banyak orang perniagaan keluar

ke Seberang Perai, sebab itulah sewa-sewa kedai-kedai ada baik banyak sekali. Saya mendapat tahulah Kerajaan Negeri ada dapat tanah-tanah banyak macam di Jalan Bagan Luar sebagai **quarters** untuk kaki-tangan-kakitangan Kerajaan. Di sana ialah tanah 1 kaki harganya sebanyak \$40. Saya haraplah P.P.P.P. boleh dapat satu survey macam apa kita boleh buat rancangan untuk Butterworth yang terutamanya sekali Jalan Bagan Luar dan Heng Choon Thian Road. Saya cakap ini bukan kedai saya di Heng Choon Thian Road tetapi ada tanah Kerajaan di sana.

Datuk Speaker, nampaknya saya adalah di sini kita ada nampak ada wang \$4.2 juta untuk rancangan perumahan di Bandar Seberang Jaya. Datuk Speaker, di dalam page 2 sini, lapuran P.P.P.P. ada cakap mahu membeli **recreation ground** untuk orang ramai. Jikalau kita mahu pinda rancangan perumahan dalam Bandar Seberang Jaya, saya haraplah **recreation ground** seperti **riverside park**, seperti Alder Park di Adelaide bolehlah dibuat di Seberang Jaya di sana. Inilah satu perkara saya ingat yang penting sekali sebab pada masa hari sekarang Butterworth tidak ada tempat-tempat **recreation** di sana.

Datuk Speaker, untuk menutup ucapan saya, saya haraplah semua Ahli-Ahli Yang Berhormat bolehlah kalau dapat satu peluang untuk pertemuan dengan S.F.O. untuk taklimat **preparation budget** sebab saya ada selalu baca **budget** itu, saya tidak faham apa-apa yang berkenaan **budget** itu. Jikalau kita ada buat satu **briefing** untuk semua Ahli-Ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini saya percayalah dan saya yakinlah Yang Amat Berhormat kita boleh cakap apa kita cakap di sini ialah bohong sahaja atau masalah-masalah kosong saja. Sebab itulah saya minta dengan S.F.O. boleh beri satu taklimat untuk Ahli-Ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini untuk **preparation of budget**. Terimakasih.

Ahli Kawasan Bagan Dalam (En-cik T. Subbiah): Datuk Speaker, saya ingin mengambil bahagian atas Usul ini. Di bawah Kepala 101, Pecahan Kepala 1, ketetapan telah dibuat bagi mengasingkan \$1 million. Dengan memandangkan perkara iaitu Negeri mempunyai beberapa tanah di Pulau Pinang yang sedikit dan tanah itu adalah yang luas yang kecil diperlukan tanah-tanah ini dicapai untuk projek-projek pembangunan dan wang yang diasingkan adalah berpatutan. Didapati bahawa **practice** tindakan pencapaian bagi pihak kuasa mencapai tidak dihadiri Pegawai yang telah menjalankan tindakan-tindakan atas tanah yang dicapai di hadapan tuan tanah kadang-kadang ada juga jurutaksir Kerajaan tidak selalu tetapi dengan tidak Pegawai jabatan yang mana tanah dicapai. Dan keputusannya kadang-kadang nilai tanah tersebut lebih dari nilai yang diberikan tanah dekat yang sebelah. Setiap perhatian mesti diberi pada wang yang dibayar sebagai penggantian dan mesti diberi untuk keperluan yang patutan. Begitu juga memelihara bahawa pencapaian hendak dibuat di tanah-tanah yang mana tidak ramai orang dihibah. Polisi terbaik mencapai tanah adalah dimana tidak ramai orang yang mempunyai tanah yang luas, dan tidak daripada tempat-tempat di mana penduduk-penduduknya ramai dan mempunyai tanah yang sempit.

Datuk Speaker, di bawah Pecahan Kepala 49, \$50,000 telah diasingkan bagi kemajuan Bukit Bendera. Kerajaan mesti mengasingkan lebih wang untuk projek ini. Dengan pindaan taraf pelabuhan bebas bagi Pelabuhan Pulau Pinang, walaupun gerai-gerai menjual barang-barang tidak bercukai ditubuhkan di beberapa tempat di Pulau Pinang, kita tidak boleh mengharap bahawa pelancung akan melawat ke Negeri kita, Pulau Pinang, dengan harapan membeli barang yang murah. Oleh kerana ini pelancung akan ke negeri Singapura atau ke lain-lain tempat di mana mereka boleh dapat barang-barang

yang lebih murah. Kita boleh menarik perhatian pelancung tersebut jika kita mengindahkan Bukit Bendera di Pulau Pinang. Di Bukit Bendera mesti di adakan beberapa tempat permainan, keindahan dan pemeliharaan tetap mesti diadakan. Kita juga boleh tubuhkan satu zoo di bukit itu. Ini lebih baik dari merosakkan keindahan taman Botanical Gardens di mana ada hanya beberapa ekor binatang sahaja.

Dengan izin: Datuk Speaker, at the moment we are having a few animals at the Botanical Gardens and I would like to suggest that the zoo to be started in the State of Penang be put up either at Penang Hill or somewhere else which is suitable so that the environmental beauty of the Botanical Gardens might not be reduced.

Kita boleh juga adakan sistem cable-car untuk menarik perhatian pelancung-pelancung. Datuk Speaker, our beaches are beautiful and are being used by tourists, not only local but also foreign. But there is a lot of scope for improvement on Penang Hill which could be turned in such a way to attract from Malaysia as well as foreign tourists. I would like to suggest that we could also take on the possibility of having a cable-car system, similar or something like the one we have in Singapore, between Singapore Island and Sentosa Island. The cable-car system might attract tourists internally and at the same time would also help to beautify the hill.

Datuk Speaker, di bawah Kepala 102, Pecahan Kepala 12 dan 13, sejumlah \$82,500 diberikan bagi memulakan bercucuk-tanam dan bahan makanan, buah-buahan dan sayur-sayuran. Publisiti mesti diberikan kepada skim ini dan tindakan mesti diambil untuk petani-petani untuk mengambil dan menggunakan skim ini dengan sepenuhnya. Butir-butir mengenai perjalanan skim ini mesti dikutip oleh pegawai yang terlibat untuk menggunakan peruntukan ini dengan mencukupi. Saya berasa

bangga atas peruntukan yang diberikan di bawah Kepala 107, Pecahan Kepala 15 bagi meluaskan beberapa bahagian Jalan Kampung Benggali di Butterworth, Jalan Assumption di Butterworth juga dan Jalan Siram di Butterworth juga. Kesemua jalan-jalan raya ini adalah sempit dan sistem perairan yang tidak mencukupi dan saya bersimpati dengan penduduk-penduduk constituency pilihanraya Bagan Dalam. Saya juga harap bahawa pelajaran harus dapat dikerjakan oleh jurutera Jepun atas sistem lukisan - the feasibility study of the Japanese consultant engineers - di tanah rendah di Butterworth, Bagan Dalam dan Prai dan cadangan ini akan dijalankan tidak lama lagi.

Datuk Speaker, as we all know, the low-lying areas of Butterworth, Bagan Dalam and Prai are prone to flooding at least once a year for a number of days during the rainy seasons. And it was said last time by Yang Amat Berhormat Ketua Menteri that this will have to be looked into once the feasibility study has been completed in conjunction with the Town and Country Planning Act. I sincerely hope that this feasibility study would be completed early and that some form of permanent integrating system could be undertaken in these areas.

Datuk Speaker, perbekalan \$150,000, Kepala 109 di bawah Pecahan Kepala 11 bagi Projek Khas bagi melanjutkan perkhidmatan termasuk mengemukakan lembu telah diadakan. Saya mahu tahu apakah pekerjaan yang didapati pada masa sekarang, apakah keluasan pekerjaan yang dihadapi dan adakah penyelidikan dijalankan pada masa sekarang dan adakah Kerajaan Negeri tenaga untuk kerja ini.

What I would like to suggest here, Datuk Speaker, is that would it not be better for us to do a research into these two authorities like Majuternak or some other Federal Authorities who may have the manpower as well as the resources to do the research into this instead of the State itself undertaking this research program.

Dengan ini, Datuk Speaker, saya sokong Usul ini.

Ahli Kawasan Penanti (Encik Abdullah bin Mohamed): Yang Berhormat Datuk Speaker, mohon izin saya mengambil bahagian dalam membahaskan Anggaran Pembangunan Negeri Pulau Pinang yang dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri.

Saya bangun dengan sesungguhnya menyokong Anggaran Pembangunan ini yang telah ditetapkan lebih dari \$44 juta untuk Pembangunan Negeri Pulau Pinang.

Datuk Speaker, peruntukan yang begitu besar haruslah mendapat sanjungan daripada wakil-wakil yang ada di dalam Dewan ini yangmana pihak Kerajaan telah berupaya mengadakan peruntukan yang begitu besar.

Datuk Speaker, peruntukan yang besar ini tidak lain tidak bukan tujuannya ialah:

- (i) membasmi kan kemiskinan tanpa mengira kaum;
- (ii) menyusun semula masyarakat dengan mengurangkan ketidak seimbangan ekonomi;
- (iii) menjamin keselamatan negara dengan membina sebuah masyarakat yang berdikari.

Walaupun di dalam tiga tajuk yang ditunjukkan oleh rancangan pembangunan ini yang boleh dikira sebanyak 22 perkatan, tetapi mempunyai erti yang besar dan kesungguhan pihak Kerajaan menjalankan pembangunan ini. Tanggungjawab yang besar ini adalah diharapkan oleh rakyat dan begitu juga wakil-wakil yang ada di dalam Dewan ini supaya pihak Kerajaan dapat melaksanakan.

Saya tertarik hati benar di dalam ucapan Yang Amat Berhormat tadi berkaitan dengan pembangunan perumahan di dalam Negeri Pulau Pinang. Separuh daripada masa ucapannya tertumpu kepada pembangunan perumahan. Jadi azam Yang Amat Berhormat untuk menyelesaikan masalah perumahan ini ada-

lah mendapat sokongan kuat daripada ahli-ahli Dewan ini dan saya sendiri rasa ini satu kepentingan yang mesti diselesaikan, khususnya di dalam Negeri Pulau Pinang ini. Dan kalau dikira sebanyak \$12 juta lebih yang telah diperuntukkan untuk membangun rumah-rumah di dalam Negeri Pulau Pinang ini saya mempunyai keyakinan manakala sampai matlamat Rancangan Malaysia Ketiga pihak Kerajaan telahpun berupaya bagi menyelesaikan sekurang-kurangnya 80% hingga 90% keperluan perumahan Negeri ini.

Datuk Speaker, harapan Kerajaan supaya rakyat mempunyai rumah sendiri dan begitu juga rakyat berharap dapat mempunyai rumah sendiri. Jadi dengan masalah-masalah itu saya rasa pihak Kerajaan patutlah menimbang di dalam beberapa masalah bagi membina rumah untuk rakyat di dalam Negeri Pulau Pinang.

Datuk Speaker, dalam pada pihak Kerajaan merancang untuk mengadakan rumah-rumah bagi rakyat ini patutlah Kerajaan memandang jauh dalam memikirkan bahawa kesanggupan rakyat untuk memiliki rumah yang telah didirikan oleh Kerajaan, samada swasta dan juga P.D.C. Ini adalah bertujuan untuk memberi peluang yang banyak kepada rakyat di dalam Negeri kita. Kita tahu rakyat di dalam Negeri kita mempunyai pendapatan yang berlainan dan dengan pendapatan yang berlainan ini kesanggupan untuk memiliki rumah juga berlainan di antara tiap-tiap penghuni-penghuni yang hendak mendapat rumah. Jadi di dalam jurang ini pihak Kerajaan hendaklah memandang jauh bahawa pada pandangan rakyat bilamana mendengar sahaja projek perumahan, rakyat telah terbayang bahawa rumah-rumah ini akan didirikan di dalam bandar dan juga bandar-bandar kecil. Rumah-rumah yang didirikan di dalam bandar tidak sesuai kepada nelayan-nelayan; rumah-rumah yang didirikan di dalam bandar tidak sesuai kepada orang-orang yang ingin mendapatnya yang terdiri daripada kaum-kaum penoreh getah dan begitu juga

kaum-kaum tani. Jadi kalau azam Kerajaan hendak membina rumah-rumah ini patutlah ditimbangkan dari segi pendapatan dan kemampuan rakyat untuk menyertai rancangan rumah murah ini.

Jadi pada masa yang lalu kita telah mendapat rungutan daripada kaum-kaum yang berpendapatan kecil bahawa rumah-rumah yang telah didirikan oleh ketiga-tiga pemaju rumah ini, mereka itu tidak berdaya untuk memohon, tambahan pula untuk mendapatkannya. Jadi masalah inilah kekurangan permohonan-permohonan yang datangnya daripada orang-orang yang tinggal di kawasan luar bandar. Jadi dengan ini kadangkala pihak kita juga telah mengatakan oleh sebab kurangnya permohonan-permohonan orang-orang yang tinggal di luar bandar jadi pihak Kerajaan ataupun pihak Jawatankuasa Perumahan Negeri berasa tidak dapat menyelaraskan pemberian rumah ini kepada rakyat yang ingin memohonnya. Jadi kita tidaklah hairan bahawa di dalam segi pemberian dan mendapat kepada penghuni-penghuni rumah yang telah disediakan oleh Kerajaan dan ada kalanya masalah-masalah ini susah hendak diselesaikan. Jadi harapan rakyat yang sepenuhnya dalam mana perancangan ini dijalankan, pihak Kerajaan perlulah meneliti permohonan-permohonan yang ingin memohon serta menyertai di dalam rancangan perumahan ini supaya mereka mempunyai kemampuan yang cukup bagi mereka menyelesaikan kesemua hutang-hutang mereka kepada Kerajaan tanpa menyusahkan diri mereka sendiri. Misalnya rumah-rumah yang didirikan di dalam bandar yang berharga lebih daripada \$20,000 diutamakan kepada orang-orang yang mempunyai kemampuan untuk membayar harga itu. Tetapi rumah-rumah yang berharga \$15,000 menimbangkan kepada orang-orang yang mengambil dan boleh membayarnya dan \$10,000 bolehlah diberikan kepada nelayan, petani dan juga pemotong getah.

Kita sedia maklum bahawa pem-

angunan perumahan di dalam Negeri kita Pulau Pinang adalah paling pesat sekali, kalau diibaratkan sebagai cendawan tumbuh di waktu pagi; tetapi berapakah rakyat yang miskin di dalam Negeri ini dapat menyertai rancangan ini? Jadi saya rasa satu perkara yang besar patut dipertimbangkan selain daripada kita merancang perumahan murah yang ada di dalam bandar, perlulah kita memikirkan rancangan perumahan di luar bandar.

Rancangan perumahan di luar bandar ini boleh dijalankan dengan dua cara. Satu cara mendirikan rumah-rumah di tempat mereka itu mencari makan. Saya tertarik hati apa yang diucapkan oleh rakan saya tadi berkaitan dengan nelayan yang telah disuruh roboh rumah-rumah mereka kerana mendirikan rumah di atas tanah Kerajaan kerana mereka itu tidak boleh menyertai selain daripada rumah-rumah di tepi pantai kerana mereka hendak mencari makan di laut untuk menyara anak isteri mereka. Jadi mahu tak mahu di mana ada tanah lapang yang boleh mereka dirikan rumah, mereka akan dirikan untuk menambah atau memberi perlindungan di samping mereka mencari makan. Jadi ini penting, kalau Kerajaan dapat merangkakan data-data ini kepada yang memerlukan, kepada yang boleh menyertai rancangan ini perlu dipertimbangkan terlebih dahulu daripada perkara-perkara yang lain.

Selain daripada itu, Yang Berhormat Datuk Speaker, saya suka juga menarik perhatian di dalam rancangan perumahan murah samada perumahan itu didirikan di dalam bandar, di kawasan-kawasan perindustrian dan juga yang didirikan oleh swasta, dan yang banyak taman-taman perumahan tumbuh di dalam Negeri Pulau Pinang ini. Saya suka menyarankan di sini banyak kekurangan yang berlaku di dalam taman-taman perumahan ini, terutama sekali bila rumah-rumah ini dinaikkan dan rumah ini adalah di dalam keadaan sederet dan tidak mempunyai tempat-tempat perhim-

punan sosial seperti balairaya ataupun tempat-tempat mereka ini berhimpun bertukar-tukar fikiran ataupun menjalankan mesyuarat rancangan mereka sendiri dan juga kadangkala mereka mengadakan majlis-majlis perkahwinan dan sebagainya kerana rumah-rumah yang diberikan itu terlalu sempit dan tidak ada tempat-tempat untuk mereka menjalankan kegiatan ini. Jadi perlulah pihak Kerajaan bila hendak meluluskan taman-taman ini patutlah diarahkan kepada mereka merangkakan perkara-perkara yang saya cakapkan tadi, iaitu seperti balairaya ataupun tempat-tempat ibadat untuk memudahkan mereka-mereka ini mengambil bahagian di dalam rancangan-rancangan tersebut.

Selain dari itu, Datuk Speaker, saya telah menerima banyak rungutan di dalam bidang pembayaran wang perumahan ini, kerana bilamana rumah-rumah ini diberikan kepada penghuni-penghuninya ada setengah-setengah pinjaman wang untuk membayar harga rumah ini tidak mencukupi. Jadi saya menyeru kepada pengusaha-pengusaha ini manakala rumah-rumah ini diberi secara pinjaman patutlah pinjaman itu diberikan dengan secukupnya untuk membolehkan mereka ini mendapat dan memiliki rumah tersebut.

Datuk Speaker, saya suka juga membawa satu perkara dalam apa yang saya cakapkan tadi berkaitan rancangan perumahan luar bandar. Rancangan perumahan luar bandar ini pada masa dahulu pihak MARA telah mengadakan satu rancangan iaitu Rancangan Pinjaman Rumah yang telah siap. Rancangan ini adalah satu rancangan yang cukup baik yang patut pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang mengambil dan menyambung inisiatif ini bagi memberi peluang khasnya kepada penduduk-penduduk luar bandar yang mempunyai tanah-tanah sendiri yang kecil yang hendak mendirikan rumah, tetapi mereka-mereka ini tidak mempunyai wang bagi mendirikannya. Patutlah juga rancangan MARA yang terbaik ini dan sekarang MARA

telah berhentikan rancangan pinjaman ini untuk mereka mendapatkan rumah sendiri di dalam kampung-kampung mereka itu sendiri. Jadi saya menyeru kepada Jawatankuasa Perumahan supaya menimbangkan rancangan ini dan jika mustahak patutlah diteruskan.

Selain daripada itu, Datuk Speaker, saya tidaklah hendak mengambil masa yang panjang dalam ucapan menyokong Usul Pembangunan Negeri Pulau Pinang yang ada di hadapan kita ini. Saya suka hendak menyentuh berkaitan dengan rancangan pembangunan asas di kawasan-kawasan luar bandar. Saya sungguh berterimakasih kepada Yang Amat Berhormat yang telah membuat lawatan di kawasan pilihanraya Penanti yang telah memberi perakuan dan jaminan kepada Ahli-Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung berkaitan dengan pemasangan api, air dan juga membaiki parit-parit yang masih terbiar daripada jabatan-jabatan yang berkenaan.

Saya sukalah membawa beberapa perkara berkaitan dengan pemasangan api mengikut apa yang telah diputuskan di dalam Rancangan Malaysia Kedua bahawa tempat-tempat ini talahpun diberi peruntukan dan akan dilaksanakan. Misalnya pemasangan api di Kampong Tanah Liat, Mukim 9. Peruntukan itu telah diluluskan dalam tahun 1976 tapi perlaksanaan tidak dijalankan. Perkara ini telah ditimbulkan kepada Yang Amat Berhormat sendiri dan Yang Amat Berhormat sendiri mengaku akan dilaksanakan di dalam tahun ini juga iaitu tahun 1977, tapi tahun 1977 hampir habis hanya dua hari saja. Dan begitu juga pemasangan api letrik di Kampong Tanah Liat juga iaitu di Mukim 8, rancangan ini juga mendapat perakuan akan ditunaikan pemasangannya. Di Mukim 5, belakang klinik Kubang Semang, di sekelilingnya telah dapat cahaya lampu letrik tapi di dalam satu kawasan itu juga hanya melihat cahaya daripada rumahnya sendiri tapi tidak dapat masuk ke dalam rumah. Ini adalah

satu perkara yang merungsingkan fikiran saya sebagai wakil di kawasan itu dan perkara sentiasa ditimbulkan untuk saya menjawab. Tapi apakah satu jawapan yang saya akan beri, apakah satu jawapan yang mesti saya katakan bahawa rancangan ini telah dimasukkan di dalam Rancangan Malaysia Ketiga sedangkan Rancangan Malaysia Kedua tidak dapat dihabiskan. Jadi, kalau katakan Rancangan Malaysia Ketiga, mungkin tahun 1980 lebih baru rumah dilaksanakan. Jadi inilah saya rasa di dalam membahaskan Anggaran Pembangunan Negeri Pulau Pinang, perkara-perkara ini perlulah diambil perhatian berat bagi dilaksanakan pada tahun 1978 ini juga supaya perkara-perkara ini tidak ditimbul-timbulkan dan diulang-ulangkan lagi.

Yang akhir sekali, Datuk Speaker, saya suka menyampaikan rayuan dan kemukakan perkara-perkara perlu ini di dalam Dewan ini supaya pihak Kerajaan menimbangkan bahawa jalan-jalan di kampung-kampung, jalan-jalan yang tidak rasmi yang sekarang sedang diperbaiki oleh Kerajaan dan dibekalkan tanah merah, habuk batu dan sebagainya. Jalan-jalan ini tiap-tiap tahun terpaksa Kerajaan memberi bantuan. Walaupun perkara ini telah dicakapkan pada masa-masa mesyuarat Dewan yang lalu, tapi perlulah pihak Kerajaan menimbangkan projek ini di dalam pembangunan supaya jalan-jalan ini ditarkan ataupun dibubuh *quarry dust* supaya mengurangkan perbelanjaan Kerajaan pada tiap-tiap tahun daripada membekalkan tanah merah dan habuk batu. Jadi dengan ini pihak rakyat akan dapat menggunakan dengan sepenuhnya dan tidaklah menanggung masalah-masalah yang banyak bila datangnya hari hujan dan tempat-tempat ini akan menjadi becak dan tidak dapat digunakan dan hanya boleh digunakan pada waktu-waktu musim kemarau saja. Jadi saya mempunyai keyakinan penuh jika diperbatu dengan *quarry dust* atau tar, saya rasa masalah-masalah ini akan dapat mengurangkan perbelanjaan Negeri Pulau Pinang atau perbelan-

jaan pembangunan.

Itulah saja, Yang Berhormat Datuk Speaker, ucapan penyokongan saya terhadap Anggaran Pembangunan Negeri Pulau Pinang yang ada di hadapan saya. Dengan ini saya mohon menyokong.

Terimakasih.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.07 petang.

Dewan bersidang semula jam 2.37 petang.

Ahli Kawasan Sungai Dua (Tuan Haji Zabidi bin Haji Ali): Datuk Speaker, saya ingin mengambil bahagian di dalam persidangan Dewan ini. Saya percaya besadah harapan Dewan ini dan bagi pihak pembangkang sama-sama bertanggungjawab terhadap kebajikan Negeri ini. Saya sebagai wakil daripada Sungai Dua suka mengambil perhatian dalam projek-projek yang dijalankan itu iaitu Kepala 101, Pecahan 32 iaitu berkenaan dengan Penyiasatan Untuk Pembangunan Ekonomi Pulau Pinang. Saya menarik perhatian bahawa di luar bandar rakyat sangat miskin dan hanya bergantung kepada pertanian dan kerja kilang dan sambil itu bekerja sebagai nelayan dan sebagainya. Maka sangatlah patut pihak Kerajaan menyiasat apakah perusahaan-perusahaan kecil yang sesuai untuk mereka. Saya rasa perusahaan kecil patutlah dibawa ke kampung-kampung untuk menampung masa dan peluang mereka ataupun untuk memberi pekerjaan kepada mereka di kilang dan sebagainya. Bukanlah bekerja di kilang itu semua penduduk kampung tertarik hati dan berminat bahkan sebahagian daripada mereka suka bekerja di kampung. Tetapi perusahaan kecil seperti ini tidak ada ataupun mereka tidak pernah mendengar. Jadi saya rasa kalau boleh pihak Kerajaan menyiasat beberapa perusahaan kecil yang boleh dibawa ke kampung-kampung samada dari Jepun, India, Pakistan dan sebagainya untuk dijadikan mata pencarian penduduk-penduduk kampung. Memandangkan

perusahaan kecil ini sangat maju, maka saya percaya kalau perusahaan kecil dibawa, diberi latihan dan bantuan sebagainya, tentulah boleh sebahagian besar rakyat Negeri ini hidup dengan perusahaan-perusahaan kecil ini.

Selain daripada itu dalam Kepala 102, Pecahan 13 — Perkembangan Bagi Lain-Lain Tanaman. Datuk Speaker, selalu berbangkit dalam Majlis Tindakan Daerah beberapa banyak kawasan-kawasan perusahaan di kampung sana yang tidak sesuai dengan tanaman padi. Oleh itu mereka cuba tanaman juga. Dari situ timbullah masalah pengairan di kawasan itu. Banyak kawasan-kawasan yang telah meminta dikaji semula atau meminta bekalan air sedangkan pihak-pihak yang berkenaan menyatakannya bahawa bekalan air di kawasan itu akan menggunakan perbelanjaan yang besar. Jadi saya harap pihak Jabatan Pertanian patutlah mengkaji tanah-tanah dan memajukan berbagai-bagai tanaman buah-buahan yangmana pada masa ini Negeri kita adalah mengimpotkan buah-buahan dari Australia dan lain-lain Negeri yangmana telah memakan belanja yang banyak sedangkan buah-buahan itu sangat mahal. Saya telah difahamkan ada banyak jenis tanaman buah-buahan yang sesuai di Negeri kita ini tetapi cuma ialah sambutan rakyat itu kurang terhadap menanam pokok buah-buahan ini. Ini ialah berkehendakkan kepada apa yang kita kata "revolusi mental" supaya mengubah fikiran orang-orang kita ini kerana sedikit masa dahulu lagi manakala dibawa perkara-perkara menanam padi dua kali setahun itu mereka menentang bersungguh-sungguh kerana mereka telah biasa menanam sekali. Manakala dibawa untuk tanaman padi dua kali maka mereka menentang bersungguh-sungguh sehingga ada benih-benih itu dibuangkan saja atau ditabur di merata-rata dan sebagainya sebab mereka tak mahu tanam dua kali setahun sebab ini adalah luar daripada fahaman mereka sendiri.

Saya percaya kalau usaha dibuat

bersungguh-sungguh untuk menanam buah-buahan atau apa jenis tanaman yang sesuai dengan tanah-tanah di Negeri kita ini, maka akan mendapat hasil yang baik. Saya difahamkan ada orang yang mencuba menanam pokok anggur secara kecil-kecilan ataupun secara cubaan dan mereka mendapat hasil. Dan saya nampak mempelam dari India dan negeri-negeri lain itu ditanam semuanya subur di Negeri kita. Jadi ini boleh menambahkan hasil ataupun pendapatan rakyat di Negeri ini. Selain dari ini, saya tengok di pasar buah-buahan tempatan harganya sangat tinggi. Buah mempelam dan jambu dan sebagainya harganya di antara 0.70 sen hingga 0.80 sen sekati tidak dikira biji lagi. Dan kalau tanaman yang sudah terpilih, misalnya mempelam yang tertentu dan buah-buahan yang lain, maka tentulah akan mendapat pasaran yang baik bukan sahaja di Pulau Pinang tetapi juga di lain-lain negeri di Malaysia ini.

Datuk Speaker, jadi saya harap Jabatan Pertanian patutlah mengkaji bersungguh-sungguh untuk memperbagaikan tanaman jenis buah-buahan ini di samping tanaman sayur-sayuran dan biji-bijian yang lain. Umpamanya sekarang ini bawang sejak lima bulan yang lampau adalah harganya di antara \$1.20 dan tidak pernah turun harga daripada 0.80 sen. Maka pertanian macam bawang ini saya boleh katakan tidaklah susah untuk mengusahakan cuma berkehendakkan tanah dan masa yang sesuai. Jadi itu saya kemukakan sebagai contoh supaya kiranya diusahakan bersungguh-sungguh. Hal ini memang memerlukan penyiasatan dan sebagainya tetapi maknanya digalakkan orang atau sebagai membuat contoh kecuali orang meminta diberi benih-benih itu, tetapi pihak tanaman sendiri tidak mencuba membawa jenis-jenis tanaman yang disiasat itu ke kampung-kampung. Sepatutnya jenis-jenis tanaman yang dicuba itu dibawa kepada tiap-tiap mukim sebagai contoh dan dengan itu penduduk akan melihat dan akan mengetahui faedahnya dan mereka

akan cuba menanamnya kerana tabiat orang Melayu ini kalau mereka belum mendapat hasil dan faedah yang bersungguh-sungguh mereka tidak mahu berusaha.

Selain daripada itu saya suka menarik perhatian Majlis ini kepada usaha tanaman padi. Usaha tanaman padi Kerajaan membelanjakan untuk mengairkan sawah-sawah ini berjuta-juta ringgit. Manakala kita tengok jumlah pembangunan bagi taliair lebih daripada \$3 juta. Tetapi apa yang kita tahu hari ini hasil padi di Pulau Pinang sangat merosot dan tanaman padi tidak sama satu sama lain di suatu kawasan padi. Jadi banyakkah penanam padi atau penduduk di luar bandar yang ada diantaranya takut menanam padi kerana sudah dua-tiga kali mereka turun menanam padi mereka tetapi tidak jadi dan mereka terpaksa berhutang dari koperasi dan sebagainya tapi tidak boleh bayar. Jadi dengan sebab itu masalah perusahaan padi itu saya nampak sangat-sangat merosot bagi Negeri Pulau Pinang. Jadi peluang perusahaan ini saya nampak mula-mula di Bukit Mertajam tetapi hari ini nampaknya sudah melibatkan kawasan sebelah utara dan Sungai Acheh juga. Jadi sekalipun pihak pegawai-pegawai Pemungut Hasil Tanah telah mengadakan mesyuarat dan sebagainya untuk mengaturkan jadual dan sebagainya tetapi jadual yang diatur itu selalu tidak dapat dipatuhi oleh sebab-sebab terutamanya tenaga buruh yang kurang dan sebab itu ia tidak dapat tanam selalu.

Yang keduanya ialah kerana ada di antara mereka itu membuat kerja sambil-sambilan. Contohnya di Daerah Bukit Mertajam, mereka ini manakala datang ke sawah mereka lihat di sekelilingnya belum dibajak. Lagi maka mereka balik ke tempat mereka sebagai penoreh getah, nelayan dan sebagainya, kemudian lepas sebulan datang tengok. Jadi dengan sebab itulah usaha tanam padi itu tidak dijalankan dengan giat kerana ada orang penanam padi itu bekerja sambil-sambilan dan ada

yang sebagai satu usaha untuk makan sahaja. Pada hal kita tahu penanam padi yang ada di Seberang Perai dan Pulau Pinang ini boleh kata 60% adalah bergantung harapan hidup mereka atas penanaman padi.

Jadi saya minta Pejabat Daerah misalnya bila hendak baik atau hendak membuat rancangan taliair dan sebagainya hendaklah diberi faham betul-betul atau dijemput J.K.K.K. misalnya untuk menerangkan perkara-perkara yang patut diketahui. Sebagaimana pada masa yang lalu Jabatan Parit dan Taliair telah membaiki taliair yang ada di kawasan Daerah Bukit Mertajam. Jadi dengan adanya pembaikan ini mereka tidak dapat mengambil air pada satu musim iaitu menahan rancangan mereka dan manakala ditahan maka penanaman padi sudah tergendala dan mereka mengharap hujan dan sebagainya. Manakala mereka betul-betul menghadapi kemarau dan tanah-tanah yang dibajak itu telah terpaksa ditinggalkan dan pihak Jabatan Parit dan Taliair berjanji pula bulan sembilan akan diair. Maka saya lihat bulan sembilan tak dapat ditunai. Jadi penanam padi pada bulan sembilan tidak turun ke sawah sehingga apa yang saya tahu sehingga bulan sebelas setengah kawasan baru dituai. Jadi dengan sebab itulah sekarang tanaman padi itu sudah dua musim, bulan dua belas ini akan melarut kepada bulan satu, orang-orang di Mukim 6 dan lain-lain mukim baru hendak mula menanam atau masih membajak dan sebelah sana baru menabur dalam 20 hari. Jadi kejadian ini menyusahkan penanam padi dan mata pencarian mereka terhalang dan mendedahkan beban kepada mereka sebab mereka adalah hidup dengan usaha menanam padi dan anak-anak mereka sekolah dan sebagainya. Maka orang-orang tanam padi ini kalau padi musim tak berhasil maka akan berhutang sehingga tiga-empat musim.

Datuk Speaker, selain daripada itu saya juga suka bercakap berkena-

an dengan taliair tadi ialah kita telah membelanjakan wang yang banyak dalam parit taliair. Sepatutnya sebelum dirancang projek baru atau parit taliair dan sebagainya hendaklah Jabatan Parit dan Taliair itu berunding dahulu dengan Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung kerana perkara yang semacam ini selalu berlaku manakala orang kampung berpendapat bahawa di sini patut diadakan taliair tetapi pihak jabatan kata di sini. Akhirnya cubaan pihak jabatan itu nampaknya menjadi satu kegagalan sebagaimana saya lihat di kawasan Lahar Bubu. Satu parit telah dibuat di sini dengan belanja yang banyak manakala dicuba maka parit itu sudah tidak sesuai dengan sebab tempat ambil air sungai itu rendah dan air di bawa ke tempat tinggi, jadi air tak boleh dipakai terpaksa dipinda atau ditambahkan lagi taliair yang lain. Jadi ini saya bawa satu misalan: Saya lihat pintu-pintu air itu dibuat pada satu tempat dengan keadaan yang dibuat ialah untuk menahan air, untuk mengumpulkan air dan ini tidak boleh diair. Jadi banyak pintu air yang saya dapati hanya ia boleh menahan air tetapi tidak boleh diair. Jadi kalau begitu berapa luas bendang di sekeliling pintu air itu tidak mendapat air. Bila tutup air dipintu air tadi maka air itu akan naik ke darat ke kampung sedangkan di sawah tidak ada sebab pintu air diletak di hujung kampung atau di hujung bendang. Jadi fahaman penanam padi mestilah dibuat perkara itu di atas misalnya manakala di atas di tutup barulah air itu boleh turun di kanan dan memenuhi kawasan-kawasan yang ada di situ. Jadi itulah perkara-perkara yang patut saya sebut di sini kerana Kerajaan telah membelanjakan banyak wang berkenaan taliair ini sedangkan pertanian kita masih lagi merosot dan sampailah masanya Kerajaan memberi perhatian benar-benar kepada masalah ini dan supaya dapat kita membaiki dan dapat bersama di satu masa dan dapat memberi jaminan supaya padi-padi itu tidak akan rosak kerana dengan tidak sama tanaman padi menyebabkan tikus

dan burung juga mengganas. Hari ini di kawasan-kawasan sebelah Permatang Pauh burung sedang merosakkan tanaman padi sebab tanaman padi tidak sama dan saya lihat sebelah utara pun mungkin burung ada disebabkan perkara demikian berlaku juga.

Datuk Speaker, inilah sedikit perhatian yang saya beri sebagai tanggungjawab kepada Dewan ini ialah tentang masalah orang-orang kampung luar bandar, yang mana kehidupan mereka adalah bergantung dengan tanaman padi, dan kalau ada juga mereka berkerja sebagai buruh sambilan dan sebagainya, tetapi pekerjaan mereka yang tetap ialah bersawah padi.

Sekianlah, saya memberi sedikit sahaja perkara di Dewan ini. Terimakasih.

Ahli Kawasan Bertam (Encik Abdul Rahman bin Haji Abbas): Datuk Speaker, setelah meneliti dan mendengar ucapan Anggaran Pembangunan tahun 1978 bagi Negeri Pulau Pinang yang telah disampaikan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri pada padi tadi, saya rasa patut saya memberi beberapa pandangan di sini.

Satu daripada implikasi yang saya dapat daripada ucapan tadi ialah adanya hubungan rapat dan mesra di antara Kerajaan Pusat dengan Kerajaan Negeri. Apa saya harapkan di sini ialah hubungan mesra dan rapat itu dapatlah diteruskan. Sebab untuk menjamin pembangunan di peringkat Negeri, kerjasama Kerajaan Pusat dengan Negeri adalah satu hal yang wajar.

Saya juga tertarik dengan satu saranan ataupun pandangan yang telah disebutkan dalam ucapan tadi oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri mengenai penyelarasan jabatan-jabatan, merapatkan lagi kerjasama di antara Ketua-Ketua Jabatan demi untuk menjayakan rancangan pembangunan di Negeri kita. Saya rasa hal ini patutlah

diberi perhatian yang lebih, sebab kalaulah tidak ada kerjasama yang rapat di antara Jabatan-Jabatan, Ketua Jabatan dengan Ketua Jabatan, saya rasa mungkin hasrat kita untuk melihat berjayaanya Dasar Ekonomi Baru akan gagal. Dan saya berkeyakinan kalau peruntukan ini diluluskan — dan saya menyokong diluluskan — kemudian kerjasama di antara Jabatan-Jabatan tadi dirapatkan lagi dan dimesrakan lagi, saya yakin objektif Dasar Ekonomi Baru seperti membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum, menyusun semula masyarakat dengan mengurangkan ketidak seimbangan ekonomi dan menjamin keselamatan negara dengan membina sebuah masyarakat yang berdikari akan ujud.

Datuk Speaker, saya ingin bercakap tentang peranan yang dimainkan oleh Jawatankuasa Pertanian dan Kemajuan Haiwan Negeri Pulau Pinang. Walaupun saya agak baru, tetapi saya yakin peranan yang dimainkan oleh Jawatankuasa ini sedikit sebanyaknya telah dapat menggambarkan hasrat dan cita-cita Kerajaan Negeri untuk memajukan penduduk-penduduk Negeri ini khususnya di luar bandar, terutama sekali dalam masalah ataupun sekim ataupun rancangan pawah yang dijalankan oleh Jawatankuasa ini. Cuma apa yang saya harapkan di sini ialah supaya rancangan ini diperluaskan lagi dan diperhebatkan lagi, terutama dalam pemberian lembu, ayam dan sebagainya. Cuma ada satu perkara yang saya suka memberitahu Dewan yang mulia ini, iaitu tentang kontrek makanan. Kontrek makanan, saya rasa, patutlah diselaraskan dengan Kementerian-Kementerian yang ada kaitan dengan ternakan. Saya mendapat tahu kontrek makanan ataupun permakanan ini tidak sambung-menyambung. Ertinya sampai setengah tahun terpaksa haiwan-haiwan tadi diberi makanan-makanan yang lain jenisnya. Ini menyebabkan binatang-binatang tadi terbantut atau kemetot dan sebagainya.

Bercakap mengenai pembangunan, kepada saya pembangunan ti-

dak hanyalah industri-industri, bangunan-bangunan besar, jalan-jalan yang lebar, hotel-hotel yang tersergam dan sebagainya. Tetapi yang lebih penting ialah implikasi daripada pembangunan itu sendiri. Kelmarin atau semalam, sama-sama kita membaca satu laporan yang dibuat oleh seorang Ketua Polis, bahawa hotel-hotel besar di sebuah bandar telah dijadikan sarang kegiatan-kegiatan yang tidak diingini. Jadi, saya berharap bandar kita ataupun kota-kota kita, pekan-pekan kita, samada kecil atau besar tidak seperti yang disebutkan oleh pegawai polis itu. Mungkin orang akan merasa puashati dengan adanya industri-industri, tetapi adakah kita tahu bahawa industri-industri telah mendatangkan akibat sampingannya yang tidak juga kurang menjadikan masalah kepada kita, terutama sekali masalah-masalah yang ada kaitannya dengan para-para belia kita.

Bercakap mengenai belia dan pembangunan, saya rasa Kerajaan Negeri juga patutlah memainkan peranannya untuk para-para belia kita. Walaupun kita sedar, bahawa Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan memainkan peranannya dengan begitu baik tetapi kita juga mestilah berkerjasama. Kita tahu, hari ini anak-anak muda kita, boleh jadi adik-adik kita atau anak-anak kita dan sebagainya telah begitu hebat sekali dicabarkan oleh keadaan zaman, dengan dadah, dengan sex yang pelik-pelik, pergaulan bebas dan sebagainya. Jadi dalam rancangan pembangunan kita, patutlah kita memberikan perhatian kepada soal-soal seperti ini.

Bercakap mengenai belia, saya rasa tidak dapat kita lupakan dengan masalah pengangguran. Seperti yang sama-sama kita maklum, barangkali, sama-sama kita baca dalam Majallah Puspantiaga yang mana majallah itu telah menyiarkan satu wawancara dengan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri kita, dan kita dapati semasa Kerajaan Barisan Nasional mula memegang tampuk Kerajaan Negeri ini pengangguran

begitu hebat sekali, tetapi syukur dengan pimpinan Yang Amat Berhormat dan Barisan Nasional, nampaknya masalah itu telah dapat diatasi dengan baik sekali. Syabas kepada pihak yang berkenaan.

Datuk Speaker, saya rasa cukuplah ucapan sulung saya dalam Dewan ini, dan saya tegaskan lagi pendirian saya di sini, iaitu saya menyokong penuh Anggaran Pembangunan tahun 1978 bagi Negeri Pulau Pinang. Terimahkashih.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee): Datuk Speaker, saya minta keizinan untuk mengambil bahagian dalam perbincangan di atas Anggaran Pembangunan bagi tahun 1978.

Datuk Speaker, sungguhpun keadaan ekonomi meleset telah mengakibatkan tekanan-tekanan ke atas keadaan kewangan setiap negara Negeri Pulau Pinang sekali lagi dapat mengemukakan satu belanjawan yang berseimbangan (a well-balanced budget) untuk tahun 1978.

Walaupun Belanjawan Pembangunan menunjukkan deficit atau kekurangan sebanyak \$12.5 juta, ini menunjukkan keyakinan keadaan kewangan Kerajaan Negeri pada masa tahun-tahun yang akan datang dan juga keazaman untuk mempercepatkan tempoh pembangunan dalam Negeri ini untuk kepentingan rakyat.

Kita merasa bangga bahawa di bawah pimpinan Kerajaan Negeri yang dinamik, Pulau Pinang dengan jayanya telah melancarkan banyak projek-projek pembangunan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Sebenarnya, ada projek-projek yang dilaksanakan itu lebih awal daripada yang dijadualkan. Di samping itu, ada projek-projek pembangunan tidak boleh dijalankan kerana peruntukan-peruntukan yang dijanjikan

oleh Kerajaan Persekutuan tidak sampai pada masa yang ditetapkan. Saya ingin mengambil kesempatan ini merayu kepada Kerajaan Persekutuan untuk menentukan bahawa semua peruntukan-peruntukan yang dijanjikan untuk berbagai-bagai projek pembangunan itu dapat ditepati mengikut jadual yang ditetapkan supaya dapat menjayakan pelaksanaan semua projek pembangunan dalam Negeri ini.

Balik ke Negeri kita pula, adalalah dinyatakan bahawa punca hasil pendapatan yang terpenting ialah dari hasil sewa tanah. Dari Laporan Odit Kerajaan, kita dapati bahawa hutang hasil sewa tanah telah bertimbun-timbun hingga lebih dari \$5 juta, di mana kebanyakan ini adalah dihutang oleh beberapa syarikat besar yang berkenaan.

Datuk Speaker, ini adalah satu jumlah yang besar yang boleh digunakan secara berfaedah. Adalah peruntukan-peruntukan dalam undang-undang untuk kita mengutip balik semua hutang-hutang ini. Oleh itu saya ingin mendesak dengan kuat bahawa langkah-langkah segera diambil oleh Pejabat Tanah dan pihak yang berkenaan untuk mengutip semua hutang-hutang dari sewa-sewa tanah.

Kerana kita sedang membincang tentang perkara tanah, saya ingin menyentuh masalah tanah di Negeri kita dengan harapan bahawa langkah-langkah akan diambil untuk memperbaikinya.

Datuk Speaker, adalah tidak boleh dinafikan bahawa Kerajaan sangat lambat dalam memproses permohonan-permohonan untuk tanah. Yang Amat Berhormat Ketua Menteri telah memberitahu Dewan ini bahawa sesuatu permohonan biasanya akan mengambil masa kira-kira 6 bulan untuk memprosesnya. Tetapi banyak permohonan itu telah lama terletak dalam pejabat-pejabat tanah yang kira-kira ada lebih dari

pada 6 bulan. Sesungguhnya banyak permohonan dalam 'sedang diproses' itu yang tersimpan di pejabat, sudah beberapa tahun pun ada juga. Ada fail-fail yang tidak diperhatikan sama sekali selama bertahun-tahun lamanya. Ada yang 'terkandas' di Jawatankuasa Tanah yang bermesyuarat hanya seminggu sekali sahaja.

Datuk Speaker, ketika pertama kali saya melangkah masuk Dewan ini pada tahun 1974, saya telah membangkitkan keadaan yang kurang memuaskan ini dan saya pun menggesa diadakan pembaikan. Akan tetapi setelah 3 tahun kemudian, saya terpaksa membangkitkan issue yang sama sekali lagi kerana keadaan tersebut tidak diperbaiki dengan memuaskan. Ada permohonan-permohonan yang patut diselesaikan lama masih tetap tersimpun untuk dibereskan hari ini.

Dari Lapuran Odit Kerajaan, kita ketahui bahawa Kerajaan Negeri telah menghilangkan banyak hasil pendapatan dari hasil tanah dan premium tanah. Oleh sebab kelambatan dan tundaan dalam memproses permohonan-permohonan untuk tanah, maka banyak hasil pendapatan Negeri yang mungkin dikutip telah terhilang. Juga, banyak ekar tanah yang telah diluluskan untuk tujuan pembahagian atau disewa itu, tetapi kerana keluaran hakmilik tanah atau gran yang berkenaan tidak dapat dilaksanakan maka hasil pendapatan tidak dapat dikutip. Oleh itu, beribu-ribu ringgit terhilang begitu sahaja. Ini merupakan kerugian yang besar bagi Kerajaan Negeri dan kalau ada apa-apa penangguhan berterusan berlaku adalah tidak boleh dimaafkan.

Datuk Speaker, saya ingin juga menarik perhatian Dewan ini kepada keadaan yang kurang memuaskan dalam pembahagian tanah dalam Negeri ini.

Rakyat tentu rasa kurang puas hati bila mereka gagal dalam permohonan mereka untuk mendapatkan tanah. Tetapi perkara yang paling buruk ialah selalunya, didapati tanah-tanah yang diberikan kepada orang yang kurang layak iaitu orang yang tidak patut mendapatkannya. Adalah banyak sebab-sebab yang mengakibatkan amalan kurang adil ini berlaku, Kerajaan haruslah memandang perkara ini dengan berat dan mengambil langkah-langkah yang ketat untuk mencegah perkara ini berlaku.

Datuk Speaker, saya telah menerima s'ingutan-singutan atau komplek-komplek bahawa bila penduduk-penduduk di sebuah kampung tertentu pergi ke pejabat tanah tempatan untuk memohon suatu plot tanah tertentu, mereka diberitahu bahawa tanah tersebut belum tersedia untuk permohonan lagi kerana ianya masih belum dipecahkan kepada bahagian-bahagian kecil. Tetapi yang anih sekali, tidak berapa lama kemudian, berita telah tersebar dan rahsia pun terbongkar. Tanah tadi yang dikatakan belum tersedia untuk permohonan itu telah secara diam-diam dikeluarkan kepada sege-lintir orang.

Datuk Speaker, saya sama sekali tidak berhajat hendak memburuk-burukkan nama baik perkhidmatan awam kita. Sebenarnya, saya mempunyai penghormatan yang tinggi bagi banyak Jabatan-Jabatan Kerajaan dan pegawai-pegawai yang sudah berusaha dengan dedikasi untuk memberi khidmat kepada rakyat dan negara. Tetapi bila ada komplek semacam ini berlaku, Kerajaan patutlah menyasat dan bertindak dengan sewajarnya menegakkan nama baik Kerajaan serta juga memperteguhkan semula keyakinan rakyat kita terhadap perkhidmatan awam.

Baru-baru ini dalam pemberian

yunit-yunit rumah di Projek Perumahan Kampung Melayu itu, kita dapati Kerajaan telah menyatakan dengan jelas tujuannya bukan hanya memperuntukkan perumahan dengan cukup kepada rakyat Pulau Pinang, tetapi juga menjalankannya dengan adil dan saksama. Oleh itu, maka suatu sistem yang baik diadakan di mana butir-butir tentang pemohon-pemohon yang berjaya akan dipamerkan di tempat-tempat yang sesuai untuk pemeriksaan dan

bantahan jika ada, sebelum pembahagian terakhir dikeluarkan. Dan tentang kes-kes pemohon yang didapati memberi maklumat palsu, maka pemberian mereka akan dibatalkan dan nama mereka digugurkan dalam pendaftaran. Inilah satu jalan yang baik untuk menentukan bahawa semua yunit-yunit perumahan diberikan hanya kepada orang-orang yang patut mendapatkannya.

Memandang kepada beberapa sungutan atau komplek dalam pembahagian tanah, saya ingin mencadangkan dengan kuat di sini bahawa sistem yang sama diadakan, di mana nama, alamat dan butir-butir lain tentang semua pemohon-pemohon tanah yang berjaya akan ditunjukkan di pejabat-pejabat tanah masing-masing dan tempat-tempat yang sesuai, umpamanya di Balai Raya, atau Dewan Rakyat, di kampung-kampung untuk pemeriksaan dan bantahan umum jika ada, sebelum kelulusan muktamad dibuat.

Dari itu jelaslah bahawa kedudukan kewangan Negeri kita amat sihat dan kukuh. Saya harap dengan pulihnya keadaan ekonomi di dunia ini dan disertakan dengan kelicinan jentera pentadbiran kita yang efisien, umpamanya pejabat-pejabat tanah, kedudukan kewangan Negeri kita akan dapat lebih diperkuatkan.

Dengan alasan-alasan ini, Datuk Speaker, saya pohon menyokong

Belanjawan Pembangunan untuk tahun 1978.

Ahli Kawasan Bagan Ajam (Tuan Haji Ibrahim bin Abdul Rasak): Datuk Speaker, saya ingin memohon untuk menyokong risalah bilangan 7, tahun 1977, dan Anggaran Pembangunan tahun 1978 yang menelan belanja kurang sedikit \$45 juta yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri pagi tadi.

Datuk Speaker, meskipun kita mengalami kekurangan wang sebanyak \$12.5 juta, tetapi Kerajaan tidak berhasrat untuk menaikkan mana-mana cukai untuk menampung keperluan kita itu. Ini menunjukkan bahawa keadaan kewangan kita kukuh dan stabil.

Datuk Speaker, oleh kerana semua jabatan-jabatan akan menerima tambahan peruntukan bagi pembangunan tahun 1978 lebih daripada 1977, saya berharap agar semua dan telah sampai masanya tiap-tiap pegawai di semua jabatan-jabatan menjalankan tugas dengan penuh dedikasi dan cekap untuk melipatgandakan dayausahnya untuk menggandakan projek-projek terutama sekali di luar bandar dengan kerana ini haruslah rakyat di luar bandar itu akan sama-sama merasai nikmat pembangunan yang akan dibuat dalam tahun 1978. Datuk Speaker, saya menyeru terutama kepada jabatan-jabatan pertanian supaya dapat menolong rakyat di luar bandar ini memberi serba kemudahan terutama dalam bahagian baja dan juga bahagian-bahagian jentera untuk memproseskan tanah. Begitu juga kepada Jabatan Haiwan yang mana dapat berusaha melipatgandakan lagi untuk memberi bina-tang ternakan kepada benar-benar orang-orang yang mahu menerima. Datuk Speaker, kerana dengan keadaan program-program yang tertentu nikmat rancangan pembangun-

an itu akan sama dirasakan oleh rakyat di luar bandar.

Di sini Datuk Speaker, saya suka menyentuh kepada Kepala 103 mengenai Jabatan parit dan Taliair, Pecahan 48 berkenaan dengan titi-titi dan Lalulintas serta Bahagian 49 berkenaan dengan Parit Gila. Sudah beberapa lama rakyat-rakyat di Mukim 7, Mukim 9, Mukim 10 dan di Mukim 14 di Seberang Perai Utara sedang menunggu-nunggu kedatangan lawatan untuk memperbaiki titi-titi dan juga parit-parit gila yang tidak begitu memuaskan pada hari ini.

Datuk Speaker, saya juga suka menarik perhatian dalam Anggaran Pembangunan ini, bersabit dengan Kepala 107, Jabatan Kerja Raya, Pecahan 15, iaitu memperbaiki Jambatan-Jambatan dan Jalan-Jalan Kerajaan Negeri. Apa yang saya telah tahu bahawa jalan-jalan dalam bandar Butterworth, seperti jalan Siram, Jalan Assumption dan jalan Kampung Benggali akan diperbesarkan dalam rancangan tahun 1978, tetapi apahal pula dengan sebuah jalan yang panjangnya lebihkurang $3\frac{1}{2}$ batu iaitu di hadapan Jalan Maklum hingga ke Kampung Permatang Binjai. Jalan ini di kiri-kanan kita telah mendapati lebih kurang 1,300 buah rumah dan penduduknya lebihkurang 7,000 orang. Jalan ini sempit dan buruk tidak mendapat perhatian daripada pihak yang berkenaan. Dengan Kemajuan pesat dan Lalulintas hari ini, selalu juga di jalan ini menemui kemalangan. Dan baru-baru ini kita tahu seorang daripada Timbalan Menteri kita barangkali telah jatuh di simpang Permatang Binjai. Jadi saya berharap jalan yang kecil ini sebagai satu jalan yang kita waris dari pihak penjaja-dan dahulu hingga ke hari ini belumpun dapat perhatian dan belumpun diubah coraknya. Saya berharap jalan yang sepanjang $3\frac{1}{2}$ batu ini dapat perhatian daripada pihak Kerajaan untuk membesarkan jalan

dan titinya.

Datuk Speaker, begitu juga segala parit-parit di kiri-kanan jalan Negeri dan jalan Federal patutlah mendapat pertimbangan dan perhatian yang sewajar daripada pihak Kerajaan atau pihak M.P.S.P., terutama sekali saya telahpun beberapa kali menyatakan dalam Dewan ini bahawa parit-parit, dalam Pekan Sungai Puyu dan dalam Pekan Bagan Ajam masih ketinggalan tidak dapat perhatian yang wajar daripada pihak-pihak yang tertentu. Maka parit-parit ini selalulah menjadi sungutan rakyat kepada saya bahawa parit ini berbau busuk dan tempat sarang nyamuk.

Datuk Speaker, satu perkara lagi yang saya hendak menyatakan dalam Dewan ini bahawa projek-projek Kerajaan yang telah disalurkan ini di luar bandar kesannya tidak sedikitpun projek-projek ini dibuat, dan juga projek-projek ini ada yang setengah-setengahnya ketinggalan begitu sahaja dan kalau yang siappun sangat lambat. Perkaranya yang begini harus menjadi, saya kuatir rakyat akan menuduh jentera Kerajaan kita tidak begitu cekap pertamanya pegawai-pegawainya atau tuduhan yang kedua bahawa kita masih kekurangan tenaga-tenaga pekerja. Datuk Speaker, jika perkara ini benar-benar berlaku saya berharap Pihak Kerajaan akan dapat meneliti dengan segera, umpamanya Jabatan Talikom, yang sepanjang tahun 1977 bertugas mengorek lubang di tepi-tepi jalanraya untuk menanam kebel. Lubang-lubang yang dikorek ini ialah sebagai lubang maut atau perangkap maut.

Pada 24hb. Disember, 1977 saya telah menerima satu pengaduan daripada pihak penduduk-penduduk di Permatang Kuching di Teluk Air Tawar. Beginilah bunyi surat ini yang akan saya baca di dalam Dewan ini:-

Yang Berhormat,
Tuan Haji Ibrahim bin Abdul Razak,
Ahli Dewan Undangan Negeri,
PULAU PINANG.

Tuan,

Lubang Besar di Tepi Jalan Besar Butterworth/Alor Star

Kami, semua penduduk-penduduk di Kampung Permatang Kuching berbagai kaum ingin memberitahu tuan atas perkara tersebut sangat-sangat merbahaya bagi orangramai yang lalulalang di situ pada waktu malam, sebab lubang tersebut tidak dipasang lampu dan juga tidak berpagar. Apakah jabatan berkenaan tidak mengambil tahu hal ini? Oleh yang demikian maka kami berharap kepada Yang Berhormat untuk mengemukakan hal ini kepada Pegawai Talikom supaya dapat mengelakkan diri dari bencana yang tidak diingini.

Sekianlah disudahi dengan ribuan terimakasih atas kerjasama tuan.

.....
Othman

.....
Ah Tong

.....
Appadurai

Datuk Speaker, begitulah seterusnya rungutan-rungutan rakyat terhadap beberapa perkara yang harus saya sarankan di Dewan ini. Seperti di pejabat-pejabat untuk menukarkan dan membuat kad Pengenalan, lambat; panggilan-panggilan kereta bomba atau ambulan, lambat; untuk mendapatkan plan-plan tanah dan rumah, lambat; untuk mendapatkan gran-gran tanah, lambat; untuk mendapatkan rawatan polis semasa kemalangan di jalanraya, lambat dan sangat-sangat lambat.

Selain daripada itu, tidakkah ada kerjasama daripada pegawai-pegawai pemungut hasil seperti hasil api, hasil air dan hasil lain-lain kerana mereka ini manakala cukup waktu seperti waktu makan iaitu pukul 12.30 atau 12.45 meskipun orang-orang yang hendak membayar masih ada dalam barisan queue atau beratur maka lubang tempat membayar wang itupun ditutup dengan segera. Ini menunjukkan tidak ada kerjasama si pemungut-pemungut hasil ini dengan rakyat jelata. Apakah

halnya sekiranya rakyat jelata ini datang dari pendalaman atau daripada luar bandar datang ke bandar untuk membayar hasil tetapi dengan sebab cukup masa makan mereka menutup. Pada perasaan kita pegawai-pegawai ini tidak ada kerjasama dan pegawai-pegawai ini mementingkan diri sendiri. Jadi, sekiranya amalan yang begini menjadi darah-daging kepada pegawai-pegawai Kerajaan, tentulah akan rosak binasa imej Kerajaan kita.

Jadi saya berharap dengan sedikit sebanyak apa yang saya katakan dalam Dewan ini akan menjadi perhatian berat kepada pihak yang bertanggungjawab, dan lagi sekali saya menyusul untuk menyokong Usul berkenaan Anggaran Pembangunan tahun 1978.

Sekian.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (En-cik Ahmad Bin Salleh): Yang Ber-hormat Datuk Speaker, saya sekali lagi

bangun hari ini untuk bercakap sebagai menyokong atas Anggaran Pembangunan bagi tahun 1978 yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri pada pagi tadi.

Yang Berhormat Datuk Speaker, saya mengucapkan setinggi-tinggi terimakasih atas Anggaran Pembangunan yang telah dibentangkan kepada Dewan ini pada hari ini, yangmana, ianya dibandingkan antara pembangunan 1977 dengan 1978 amat berbeza sekali dan begitu tinggi tambahan-tambahan yang telah diberi dalam Anggaran-Anggaran Pembangunan tahun 1978. Walaupun demikian, Yang Amat Berhormat Datuk Speaker, sungguhpun rancangan-rancangan dan juga projek-projek diatur dan telah diplankan dengan begitu pesat sekali untuk membangunkan rakyat di seluruh Negeri Pulau Pinang dan membandarkan kawasan-kawasan luarbandar, walaupun demikian rupa rancangan-rancangan yang begitu disediakan tetapi masih banyak dan perlu diberi perhatian demi untuk kemajuan pembangunan rakyat di Negeri Pulau Pinang ini.

Yang Berhormat Datuk Speaker, dalam menyentuh Anggaran Pembangunan tahun 1978, Kepala 101, pecahan 3, yang telah diperuntukkan sebanyak \$50,000 iaitu dalam bahagian Bekalan Letrik ke Kawasan Luar Bandar. Sepertimana yang kita sama-sama maklum bahawa sungguhpun Negara kita ataupun Negeri kita Pulau Pinang sudah banyak dibekalkan projek-projek bekalan api ini, tetapi masih banyak lagi kampung-kampung yang memerlukan. Dan yang demikian, saya berharap supaya anggaran peruntukan pembangunan bekalan letrik sebanyak \$50,000 jika dapat ditambah lagi oleh kerana sepertimana yang telah kita maklum iaitu terutama sekali di Kawasan Sungai Acheh. Ini dapat dibuktikan semasa lawatan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri di kawasan itu, terutama kawasan-kawasan ataupun kampung-kampung yang memerlukan iaitu kawasan Taliair, Batu Tiga,

Kampung Tanjung Berembang, Kampung Permatang Tok Mahat dan beberapa buah kampung lagi di sekitar kawasan Sungai Acheh. Jadi saya berpendapat sekiranya dengan peruntukan sebanyak \$50,000 tentulah tidak akan dapat mencapai matlamat Kerajaan untuk membekalkan ke seluruh kawasan kampung-kampung dalam Negeri Pulau Pinang ini supaya tidak berbangkit sepertimana yang telah dikemukakan oleh Wakil Penanti tadi ada kampung yang hanya mendapat cahayanya, bukan bekalan api. Dan saya merayu supaya jabatan ini akan mengambil perhatian di kawasan-kawasan yang saya sebutkan tadi.

Yang Berhormat Datuk Speaker, saya juga mengucapkan terimakasih kepada Kerajaan Negeri atas peruntukan projek-projek kecil yang berjumlah \$120,000 bagi daerah Seberang Perai Selatan. Dengan peruntukan ini saya percaya Kerajaan akan dapat melaksanakan rancangan-rancangan projek kecil iaitu sepertimana memberikan kemudahan-kemudahan asas kepada penduduk-penduduk di kawasan luarbandar. Apa yang menjadi harapan saya supaya peruntukan ini akan dapat disampaikan kepada Pejabat-Pejabat Daerah agar lebih cepat ataupun lebih awal lagi supaya projek-projek ini dapat dilaksanakan mengikut jadual.

Yang Berhormat Datuk Speaker, sepertimana yang lepas atau pun tahun-tahun yang lalu kebanyakan projek-projek ini sampai di hujung tahun. Jadi kebanyakan projek-projek itu tidak dapat dijalankan dengan begitu beres. Dan saya percaya di Daerah Seberang Perai Selatan sehingga ke hari ini masih ada lagi projek-projek yang tidak sempat disiapkan. Ini bukan sahaja menyebabkan masalah pentadbiran tetapi juga menghampakan harapan penduduk-penduduk di kawasan luarbandar dan juga menyenangkan pemborong-pemborong supaya mereka ini dapat menjalankan projek itu dengan lebih cepat.

Yang Berhormat Datuk Speaker, dalam menyentuh Pecahan Kepala 45 iaitu memandangkan masih banyak lagi kawasan-kawasan luar bandar yang belum mendapat bekalan air. Ini ialah masalah P.B.A. Dan sepertimana yang telah kita ketahui iaitu Anggaran Pembangunan Pihak Berkuasa Air Negeri Pulau Pinang telah pun mendapat peruntukan yang besar dan daripada peruntukan yang besar itu berjumlah lebih dari \$164,000 akan dibelanjakan untuk projek-projek kecil. Ini juga menjadi harapan saya supaya pihak yang berkenaan di Jabatan P.B.A. akan dapat melaksanakan projek ini lebih cepat dan memberi pertimbangan yang serious kepada kawasan Sungai Acheh, yangmana pada tahun sudah iaitu tahun 1977 kawasan Sungai Acheh hanya mendapat satu projek sahaja iaitu kawasan Tanjung Berembang dengan perbelanjaan hanya sebanyak \$6,000. Jadi masih banyak lagi kawasan-kawasan yang diperlukan. Saya juga suka menarik perhatian Dewan ini supaya keadaan atau pun pembekalan air di Daerah Seberang Perai Selatan dapat dibaiki oleh sebab walaupun banyak kawasan-kawasan telah kita bekalkan dengan bekalan air ini tetapi keadaan air tidak begitu baik sepertimana yang dikatakan oleh wakil daripada Sungai Pinang tadi ada kawasan-kawasan yang hanya dapat air pada ketika waktu sahaja dan tidak mendapat air ini dengan baik. Jadi saya berharap kepada Jabatan ini supaya dapat membaiki lagi.

Yang Berhormat Datuk Speaker, saya suka menarik perhatian Dewan di dalam Pecahan Kepala 47 yakni peruntukan untuk Pusat-Pusat Latihan dan sebagainya. Di sini saya suka memberi pandangan iaitu mengenai perkembangan perindustrian dalam Negeri kita Pulau Pinang yangmana kita tahu bahawa perkembangan perindustrian di Negeri Pulau Pinang adalah begitu pesat sekali pada masa ini. Dan ini memerlukan tenaga-tenaga buruh yang mahir, tenaga-tenaga mahir terdiri daripada belia-belie yang mempunyai kemahir-

an dalam bidang ini. Jadi saya berharap supaya Kerajaan Negeri akan dapat mengadakan satu pusat atau pun sekolah latihan kemahiran untuk membantu perkembangan perindustrian di dalam Negeri kita, Pulau Pinang. Dan tenaga-tenaga pelajar ini bolehlah kita ambil daripada belia-belie yang telah tamat sekolah atau pun tamat pengajian S.R.P. ataupun L.C.E. atau belia-belie kita yang gagal di dalam peperiksaan S.R.P. ataupun L.C.E. ini. Jadi kalaulah rancangan ini dapat dijalankan oleh Kerajaan Negeri, kita bukan sahaja dapat mengatasi masalah tenaga buruh ataupun masalah tenaga mahir dalam Negeri kita tetapi juga kita akan dapat mengatasi masalah pengangguran belia-belie kita dari satu masa ke satu masa yang semakin bertambah. Saya yakin bahawa dengan anggaran sebanyak \$1,500,000 yang telah diperuntukan kepada Pecahan Kepala 47 ini akan dapat digunakan jika sekiranya rancangan ini benar-benar memberi faedah kepada Negeri dan juga masyarakat di dalam Negeri Pulau Pinang.

Yang Berhormat Datuk Speaker, menyentuh kepada Pecahan Kepala 107 yakni anggaran kepada Jabatan Kerja Raya, yangmana perbelanjaan untuk pembangunan Negeri bagi tahun 1978 iaitu berjumlah sebanyak \$5,622,150. Saya berharap supaya Jabatan ini akan memberi perhatian dan pertimbangan yang serious bagi Kawasan Sungai Acheh. Ini adalah satu keadaan yang amat memerlukan iaitu supaya Jabatan ini dapat menyediakan kemudahan jalan-jalan raya yang lebih sesuai yakni jalan-jalan kampung. Walaupun dalam Anggaran Perbelanjaan semalam saya telah bercakap dan saya dapati bahawa dalam peruntukan Anggaran Pembangunan yang akan dibelanjakan pada tahun 1978 ini saya dapati ada dua projek di kawasan Seberang Perai Selatan iaitu satu kawasan Jalan Paya Kemian bagi menyambung, dan yang kedua ialah satu jalan baru di Jalan Krian. Inilah satu jalan yang termasuk dalam

senarai pembangunan tahun 1978 bagi kawasan Sungai Acheh dengan mendapat peruntukan hanya sebanyak \$35,000 sahaja. Dan sepertimana Yang Amat Berhormat Ketua Menteri sendiri dapat menyaksikan semasa beliau membuat lawatan di Kawasan Sungai Acheh dengan melalui satu jalan yang jauh dengan tidak ada jalan-jalan yang sempurna iaitu di kawasan sungai tertentu. Saya berharap supaya Jabatan yang berkenaan akan mengambil perhatian mengenai jalan yang telah saya sebutkan tadi.

Yang Berhormat Datuk Speaker, pada tahun-tahun yang sudah saya telah bercakap mengenai anggaran pembangunan. Apa yang menarik perhatian saya ialah semua anggaran-anggaran pembangunan bagi Jabatan-Jabatan yang berkenaan telah pun mempunyai peruntukan. Tetapi malang sekali pihak Kerajaan tidak membuat satu peruntukan khas untuk memberi bantuan kepada nelayan-nelayan di Negeri Pulau Pinang. Apa yang telah kita sama-sama maklum nelayan adalah satu golongan masyarakat yang penting kepada Negeri kita, Pulau Pinang, khususnya dalam negara ini. Kita sedar bahawa nelayan adalah mempunyai satu tenaga yang penting untuk semua manusia. Jadi kita juga sedar bahawa keadaan nelayan khususnya dalam Negeri Pulau Pinang keadaan mereka ini boleh dikatakan terbiar dan tidak mendapat perhatian yang wajar. Walaupun kita tahu bahawa ada bantuan-bantuan yang telah kita berikan kepada nelayan-nelayan di dalam Negeri kita ini tetapi bantuan-bantuan ini tidak begitu mencukupi. Oleh yang demikian saya berharap supaya Kerajaan Negeri akan mengambil langkah bagi mengatasi masalah nelayan di Negeri Pulau Pinang umpamanya Yang Amat Berhormat Ketua Menteri akan mencuba mendapatkan peruntukan wang yang banyak daripada Lembaga Majuikan Malaysia. Apa yang telah saya faham bahawa pada satu ketika Lembaga Majuikan telah bersetuju untuk memberi bantuan kepada

Koperasi-Koperasi Nelayan di Negeri Pulau Pinang yang mana anggaran lebih kurang \$5 juta. Tetapi oleh sebab mungkin Lembaga ini menganggap bahawa Pulau Pinang adalah sebuah Negeri yang maju tentulah tidak mempunyai masalah-masalah mengenai nelayan. Dan saya berharap dengan jasa baik Yang Amat Berhormat Ketua Menteri akan dapat merundingkan perkara ini supaya dapat pihak Majuikan memberi bantuan kepada nelayan-nelayan di Negeri Pulau Pinang.

Satu cara lagi yang boleh kita jalankan untuk memberi pertolongan ataupun memajukan nelayan-nelayan di Negeri kita ini iaitu dengan memberi peluang kepada Koperasi-Koperasi Nelayan di Negeri Pulau Pinang yang ada sebanyak 5 buah Koperasi Nelayan yang telah ditubuhkan di Negeri Pulau Pinang ini iaitu dengan memberi kemudahan kepada nelayan-nelayan ini bagi menjalankan perusahaan menternak kerang di pantai-pantai yang boleh diusahakan untuk menternak kerang dan perkara ini patutlah diberi pertimbangan dan kalau boleh Kerajaan Negeri akan memberi keutamaan di mana juga pantai-pantai yang boleh diusahakan untuk menternak kerang diserahkan kepada Majuikan untuk menjalankan rancangan ini oleh kerana rancangan yang dijalankan oleh Majuikan ini adalah benar-benar sampai kepada nelayan.

Yang Berhormat Datuk Speaker, satu perkara lagi yang saya ingin menyentuh mengenai masalah yang dihadapi oleh nelayan di Pulau Pinang ini terutama sekali nelayan di kawasan Sungai Acheh. Keadaan nelayan di Sungai Acheh ini boleh dikatakan semua masalah-masalah ini telah dapat diketahui oleh umum tetapi masalah-masalah yang dihadapi oleh mereka ini belum lagi dapat diselesaikan. Iaitu pertama sekali mengenai pencerobohan pukat tunda dua ataupun mini trawler ataupun pukat Apollo yang sedang mengancam nelayan-nelayan pantai di kawasan Sungai Acheh. Pencerobohan ini adalah dilakukan oleh nelayan-nelayan Tanjong Piandang,

nelayan-nelayan dikawasan Perak yang mendapat kebenaran sementara (lesen) ataupun pukut tunda dua di kawasan Tanjong Piandang tetapi nelayan-nelayan di Pulau Pinang, nelayan-nelayan di Sungai Acheh ataupun Sungai Udang tidak membantah kepada Kementerian yang memberi lesen sementara ini kepada nelayan-nelayan Tanjong Piandang tetapi apa yang telah menjadi keraguan nelayan-nelayan di kawasan Sungai Udang oleh kerana pencero-bohan ini dilakukan di kawasan perairan Pulau Pinang. Perkara ini selalu berlaku di antara waktu malam dan juga di waktu pagi. Banyak kawasan ini yang telah menjadi mangsa pukut Apollo ini dan kadang kala kawasan ini sampai di kawasan Pulau Aman. Oleh yang demikian saya berharap supaya Yang Amat Berhormat Ketua Menteri akan dapat memberi perhatian yang berat dalam masalah ini walaupun Yang Amat Berhormat telahpun memberi kerjasama, telahpun mengambil perhatian kepada masalah ini semasa Yang Amat Berhormat membuat lawatan di Kawasan Sungai Acheh.

Yang Berhormat Datuk Speaker, itulah sedikit sebanyak masalah-masalah yang telah saya sampaikan dalam anggaran pembangunan bagi tahun 1978. Saya berharap supaya perkara-perkara yang telah saya sampaikan tadi akan mendapat pertimbangan dan perhatian yang benar-benar daripada pihak Kerajaan dan di samping itu saya menyokong penuh di atas Anggaran Pembangunan tahun 1978 yang berjumlah \$44,744,710.

Sekain, Datuk Speaker.

Ahli Kawasan Penaga (Tuan Haji Hassan Bin Haji Md. Noh): Datuk Speaker, saya juga memohon untuk mengambil bahagian dalam perbincangan Anggaran Pembangunan bagi tahun 1978 pada petang ini. Saya tidak menyentuh banyak perkara, hanyalah dalam dua-tiga perkara sahaja.

Yang pertama sekali berhubung dengan pembinaan Mesjid Negeri yang saya percaya dengan dipenge-

rusikan oleh seorang pengerusi yang baru setelah Allahyarham Datuk Haji Ahmad Badawi telah meninggal dunia dan pada hari ini kita mempunyai pengerusi yang baru dan saya penuh keyakinan dan percaya bahawa pembinaan Mesjid Negeri ini yangmana peruntukan telah pun disediakan kita berharap mesjid itu akan dapat disiapkan mengikut jadual ataupun sepertimana kita lafazkan kepada orangramai. Inilah hasrat saya, Datuk Speaker.

Soal yang kedua, saya memanglah tertarik hati di atas ucapan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri di dalam membentangkan Anggaran Pembangunan yangmana telah menyentuh mengenai rancangan-rancangan perumahan. Apa yang saya perhatikan di dalam rancangan perumahan Kerajaan Negeri pada hari ini sepertimana yang tercatat di dalam ucapan Yang Amat Berhormat iaitulah satu Lembaga ataupun satu Board Lembaga Perumahan atau Pihak Berkuasa Perumahan Kerajaan Negeri patutlah ditubuhkan bagi Negeri Pulau Pinang ini, kerana pada pendapat saya selagi tidak ada lembaga ini, selagi tidak ada perbadanan khas ataupun satu badan berkanun, saya rasa segala aktiviti ataupun rancangan perumahan yang dijalankan oleh Jawatankuasa Perumahan ini tidak dapat berjalan dengan licin dan teratur untuk kita menepati sepertimana yang tercatat di dalam jadual-jadual kita.

Contohnya, satu, di Kuala Muda misalnya, bagi pihak Jawatankuasa Perumahan telah pun berjanji dan mengistiharkan dengan penduduk-penduduk di sana mengatakan bahawa mengatakan bahawa pada 1hb. Januari 1978, penghuni-penghuni akan dapat duduk di dalam rancangan perumahan itu, sedangkan tapaknya pada hari ini sedang ditambah ataupun di peringkat **earth-filling** dan begitulah keadaannya. Keadaan ini kita tidak dapat menyalahkan kepada pihak pengerusi atau Jawatankuasa Perumahan tetapi ini adalah oleh sebab tidak banyak ataupun dalam seksyen perumahan

ini tidak mempunyai banyak ataupun boleh dikatakan tidak ada langsung kakitangan yang merupakan sebagai akitek, engineer atau sebagainya. Tetapi dengan adanya satu Lembaga atau Board of Authority dalam bahagian perumahan ini kita percaya rancangan perumahan di bawah Lembaga ini dapat dijalankan dengan pesat sepertimana yang dijadualkan.

Saya tertarik hati di dalam kandungan ucapan Yang Amat Berhormat mengatakan, "Give us the funds and we shall complete the job". Tetapi kalau jentera-jentera kita di dalam bahagian Perumahan kita kekurangan atau tidak mempunyai akitek, engineer dan sebagainya, bagaimanakah kita akan complete segala pekerjaan itu dan boleh jadi kita pula akan ditempelak oleh rakyat sepertimana dua-tiga tahun lalu yangmana peruntukan perumahan itu telah di-refund-kan kerana kita tidak belanjakan wang yang telah diperuntukkan kepada kita untuk menjalankan rancangan. Jadi inilah saya berharap Lembaga Perumahan ini dapat ditubuhkan dengan seberapa segera yang boleh.

Saya suka menyentuh juga di dalam Kepala 101, Pecahan 47 iaitulah Projek-Projek Khas yangmana saya berharap di dalam projek-projek khas ini walaupun saya telah bercakap semalam, kalau boleh projek-projek khas ini dapatlah kita memberi perhatian kepada jalan-jalan kampung yangmana saya sebutkan pada musim hujan jalan-jalan ini lecah dan manakala musim kemarau jalan-jalan ini berdebu. Inilah sungutan daripada penduduk-penduduk kita di luar bandar. Jadi kita berharap rancangan khas ini dapat kita membiayai ataupun memperbaiki hal ini sedikit-sebanyak.

Menyentuh dalam perkara Kepala 103, Pecahan Kepala 61 iaitulah mendalam Sungai Tembus di Penaga. Hal ini telah banyak kali kita bawa. Saya diberitahu bahawa Sungai Titi Serdang di Permatang Jangus pengambilan tanahnya telahpun

diambil pada dua tahun yang lalu, tetapi sampai pada hari ini sungai itu tidak didalamkan dan tidak diperbaiki. Mengikut kenyataan mengatakan Sungai Titi Serdang ini tidak dapat diperbaiki atau tidak dapat diperdalamkan selagi Sungai Tembus ini tidak dikorek atau digali. Jadi saya berterimakasihlah oleh sebab di dalam peruntukan Anggaran Pembangunan nampaknya telah disebutkan mendalamkan Sungai Tembus yang melibatkan Sungai Titi Serdang. Saya ucapkan terimakasih.

Dan lagi satu di dalam Kepala 107, Pecahan Kepala 15, untuk memperbaiki jalan-jalan dan jambatan, saya berharap juga apa yang saya sebutkan iaitu jalan Titi Mukim ke Permatang Bendahari ataupun dari Titi Mukim ke Kuala Muda yangmana kita mendapat pusaka ini daripada Kerajaan British dahulu sampai hari ini tidak diperbaiki dan tidak diperbesarkan sedangkan jalan itu menjadi main ataupun jalan yang utama sekali kepada penduduk-penduduk, khususnya di Penaga.

Barangkali Datuk Speaker, sendiri tentu tahu dalam dua tiga bulan yang sudah, dua orang engineer daripada Jepun dari Sungai Patani telah jatuh di dalam Sungai Titi Mukim ini — Sungai Abdul namanya — sampai sebelai hari baru dijumpai. Begitulah keadaannya kalau Yang Berhormat dari Bagan Ajam mengatakan di persimpangan Permatang Binjai seorang Timbalan Menteri hampir-hampir jatuh, tetapi dua orang engineer yang telah jatuh dan mati dan tidak dijumpai sampai 11 hari baru dapat dinaikkan disebabkan jalan atau pun Titi Mukim begitu sempit yang tidak sesuai lagi dengan keadaan pembangunan Pulau Pinang yang pesat ini, perkara ini memalukan terutama sekali wakil rakyat yang ada di kawasan. Manakala saya lihat dalam peruntukan nampaknya ada untuk diperbesarkan maka saya ucapkan terimakasih.

Dan yang akhir sekali mengenai kepala 107, pecahan Kepala 45 iaitu

memperbaiki padang-padang permainan. Ini juga saya suka menarik perhatian. Sepatutnya di dalam tiap-tiap kawasan Negeri patutlah kita mempunyai padang permainan atau pun padang bola yang begitu sesuai untuk pemuda-pemuda dan belia-belia kita mengambil riadah, mengambil exercise dan sebagainya supaya mereka ini tidak begitu membuang masa dengan sia-sia sahaja menghabiskan masa mereka itu pada waktu petang, menghisap dadah dan sebagainya. Dengan mengadakan padang-padang permainan yang cantik, yang indah dan yang sesuai, saya berani berkata, Datuk Speaker, di dalam kawasan Penaga sendiri kalau kita perhatikan tidak ada satu pun padang permainan yang standard. Inilah keadaannya kalau kita perhatikan.

Dengan adanya peruntukan Anggaran Pembangunan ini, kita berharaplah supaya perkara-perkara yang seumpama ini mendapat perhatian daripada pihak-pihak yang berkenaan. Sekianlah sahaja, Datuk Speaker, saya ucapkan terimakasih dan saya mohon bersama-sama menyokong di atas Anggaran Pembangunan yang dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri tadi.

Dewan ditangguhkan pada jam 3.55 petang.

Dewan bersidang semula pada jam 4.23 petang.

Ahli Kawasan Tasek Glugor (Encik Md. Noor Bin Ahmad): Yang Berhormat Datuk Speaker, saya juga tidak ketinggalan ingin mengambil bahagian dalam ucapan dan membahaskan Usul membentangkan peruntukan pembangunan bagi tahun 1978. Yang Berhormat Datuk Speaker, mula-mula sekali saya ingin menyentuh mengenai dengan Perkara 103, Pecahan 49, yang dinamakan atau bertajuk "Parit Gila". Yang Berhormat Datuk Speaker, perkara ini telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Dua, juga Yang Berhormat Ahli Kawasan Penanti serta akhir sekali

Ahli Kawasan Penaga. Perkara yang telah dipertanyakan oleh ketiga-tiga Ahli Yang Berhormat ini ialah ada mempunyai kaitan yang sangat rapat dengan tajuk atas Perkara 103, Pecahan 49 itu.

Pernyataan yang digunakan sebagai tajuk ialah "Parit Gila". Jadi, Yang Berhormat Datuk Speaker, bila kita mendengar tajuk "Parit Gila", maka sesuai sekali perkataan yang telah dicakapkan oleh ketiga-tiga Ahli Yang Berhormat turut juga jadi gila. Jadi apa yang dikatakan di sini ialah tentang tidak sama tanaman padi yang telah berlaku terutama sekali di Seberang Perai Utara ini. Sebelah telah pun dituai dan sebelah lagi padi sedang keluar dan sebelah lagi sedang dituai. Jadi oleh sebab keadaan parit gila ini, pengairan tidak sama ataupun penafasan petani-petani semakin setahun makin kekurangan. Jadi di sini, Yang Berhormat Datuk Speaker, saya ingin menyarankan dalam Dewan ini bahawa perkataan tajuk "Parit Gila" patutlah dihapuskan dan digantikan dengan "Parit Saluran Musim".

Berbalik kepada ucapan yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri, saya ingin menarik perhatian dalam peruntukan perumahan khususnya rumah peralihan yang telah pun disampaikan taklimat oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri Pulau Pinang pada masa perancangan ini dahulu telah dijalankan. Dalam taklimat itu Yang Amat Berhormat Ketua Menteri telah memberitahu kepada semua Ahli-Ahli Dewan Negeri di Tingkat 8, Bangunan Tuanku Syed Putra. Dalam masa taklimat itu Yang Amat Berhormat telah pun menyebutkan bahawa rumah peralihan untuk tiap-tiap kawasan Dewan Undangan Negeri di Negeri Pulau Pinang ini akan mula dilaksanakan pada awal bulan enam atau bulan Jun dan mungkin akan menampakkkan kejayaan ini pada akhir bulan Disember atau pun bulan duabelas tahun ini. Tetapi sehingga hari ini banyak kawasan-kawasan perumahan peralihan ini

belum lagi kita nampak dengan jelas dan apa yang saya harap taklimat yang telah disampaikan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri ini pada tahun hadapan hasilnya akan dapat kejayaan dan diharap ini akan menjadi satu kenyataan.

Yang Berhormat Datuk Speaker, dalam peruntukan pembangunan ini yang saya ingin menyentuh mengenai dengan sungutan orangramai dan khususnya bagi kawasan saya iaitu mengenai pembekalan lampu-lampu jalan. Sepertimana Yang Amat Berhormat Datuk Speaker ketahui dan mungkin juga Yang Berhormat yang lain telah pun menerima suatu surat pekeliling daripada Yang Berbahagia Datuk Setiausaha Kerajaan Negeri. Yang menandatangani surat itu — saya minta maaf, Datuk Speaker— saya lupa namanya, tetapi surat itu telah memberitahu semua Ahli-Ahli Yang Berhormat dan Ketua-Ketua Jabatan bahawa pembekalan lampu-lampu jalan ianya akan diuruskan oleh pihak J.K.R., bukanlah lagi oleh M.P.S.P atau M.P.P.P. ataupun oleh Pejabat Daerah. Akibat arahan ini, sehingga sekarang, kedudukan pembekalan lampu-lampu jalan yang penting bagi orangramai telah tergendala kerana pihak J.K.R. tidak ada diberi satu arahan pun dan pihak M.P.S.P. telah membuka tangan mengatakan perkara lampu-lampu ini ialah diambilalih oleh J.K.R. Jadi oleh sebab tidak ada kerjasama yang kuat dan galakan yang menyeluruh oleh Kerajaan Negeri, maka kedudukan ini nampaknya menjadi kencang sedikit. Dan hasil daripada perbincangan ini orangramai terutama sekali di kawasan saya dan mungkin juga di kawasan-kawasan lain menjadi ter-bengkalai tentang pembekalan lampu-lampu jalan ini. Jadi saya harap ini akan dapat diperbetulkan semula.

Beralih kepada penubuhan J.K.K.K. ataupun Jawtankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung bagi Negeri Pulau Pinang khususnya di Daerah Seberang Perai Utara, apa yang saya tahu dan saya

benar-benar tahu di kawasan Seberang Perai Utara ialah satu-satunya kawasan yang paling luas di Negeri Pulau Pinang ini. ~~Jawah~~ - kuasa J.K.K. ini yang ada di daerah Seberang Perai Utara jika dibandingkan dengan daerah Seberang Perai Tengah sebagai contoh, jadi kawasannya lebih luas Seberang Perai Utara, tetapi penubuhan J.K.K.K. ini di Daerah Seberang Perai Tengah ialah sebanyak 24 buah dan bagi Daerah Seberang Perai Utara hanyalah 19 buah. Jadi apa yang saya harapkan supaya penyamaan sekurang-kurangnya dapat ditubuhkan dan patutlah penubuhan yang baki iaitu 5 buah diusahakan oleh Kerajaan khususnya bagi peringkat Daerah Seberang Perai Utara.

Selain daripada itu, Yang Berhormat Datuk Speaker, perkara yang menjadi percakapan oleh orangramai di kawasan Kepala Batas khususnya adalah mengenai musim menuai yang lalu di mana pada musim itu hujan banyak berlaku dengan lebat dan akibat hujan yang banyak kedudukan penanam-penanam padi pada masa itu telah menjadi begitu kelamkabut dan banyak tanggungan hutang yang tidak dapat dijelaskan oleh petani-petani kerana tidak adanya tempat pengering padi begitu besar dan baik. Jadi apa yang saya harapkan pada Kerajaan Negeri supaya usaha-usaha yang telahpun dijawab oleh Yang Berhormat Ahli Kawasan Kubang Semang pada mesyuarat kita kelmarin, saya harap pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang dengan kerjasama daripada pihak L.P.N., akan dapat membincang untuk menubuhkan kontrek tentang hal ini. Jadi apa yang saya harap perbincangan yang akan dibuat di antara Kerajaan Negeri Pulau Pinang dengan pihak L.P.N., ini bukanlah sebagai janji dan dapat ditunaikan dan seterusnya dilaksanakan dengan penuh kejayaan.

Beralih kepada J.P.T. ini juga saya merayu kepada pihak J.P.T. yangmana perkara ini telahpun pihak J.P.T. mengetahui iaitu satu

peruntukan patut juga disediakan bagi mengadakan parit yang sesuai bagi faedah penanam-penanam padi di Kampong Besar, Tasek Glugor yangmana di kawasan ini tanah untuk ditanam padi itu tinggi dan parit yang ada sekarang bawah daripada muka tanah. Jadi untuk mendapatkan air bagi mencukupkan bekalan penanam padi itu telah menjadi satu masalah pada tiap-tiap kali musim padi ataupun musim menanam padi diadakan, dan ini patut jugalah mendapat perhatian yang serius daripada Jabatan ini.

Dalam peruntukan khas yang telah diperuntukan oleh Kerajaan dalam perbentangan oleh Yang Amat Berhormat, Ketua Menteri, saya juga berharap supaya dewan orangramai yang sudah lama dipohon dan diminta oleh orangramai di kawasan Tasek Glugor ini juga akan dapat diperuntukkan.

Satu perkara lagi yang menarik perhatian saya dalam ucapan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri pada pagi tadi dan mungkin Yang Berhormat-Yang Berhormat semua bersetuju dengan saya bahawa peruntukan yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat, dalam Anggaran Pembangunan ini sebanyak \$44,744,710 ini walaupun pihak Kerajaan Negeri tidak cukup wang, tetapi yang jadi perbualan dan juga percakapan semua Ahli Yang Berhormat dan mungkin selepas Dewan ini ditangguhkan dan mungkin sesudah itu akhbar-akhbar akan melaporkan kepada seluruh rakyat Negeri Pulau Pinang ini akan gem-bira dan berterimakasih kepada Kerajaan Negeri kerana tidak menaikkan sebarang cukai.

Dan seperkara lagi yang telah diperkatakan oleh Yang Amat Berhormat ialah mengenai satu Lambaga Penyemakan di atas kelambatan projek-projek Kerajaan akan ditubuhkan oleh Kerajaan. Jadi ini menunjukkan bahawa pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang merasa sungguh mengambil perhatian yang berat untuk faedah rakyat.

Dan akhirnya, Yang Berhormat

Datuk Speaker, saya ingin merayu dan menyampaikan dalam Dewan ini iaitu bagi tahun-tahun yang akan datang dan jika boleh bermula pada tahun 1978 yang akan datang ini, patutlah pihak Kerajaan mengadakan satu taman didikan kanak-kanak bagi tiap-tiap kawasan pilihanraya Negeri kerana dengan bimbingan yang akan Kerajaan jalankan, jika ini dipersetujui, ianya akan dapat memberi didikan awal kepada kanak-kanak Negeri Pulau Pinang yangmana kanak-kanak ini akan menjadi belia dan seterusnya akan menjadi orang dewasa, ianya akan mendapat didikan akhlak dan pelajaran asas yang lebih dahulu sebelum ianya dimasukkan ke sekolah. Jadi dengan adanya rancangan atau taman didikan kanak-kanak yang dianjurkan oleh Kerajaan Negeri sendiri bagi tiap-tiap kawasan pilihanraya Negeri ini mungkin akan dapat faedah-faedah yang banyak kepada semua lapisan rakyat di Negeri ini.

Sekian dahulu ucapan saya, Yang Berhormat Datuk Speaker, dan akhirnya saya juga mengucapkan terimakasih dan menyokong Usul ini. Sekian, terimakasih.

Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Haji Mohd. Noor bin Haji Bakar): Yang Berhormat Datuk Speaker, saya bangun mengambil bahagian bersama-sama untuk menyokong Usul satu peruntukan pembangunan bagi tahun 1978 yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat pada pagi tadi. Walau bagaimanapun, Datuk Speaker, Ahli-Ahli Yang Berhormat, khususnya Ahli Yang Berhormat dari kawasan Sungai Dua, telah memberi pandangan-pandangan beliau terhadap perkembangan pembangunan dalam bidang pertanian bagi kawasan-kawasan yang tertentu yang telah dijelaskan tadi. Bagi menerangkan secara ringkas iaitu apa yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari kawasan Sungai Dua tadi, boleh kata telahpun ada dalam senarai atau susunan Jabatan Pertanian Negeri sendiri yangmana akan dilaksanakan tahun 1978. Sebagaimana yang kita sedia maklum, Yang

Berhormat sendiri pun adalah seorang daripada Ahli Jawatankuasa Pertanian Peringkat Negeri yangmana galakan daripada Kerajaan kita dan melalui Jabatan ataupun Pejabat Pertanian Negeri iaitu menggalakkan kepada petani-petani bukan sahaja untuk perusahaan menanam padi tapi juga menggalakkan tananam pokok buah-buahan seperti yang dapat kita saksikan pada masa ini iaitu misalnya tanaman pisang, ubi dan tanaman yang lain-lain lagi, telahpun diberi galakan oleh Kerajaan dan bukan sahaja galakan tetapi juga benih-benih telahpun diberi oleh Pejabat Pertanian dan bukan sahaja melalui pemberian segala benih-benih itu daripada Pejabat Pertanian tetapi juga diberi dengan melalui Lembaga Pertubuhan Peladang yangmana sedia ada dalam Negeri kita ini mengikut kawasan-kawasan yang tertentu. Jadi memandang dalam soal ini kita yakin bahawa adalah menjadi tujuan Kerajaan kita untuk menyusun semula seluruh masyarakat sebagai rakyat dalam Negeri ini dan juga Negara Malaysia kita ini supaya dapat satu perubahan taraf hidup yang lebih sesuai supaya dapat diperseimbangkan di antara yang berada dengan yang tidak berada. Tetapi walau bagaimana sekalipun, Datuk Speaker, segala pandangan-pandangan yang telah diberi oleh Yang Berhormat tadi akan diambil perhatian dalam usaha untuk menambahkan kebaikan ataupun kejayaan khususnya kepada petani-petani yang berada di dalam Negeri kita.

Begitu juga dengan Yang Berhormat Ahli Kawasan Kepala Batas, saya berterimakasih. Dalam bidang perkembangan ternakan, dalam bidang ternakan sepertimana yang diberi pandangan supaya dapat diperluaskan daripada apa yang telah dapat dilaksanakan pada tahun kebelakangan sehingga tahun 1977, harapan beliau itu sepertimana yang kita dapat saksikan memandang kepada peruntukan-peruntukan yang telahpun dapat dilebihkan peruntukan menjelang tahun 1978, ini juga membuktikan bahawa dalam perkem-

angan bahagian ternakan ini akan dapat diperluaskan lagi.

Begitu juga pandangan daripada Ahli Yang Berhormat dari kawasan Bagan Ajam, memandang keadaan bantuan patut Kerajaan Negeri beri misalnya untuk menambahkan jentera dan baja dan program-program tertentu dan juga memperbaiki parit dan taliair, itu juga akan dapat dilaksanakan memandang keadaan peruntukan-peruntukan yang telah ada sepertimana Ahli Yang Berhormat sendiri telah melahirkan bahawa tiap-tiap bahagian di mana peruntukan telahpun ditambah daripada 1977 ke 1978. Ini juga membuktikan bahawa perkembangan dalam pembangunan dalam bahagian ini akan dipertingkatkan lagi.

Dan juga pandangan daripada Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Sungai Acheh sendiri telah membangkitkan masalah-masalah ternakan ikan dan juga membangkitkan masalah-masalah pencerobohan masuk ke kawasan-kawasan, jadi perkara ini telahpun diambil tindakan dari tahun 1977 di mana pihak-pihak yang tertentu telahpun mengambil tindakan. Walau bagaimana sekalipun keadaan ini akan dapat diteruskan usaha-usaha untuk diambil tindakan terus-menerus pada masa-masa yang akan datang. Ahli Yang Berhormat dari kawasan Penaga telahpun melahirkan ucapan terimakasih beliau kepada Jawatankuasa Pembinaan Masjid Negeri. Ini adalah membuktikan bahawa kerjasama yang rapat daripada Kerajaan Pusat, dan juga Kerajaan Negeri dan juga Persatuan-Persatuan dan perseorangan-perseorangan rakyat Negeri kita ini telah dapat membuktikan dengan begitu jelas sekali bahawa peruntukan pembinaan Masjid

Negeri kita ini sebanyak \$4½ juta dan kita tahu hari ini bahawa bantuan daripada Kerajaan Pusat telahpun kita menerima \$1 juta, peruntukan Kerajaan Negeri pada kali yang pertama \$1 juta dan tambahan pula sebanyak \$½ juta tidak termasuk kadar harga tanah yang telah diberi oleh Kerajaan. Begitu juga kutipan

daripada persatuan-persatuan, peniaga-peniaga dan perseorangan-perseorangan telahpun dapat kita kutip hampir \$1 juta. Walau bagaimanapun sekalipun, kekurangan masih dapat kita lihat lebih kurang dalam \$1 juta lebih yang diperlukan bagi melaksanakan dan penyelesaian pembinaan Masjid Negeri dan kita berharap sangatlah, saya sebagai Pengerusi merayulah dalam Dewan Yang Mulia dalam Persidangan pada pagi ini supaya sumbangan bantuan sepertimana yang telah diberikan itu akan menjadi amalán terus-menerus sehingga tercapai satu kejayaan dalam pembinaan Masjid kita ini menjelang pada awal tahun 1979.

Jadi, Datuk Speaker, saya bangun menyokong Usul ini dan sedikit sebanyak penjelasan secara ringkas yang dapat saya jelaskan dalam Persidangan ini. Terimakasih.

Ketua Menteri: Tuan Speaker, saya mengucapkan berbanyak terimakasih kepada semua Ahli yang mengambil bahagian di dalam perbahasan Usul daripada saya.

Nampak saya sungguhpun ada beberapa perkara-perkara yang telah berbangkit untuk pandangan atau ulasan, tetapi semua Ahli-Ahli Yang Berhormat telahpun menyokong Usul saya. Sebab itu saya mengucapkan berbanyak terimakasih. Beberapa perkara-perkara yang telah dibawa di dalam perbahasan ini semua telah diambil perhatian. Saya haraplah Yang Berhormat Ahli-Ahli dalam Dewan ini boleh menerima apa yang saya kata di dalam ucapan saya dan sungguhpun kita ingin menolong rakyat kita khususnya penduduk-penduduk luarbandar. Tetapi ditambah kepada \$750,000 yang peruntukan projek pembangunan masyarakat dan ditambah lagi \$1½ juta untuk projek-projek di dalam rancangan-rancangan latihan khas. Kita mesti selalu kaji apa yang telah dibangkit baru dan diluar apa yang kita sedia dalam Anggaran Pembangunan untuk tahun depan. Kerajaan tentulah ambil tindakan jika projek-projek itu tidak ada diguna dan adalah urgency tetapi kita mesti

menjaga projek-projek baru yang kita bawa tidak akan menyeleweng dari objektif utama dalam melaksanakan projek rancangan Malaysia Ketiga mengikut jadual.

Di dalam lawatan saya buat ke semua KADUN atau kawasan Ahli Yang Berhormat Dewan Undangan Negeri dan saya harap sebelum bulan Mac tahun depan, saya melawat semua KADUN dengan pegawai-pegawai yang berkenaan. Tujuan utama selepas lawatan itu, Pegawai Daerah telah berhubung rapat dengan semua Ahli-Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung. Kedua, saya harap selepas taklimat-taklimat yang kita dapat di dalam lawatan itu dan Ahli-Ahli Dewan Undangan Negeri bolehlah menjaga kawasan-kawasan mereka sendiri dengan fahaman khasnya untuk menjaga semua projek-projek di dalam Rancangan Malaysia Ketiga dan tambah itu pun projek-projek yang telah diluluskan oleh pembangunan Negeri kita sendiri. Dan sebab itu saya telah dijanji dalam satu bulan Pegawai Kewangan Negeri bolehlah ada satu mesyuarat yang mana semua perkara-perkara yang berbangkit bolehlah diperbincang dengan taklimat oleh belanjawan dan Anggaran Pembangunan. Jadi ini saya ingat pada ingatan sebab saya harapkan selepas mesyuarat itu semua Ahli-Ahli Dewan Undangan Negeri, Ahli-Ahli Yang Berhormat bolehlah menolong Kerajaan menjaga semua projek-projek yang kita telah lulus, sungguhpun projek untuk Negeri dan projek dalam Rancangan Malaysia Ketiga projek-projek ini bolehlah dijalankan mengikut jadual. Apa yang kita mesti menjaga ialah wang yang kita sedia untuk pembangunan selalu ini khasnya rancangan perumahan yang kita ada ini sungguh satu penganggaran yang besar dalam pengalaman Negeri kita dan inilah mesti mengambil tindakan mobilise-kan, menyelaraskan dan menyatukan tenaga buruh, bahan-bahan dan sumber kewangan untuk projek-projek yang kita jalankan.

Dalam tahun ini saya sendiri pun merasa sedikit dukacita sebab bebe-

rapa rancangan telah lambat sedikit. Ini ada dua fasal: Yang Pertama, sekali pada bulan Oktober dan November adalah dua bulan yang boleh kata yang mana kita ada hujan dan ini telah mengagalkan beberapa projek-projek yang kita ada. Tetapi khasnya bagi rumah peralihan di dalam kawasan-kawasan Dewan Undangan Negeri ini sungguhpun saya telah berjanji projek-projek ini boleh dijalankan di dalam bulan Jun, saya harap boleh disiap di akhir tahun ini tetapi saya harap Yang Berhormat Ahli jangan lupa apa yang saya kata di masa itu. Apa yang saya kata ialah jika tanah-tanah yang ada disediakan dan khasnya kalau kita ada tanah Kerajaan dan rancangan-rancangan itu atau projek-projek itu bolehlah dijalankan dengan cepat sekali. Dan beberapa tempat yangmana kita telah cadang projek-projek untuk rumah peralihan dan sebab kita mengambil tanah, dan Kerajaan kita bukan satu Kerajaan yang keras atau dictatorship yang kita selalu mesti berhubung dengan rakyat yangmana kita ambillah tanah-tanah dan itu buang masa dan berapa projek-projek yang telah ditetapkan tidak boleh dijalankan sebab tanah itu tidak disediakan.

Saya haraplah perkara tapak permainan untuk kanak-kanak itupun satu projek yang kita boleh jalankan dengan cepat jika ada tanah Kerajaan di tempat-tempat di dalam kawasan-kawasan Dewan Undangan Negeri. Tapi di sini saya haraplah Yang Berhormat Ahli-Ahli boleh ambil perhatian dalam projek-projek perumahan yang dijalankan oleh Kerajaan Negeri jika kita ada lebih 50 buah rumah dan tertentu dekat projek perumahan itu ada tapak untuk kanak-kanak yang terdapat yangmana kita boleh bagi penduduk-penduduk tempat itu mendapat rekreasi itu, tapi semacam kawasan Penaga itu sungguhpun tempat itu tiada satu tanah kosong untuk permainan tapi saya ingat kalau Yang Berhormat Ahli dari Kawasan Penaga bolehlah cadang satu tempat dan saya sendiri fikir tempat itu

khasnya kalau kita boleh berhubung dengan ahli yang dekat Bertam atau Kepala Batas mencari satu tapak permainan yang lebih sesuai di mana-mana juga kawasan bolehlah dapat faedah dan kita boleh mengkaji cadangan itu. Saya ingat semua perkara-perkara yang berbangkit tunjuk yangmana Ahli-Ahli daripada semua kawasan sekarang pun telah diambil perhatian berat berhubung baik masalah-masalah ditimbul oleh rakyat di dalam kawasan-kawasan.

Beberapa perkara yang berbangkit oleh Yang Berhormat Ahli daripada Kawasan Bagan Jermal saya haraplah ini tak payah saya jawab lebih panjang, tapi ada dua-tiga yang saya ingat ada sedikit salah faham iaitu masalah token vote. Ini tiap-tiap tahun saya terangkan sebab-sebab token vote ini dimasukkan dalam Anggaran Pembangunan dan token vote itu adalah untuk projek-projek yang masa perlaksanaannya belum ditetapkan seperti pemindahan Pusat Pemulihan Akhlak dari Pulau Jerejak ke Bukit Panchor. Yang Berhormat sendiripun telah membawa perkara token vote untuk pinjaman kepada Pihak Berkuasa Tempatan iaitu sebablah Kerajaan Persekutuan belum lagi meluluskan pinjaman-pinjaman kepada Majlis Perbandaran Seberang Perai, dan kita mestilah sedia satu token vote sebab jika kita dapat kelulusan daripada Kerajaan Pusat dan kita telah ada anggaran yangmana boleh kita jalankan wang itu.

Masalah KOMTAR saya haraplah Yang Berhormat Ahli dari Kawasan Bagan Jermal selalu baca lapuran-lapuran yang telah dikemukakan atau bantangkan tapi bacalah muka surat 1, 2 hingga 8 dalam lapuran itu. Muka-muka 60 sampai 70 saya harap dibaca dengan teliti dan perkara itu menjadi keterangan. Dan bila kita siapkan projek KOMTAR Phase 1-A permintaan tapak-tapak lebih daripada orang yang dapat tapak-tapak itu. Boleh kata ada lebih kurang 60 tapak kedai, tapi permintaan ialah sampai 100,000. Ini banding semacam itu, dan untuk projek 1-B yang ada disangkut dengan tower

block 60 tingkat. 60 tingkat ini ialah peruntuk pejabat-pejabat semua lantikan Kerajaan Tempatan, Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan dan baru-baru saja saya telah terima persetujuan daripada Yang Berhormat Mulia Tengku Razaleigh sebagai Menteri Kewangan dan projek ini telah diluluskan mengikut prinsip-prinsip dan semua tapak-tapak yang ada di dalam kawasan tower block ini yang kita telah dapat keputusan daripada Kerajaan Persekutuan. Ini bukanlah satu tapak yang kita jual kepada swasta atau lain dan saya haraplah semua Ahli Yang Berhormat berasa bangga satu projek yang kita jalankan di Negeri ini telah diambil sokongan yang penuh kepada Kerajaan Persekutuan.

Tapi nampak saya di dalam perbahasan ada dua perkara yang penting sekali yang berbangkit dan saya harap mengambil sedikit masa menjalankan keputusan atau dasar yang dibuat oleh Kerajaan Negeri untuk masalah yang bersangkutan dengan perumahan murah dan tanah-tanah. Dua-dua perkara ini ialah perkara yang besar sekali yang saya sendiri fikir di hari depan — tak berapa lama lagi, barangkali tahun depan — bila komputer dalam Universiti Sains Malaysia telah disiap bagi kajian dan siasatan yang teliti dalam semua tanah-tanah yang kita ada dalam Negeri kita, dan bolehlah kita kaji bagaimana pentadbiran tanah di dalam Negeri kita boleh dijalankan dengan lebih baik dan lebih pesat. Di sini saya rasa saja di dalam Dewan Undangan Negeri bolehlah kita mencari satu tujuan atau satu sistem yangmana pentadbiran tanah kita boleh diatur baik-baik sekali mengikut cara-cara. Luar Dewan ini apa yang kita perbincang ialah masuk dalam bidang politik, tapi di sini kita ambil keputusan macamana kita memperbaiki pentadbiran tanah-tanah yang kita ada.

Berkenaan dengan projek-projek perumahan, khususnya projek-projek perumahan murah. Saya ingat yang senang sekali apa yang kita mesti tahu dan faham ialah apa rumah

murah. Ini satu perkara yang selalu kita bahas di dalam Dewan ini. Apa keputusan yang dibuat oleh Kerajaan Negeri ialah sebuah rumah murah mesti harga kurang \$10 satu kaki persegi yang dibina. Kurang \$10 kalau kita bersetuju dengan cadangan ini dan kalau kita hendak buat satu rumah 1,000 kaki persegi dan harga pembinaan ialah \$10,000, kalau kita hendak buat rumah 2,000 kaki persegi dan harga itu mesti sampai \$20,000. Itu yang kalau sudah terima cadangan ini dan kita faham sebab apa rancangan-rancangan perumahan P.D.C. atau Perbadanan Pembangunan Negeri Pulau Pinang ialah ada sedikit mahal sebab rumah-rumah yang dibina oleh Perbadanan ini ialah rumah yang lebih besar daripada rumah-rumah yang telah kita sedia untuk golongan pendapatan rendah. Di pihak golongan pendapatan rendah apa yang kita telah buat atau bina ialah rumah-rumah yang tidak kurang 500 kaki persegi kalau bukan flat, kalau flat yunit-yunit rumah itu lebih kecil 500 kaki segi. Sebab itu ongkos pembinaan rumah saja telah makan sampai \$5,000 atau \$8,000 untuk satu yunit. Dan kita mesti tambah lagi harga tanah, dan dalam Negeri Pulau Pinang kita tidak ada tanah yang boleh kata free sebab semua tanah yang kita ada di dalam Negeri kita ialah tanah yang kita membangun daripada wang pinjaman oleh Kerajaan Pusat. Sebab itu semua tanah-tanah yang kita ada satu ongkos. Kalau kita bina satu rumah, katalah 1,000 kaki persegi harga \$10,000 dan tanah itu yang luas 2,000 kaki persegi dan ongkos tanah itu \$1 sekaki persegi dan rumah itu kurang-kurang mesti \$12,000 sekurang-kurangnya. Itu belum lagi kita tambah lagi infrastruktur, jalan-jalan, parit-parit, elektrik, air dan lain-lain. Kalau tambah semua apa yang kita cadang ialah rumah-rumah murah untuk golongan pendapatan rendah ialah mestilah kurang \$15,000 dan semua rumah-rumah murah ialah mesti di bawah \$20,000.

Mereka yang dapat rumah itu mendapat peluang mencari pinjaman

daripada agensi-agensi Kerajaan, khususnya M.B.S.B. atau Malaysian Borneo Building Society. Berikut syarat-syarat M.B.S.B. ialah mereka boleh dapat sampai 90 peratus harga rumah-rumah dan bayaran rumah murah ialah sahaja berikut faedah atau bunga sampai $5\frac{1}{4}$ peratus satu tahun, iaitu semua mestilah disedia sebelum kita jalankan projek-projek perumahan. Dan kalau kita faham apa yang Kerajaan Negeri dan Kerajaan Pusat telah berbincang dan telah ambil keputusan peruntuklah projek-projek perumahan, dan kita faham yang bagaimana kita boleh menolong dengan rakyat yang ingin hendak dapat rumah, sebab itu dalam ucapan saya, saya mintalah semua rakyat yang memohon rumah-rumah ini mestilah dihantar permohonan kepada Jawatankuasa Perumahan yang kita ada masa sekarang. Itu untuk perumahan dan apa yang kita tahu ialah lebih 18,000 orang telah memohon rumah-rumah. Apa yang kita tahupun di dalam tahun 1977 yang banyak sekali yang kita membina rumah-rumah ialah sampai 2,000 yunit rumah. Sungguhpun kita cuba hendak bina sampai 5,000 buah yunit-yunit rumah di tahun depan. Itu tidak kira atau masuk apa yang pihak swasta bolehlah menyokong dengan rancangan-rancangan awam tetapi kita tahu tahun ini pengalaman kita barangkali kalau kita tidak menyelaras semua jabatan-jabatan berkenaan dan kalau kita telah sedia wang-wang mengikut jadual dan barangkali projek-projek yang kita jalankan untuk perumahan murah barangkali kita ikut jadual itu. Adakah Pulau Pinang sampai satu peringkat yangmana pembangunan di dalam pihak sektor pembinaan telah sampai maksima masa sekarang? Ini saya harap tahun depan kita boleh dapat tahu. Tetapi apa yang kita sekarang faham ialah jika kita ada 18,000 orang-orang yang memohon rumah-rumah murah dan kita di dalam masyarakat kita kurang-kurang sampai 50,000 yunit rumah-rumah peruntuk rakyat kita dan jika kita jalankan rancangan-rancangan perumahan mengikut jadual dan kita mesti tunggu sampai 10

tahun barulah kita boleh selesai masalah ini. Sebab itu adalah rakyat kita yang ada nasib baik dapat rumah dahulu dan orang yang mesti tunggu sampai 10 tahun kalau mereka hendak mohon rumah dari Kerajaan. Di sinilah kita mesti kawal permintaan rumah dan kelulusan rumah-rumah yang adil dan inilah yang satu tanggungjawab yang berat sekali oleh Jawatankuasa Perumahan.

Saya harap di sini saya telah membawa satu contoh yangmana rakyat dan Kerajaan jika bekerja rapat dan bekerja dengan cukup persefahaman dan masalah ini bolehlah diselesai dengan berikut dan teratur. Kalau kita sekarang ingat balik apa Kerajaan Negeri telah sediakan, bukan saja rumah-rumah peruntuk rakyat kita, tapi apa yang kita sedia di dalam rancangan perumahan peralihan ada dua peringkat. Satu ialah di mana Kerajaan, J.K.R. atau P.D.C. hendak bina rumah-rumah peruntuk sewa iaitu kira rumah peralihan. Tetapi yang penting sekali pada dasar yang kita ada ialah Kerajaan sekarang hendak kaji yangmana tapak-tapak yang telah dilulus tapi kita tidak boleh ambil tindakan di dalam 10 tahun, dan atas tapak ini kita membina rumah-rumah peralihan dan rumah peralihan ada sangkut dengan mana Kerajaan telah sedia bagi tanah-tanah di tempat-tempat itu berikut permohonan tapi di-lease pendek tak lepas 10 tahun.

Ini telah sampai masa yang saya ingat asas sekali. Ini sebab disangkut dengan tanah. Tanah saja sendiri kita cukup jika kita ada satu rancangan perumahan. Kita mesti bawalah infrastruktur yang besar sekali masuklah tempat-tempat yangmana rancangan yang telah diadakan. Ongkos infrastruktur adalah tinggi sekali, tetapi apa Kerajaan Persekutuan telah mengambil persetujuan daripada World Bank ialah jikalau kita ada apa-apa sites and services di atas tapak tanah rumah-rumah yang kita bina, Kerajaan Negeri ataupun Kerajaan Persekutuan bolehlah cari pinjaman dari Malaysia sendiri; tetapi untuk tapak-tapak yangmana kita

bawa infrastruktur kita boleh cari pinjaman daripada World Bank yangmana bunga-bunga itu rendah sekali. Itulah sites and services. Tetapi jika hendak bina sebuah rumah berharga \$5,000 atas satu tapak tanah yang berharga \$30,000 itu tidaklah sesuai dan itu saya ingat Yang Berhormat ahli-ahli di dalam Dewan ini ingat itu tidaklah boleh dilakukan sebagai projek perumahan mereka. Sebab itu Kerajaan beberapa tahun yang lalu telah mengkaji pentadbiran tanah yang kita ada di dalam Negeri kita. 4 tahun dahulu kita telah meluluskan anggaran-anggaran perbekalan tahun 1974/1975 yangmana kita telah membaiki pentadbiran tanah di dalam Negeri kita dan pada masa sekarang kita telahpun sampai di satu peringkat yangmana saya harap Yang Berhormat Ahli-Ahli di dalam Dewan ini mestilah faham.

Dari masa penjajahan sampai tahun 1965 jumlah besar yangmana kita telah jumlahkan hakmilik atau titles yang kita telah keluarkan oleh Kerajaan ialah \$120,000. Ini termasuk jenis indenture atau grant first grade 60,000 hakmilik atau titles. Boleh kata di dalam Negeri kita ada lagi satu pihak yangmana pentadbiran tanah ialah oleh tuan tanah swasta. Ini adalah lebih kurang 60,000 hakmilik, dan lease untuk 990 tahun ialah lebih kurang 6,000, lease untuk 99 tahun ada 18,000 dan Statutory Grant atau grant lease sahaja di dalam mukim ialah 36,000. Dan semua ini telah dikeluarkan daripada tanah Kerajaan sampai tahun 1965. Sampai tahun 1965 boleh kata Kerajaan Negeri Pulau Pinang di dalam 324 batu persegi Kerajaan Negeri saja ada pegang lebih kurang 27,000 ekar tanah sahaja. Inilah hal tanah yang kita ada di dalam Negeri kita. Dan selepas tahun 1966 sampai hari ini, hakmilik yang kita keluarkan ialah lebih-kurang 30,000 hakmilik, dan Pejabat Tanah mesti tiap-tiap tahun kaji dan cover lebih kurang 150,000 hakmilik.

Ini bukan satu pentadbiran yang kecil. Sebab itu bila-bila saya ingatlah Yang Berhormat Ahli-Ahli berasa

tidak puashati dengan pegawai-pegawai di dalam Pejabat Tanah, sungguhpun saya ada simpati dengan mereka tetapi saya haraplah mereka juga bersimpati dengan pegawai-pegawai kita, khususnya semacam saudara saya Yang Berhormat dari Machang Bubuk kata ada beberapa complaint. Saya kata complaint dari siapa? Jangan kata complaint sahaja. Tetapi di sini saya ambil peluang ucapkan tahniah atas cadangan beliau macamana di hari hadapan tanah-tanah yang belum diluluskan sebelum kita ambil keputusan yang akhir kita boleh bagi satu notis. Sesiapa mahu bangkang pun boleh diberi perhatian oleh pihak Kerajaan Negeri sebab perkara tanah di dalam Negeri kita telah menjadi satu masalah yang penting sekali. Saya sendiri fikir tidak berapa lama lagi tetapi kita mesti ada cukup faktor-faktor sebelum kita boleh berbincang perkara ini, dan kalau masa itu telah sampai khususnya bila computer di University Sains Malaysia telah siap lapuran mengenai tanah-tanah di dalam Negeri ini barangkali pada bulan Jun tahun hadapan, dan saya ingat Dewan ini mestilah menubuhkan satu Jawatankuasa mengkaji sahaja masalah hakmilik dan masalah Lesen Tumpangan Sementara.

Lesen Tumpangan Sementara (T.O.L.) setahun semua pejabat-pejabat tanah yang kita ada mesti kawal sampai 3,282 T.O.L. Tidak kira beberapa T.O.L. yang tidak dilulus beberapa tahun dahulu tetapi telah lapse atau tidak ada lagi permintaan. Di sini saya haraplah rakyat kita mesti faham bukan satu orang yang ada tapak tanah T.O.L. atas tanah itu dan dibina sebuah rumah sampai 30 tahun dan mereka kata mereka sudah duduk di tempat itu 30 tahun. T.O.L. mengikut undang-undang bukan kira semacam itu. T.O.L. macam orang panggil stay of residence. Orang luar negeri mari Pulau Pinang dia boleh duduk 1 tahun, selepas tahun itu dia mesti minta atau mohon kebenaran duduk di Negeri kita, dan dia tidak boleh kata selepas 10 tahun dia boleh minta

status warganegara Malaysia. Itu dia tidak boleh. T.O.L. pun begitu juga. Tiap-tiap tahun orang-orang duduk di atas tanah itu mesti mohon T.O.L. Sebab itu T.O.L. adalah sementara — setahun demi setahun.

Kerajaan Negeri beberapa tahun dulu telah minta kepada beberapa pejabat-pejabat yang berkenaan sebagai Pejabat Perancangan, Pejabat Tanah, yangmana kita minta bolehkah kita sekarang buat satu plan untuk seluruh Negeri Pulau Pinang yangmana kita kata tapak-tapak yang tidak digunakan untuk rancangan-rancangan di dalam 10 tahun bolehkah kita bagi lease 10 tahun. Dan dalam Dewan ini beberapa sidang dulu saya pun telah menarik perhatian Yang Berhormat Ahli-Ahli kepada masa lease yang mesti dibagi kepada rakyat jika kita harap mereka boleh mendapat kestabilan dan keamanan di atas tanah itu. Kita mesti bagi lease 30 tahun, 60 tahun, 90 tahun atau berapa lama. Yang inilah satu perkara yang saya harap bukan sahaja di dalam Dewan ini tetapi dalam Negeri kita, rakyat kita mesti ambil pertimbangan. Tetapi masa sekarang ada banyak orang yang telah memohon tanah kepada Kerajaan, tetapi permohonan yang telah disampaikan ke pejabat-pejabat selalu tidak cukup. Sungguhpun jawapan minta plan, itu bukan plan perumahan, itu bukan pejabat telah memberi kelulusan permintaan itu, tetapi pegawai-pegawai mesti tahu tapak itu dekat mana. Kalau saya katakan saya minta satu lot tanah 230, pecahan 3, mukim berapa-berapa, itupun tidak tentu di mana, sebab itulah kita mesti ada plan. Tetapi masalah-masalah ini selalu ditimbulkan dan masalah yang besar sekali saya harap semua Ahli-Ahli Yang Berhormat boleh balik ke kawasan-kawasan dan membincang perkara ini dengan rakyat atau penduduk di kawasan-kawasan jika-lau mereka ada T.O.L. atau Lesen Tumpangan Sementara dan mereka mesti tiap-tiap tahun buat permohonan baru. Kalau tidak, jika lesen itu telah dihapuskan di penghujung tahun dan mereka boleh kata

menjadilah setinggian di atas satu tapak haram. Ini haram bukan sebab haram criminal atau penjenayah, tetapi haram sebab melanggar Undang-Undang Kanun Tanah Negara kita. Ini satu perkara yang saya harap kita mesti jaga dengan baik sekali.

Masalah setinggian ialah satu perkara yang besar sekali. Perkara setinggian yang telah mendirikan rumah-rumah tanpa kebenaran menjadi satu masalah besar sekali di dalam Negeri kita. Dalam perbincangan ada satu masalah yang penting yang mustahak dan saya harap, Tuan Speaker, saya mengambil sedikit masa menerangkan ini sebab adalah satu perkara yang telah dibangkit yangmana setinggian telah masuk tanah Kerajaan dalam kawasan pantai di antara Jelutong Timur dengan Pantai Jerejak, dan ini beberapa Ahli-Ahli Yang Berhormat pun telah membawa di dalam ucapan-ucapan mereka. Saya harap apa yang saya bagi keterangan di sini tidak ada berbau politik, saja mengikut undang-undang yang kita mesti jaga dan kawal di dalam Negeri kita.

Latarbelakang kes ini yang saya bawa menjadi satu contoh yang bagaimana susah Pejabat Tanah mesti kawal dengan masalah setinggian. Latarbelakang kes ini adalah di antara bulan Mac hingga Jun tahun 1975, iaitu dua tahun dahulu. Maka 17 buah rumah haram telah didirikan di atas pantai di Jelutong Timur dan Kerajaan Negeri telah mengarahkan supaya Pemungut Hasil Tanah, Daerah Timur Laut mengambil tindakan bagi merobohkan rumah-rumah itu. Setelah menjalankan penyiasatan dengan teliti berikutan dengan rayuan-rayuan daripada setinggian-setinggian yang terlibat dengan sokongan daripada UMNO Bahagian Jelutong, maka Majlis Mesyuarat Kerajaan yang bersidang pada 15hb. April, tahun 1976, telah menarik balik arahnya untuk merobohkan rumah-rumah haram yang berkenaan itu. Sebaliknya pula setinggian-setinggian itu — masa itu seramai 46 tuan rumah — telah diberi peluang untuk membuat permohonan

bagi mendapatkan Lesen Tumpangan Sementara dan ketua dan ahli-ahli Jawatankuasa UMNO Bahagian Jelutong telah memberi jaminan bahawa mereka akan menolong Kerajaan untuk mengawal kawasan itu daripada dicerobohi oleh setinggan-setinggan yang baru atau yang lain. Dan di dalam Majlis Mesyuarat Kerajaan yang sama pada 15hb. April, 1976, satu arahan dasar yang tegas telah diperbuat supaya tiap-tiap Pemungut Hasil Tanah di Negeri ini mengambil tindakan dengan serta-merta bagi merobohkan rumah-rumah haram yang telah didirikan oleh setinggan-setinggan yang tidak bertanggungjawab atau selepas daripada tengah malam 15hb. April, tahun 1976, dan tindakan ini adalah berpandukan kepada Seksyen 426 Kanun Tanah Negara. Bagi mereka yang telah mendirikan rumah-rumah sebelum tengah malam 15hb. April, tahun 1976, maka peluang-peluang telah diberi bagi penghuni-penghuni rumah ini memohon kebenaran bagi mendapatkan Lesen Tumpangan Sementara.

Di antara kawasan-kawasan di Negeri ini di mana setinggan-setinggan telah didapati mendirikan rumah-rumah haram di atas tanah Kerajaan pada atau sebelum 15hb. April ialah di Hujung Batu, Seberang Perai Utara, Weld Quay, Tokong Batu, Daerah Timur Laut dan lain-lain tempat. Mereka-mereka yang telah membuat permohonan untuk regularise kedudukan mereka di kawasan-kawasan ini telahpun diberi Lesen Tumpangan Sementara tertakluk kepada pembaharuan dari setahun ke setahun. Dengan berpandukan kepada arahan dasar yang telah dikeluarkan oleh Kerajaan Negeri, maka Pemungut Hasil Tanah di Negeri ini adalah sentiasa mengawasi tanah-tanah Kerajaan daripada dicerobohi oleh orang-orang yang tidak bertanggungjawab.

Saya haraplah Yang Berhormat Ahli-Ahli dalam Dewan ini untuk menyokong penuh keputusan yang dibuat oleh Kerajaan sebab kalau kita tidak kawal Undang-undang

yang baik dan sesungguhnya kita tidak boleh menoleng dengan orang yang miskin khasnya orang yang berpendapatan rendah.

Balik kepada kes ini di Daerah Timur Laut, maka Pemungut Hasil Tanah telah mengambil tindakan yang berikut: Pada awal bulan Oktober tahun ini, tahun 1977, maka 4 buah rumah haram telah didapati didirikan di Kawasan Tokong Batu. Ini membawa kita pada tahun ini dan saya harap Yang Berhormat Ahli-Ahli ambil perhatian masalah ini bila kita ambil tindakan, bukan lambat-lambat sahaja, tetapi ini sebablah kita tunjuk atau memberi perasaan kemanusiaan. Yang Berhormat Ahli Kawasan Sungai Pinang minta kepada Kerajaan Negeri dan tindakan telah diambil oleh Pemungut Hasil Tanah untuk merobohkan 4 buah rumah itu. Dalam sementara itu maka maklumat-maklumat telah pula diperolehi bahawa ada orang-orang yang tidak bertanggungjawab telah mangguk di air keruh dengan mendirikan rumah-rumah haram dan menjualnya kepada orang-orang miskin di kawasan ini. Maklumat-maklumat ini adalah sekarang ini di dalam penelitian dan penyiasatan yang lebih lanjut oleh pihak yang berkenaan.

Pada awal bulan Disember, 1977, maka Pemungut Hasil Tanah telah mendapat tau bahawa ada beberapa buah rumah telah dibina dengan secara mengejut di kawasan pantai di antara Jelutong Timur dengan Pantai Jerejak. Perkara ini telah dilaporkan kepada Majlis Mesyuarat Kerajaan pada 8hb. Disember tahun ini dan Kerajaan Negeri telah memberi arahan dengan tegas bahawa dasar yang telah ditetapkan iaitu semua rumah-rumah yang telah didirikan tanpa kebenaran pada atau selepas 15hb. April, 1976 hendaklah dirobuhkan. Pemungut Hasil Tanah telah pun membuat perkiraan yang sewajarnya bagi melaksanakan arahan ini. Sebelum tindakan meroboh itu dijalankan, maka orangramai telah diberi penerangan menerusi Jabatan Penerangan dan akhbar-akhbar mengenai keputusan Kerajaan.

an untuk merobohkan rumah-rumah haram itu.

Rengkasnya kalau ini telah dibangkit mestilah bau politik dicampur, tetapi satu perjumpaan telah juga diadakan dengan setinggan-setinggan yang terbabit itu pada 14hb. Disember tahun ini di Sekolah Kebangsaan Jelutong. Di dalam Mesyuarat itu maka setinggan-setinggan itu telah diberitahu bahawa mereka adalah dikehendaki merobohkan rumah-rumah mereka dengan serta-merta, jika tidak Pasukan Petugas yang di ketuai oleh Pemungut Hasil Tanah Daerah Timur Laut akan merobohkan rumah-rumah itu.

Pada masa itu 85 orang setinggan-setinggan yang telah mendirikan rumah tanpa kebenaran telah membuat rayuan supaya mereka diberi belas kasihan untuk dibenarkan Lesen Tumpangan Sementara dan rayuan setinggan-setinggan ini telah pun dikemukakan kepada Majlis Mesyuarat Kerajaan pada 15hb. Disember. Kerajaan Negeri telah memutuskan supaya saya sebagai Ketua Menteri menemui semua setinggan-setinggan yang terbabit ini dan penemuan ini telah diadakan di Dewan Sri Pinang pada keesokkan harinya, iaitu pada 16hb. Disember pada tahun ini. Seramai 84 daripada 85 orang ini telah hadir. Setelah menjalankan penyiasatan ke atas kedudukan tiap-tiap setinggan yang terbabit itu maka didapati bahawa setengah daripada mereka ini telah pun mendirikan rumah-rumah haram itu semenjak beberapa bulan yang lepas dan ada beberapa, saya ingat dua-tiga, yang sudah dibina rumah sampai beberapa tahun dulu. Saya, berikut kuasa yang saya dapat daripada Majlis Mesyuarat Kerajaan, telah memberi pengakuan kepada mereka yang hadir bahawa tindakan bagi merobohkan rumah-rumah mereka itu akan ditangguhkan dengan tujuan membolehkan Kerajaan mendapatkan maklumat-maklumat yang lengkap dan sehingga hari ini maka rumah-rumah mereka itu tidak pun dirobohkan.

Pada ketika saya mengadakan

perjumpaan dengan 84 orang tersebut ada pula 24 orang setinggan-setinggan lain yang berada di luar Dewan Sri Pinang. Mereka pula telah menyatakan bahawa mereka jua telah mendirikan rumah masing-masing sebelum daripada 16hb. Disember dan saya telah mengarahkan Setiausaha Kerajaan Negeri untuk mengambil keterangan-keterangan yang lengkap daripada mereka ini dan kedudukan 24 orang ini juga adalah sama dengan 85 orang yang dinyatakan di atas. Tindakan untuk merobohkan rumah-rumah mereka adalah ditangguhkan sehingga ke hari ini. Semuanya berjumlah 109. Adalah ditegaskan bahawa Pemungut Hasil Tanah, Daerah Timur Laut, telah memberi amaran kepada orang-orang yang mencero boh tanah-tanah Kerajaan pada atau selepas 16hb. Disember 1977 bahawa tindakan merobohkan rumah-rumah mereka ini akan diambil tanpa sebarang notis atau memberitahu lagi. Malangnya orang-orang yang tidak bertanggungjawab ini telah terus mendirikan rumah-rumah haram di kawasan pantai di antara Jelutong Timur dengan Pantai Jerejak selepas 16hb. Disember, 1977. Tidak ada jalan lagi bagi Pemungut Hasil Tanah selain daripada menjalankan tindakan merobohkan rumah-rumah itu. Sesungguhnya pada 22hb. Disember minggu dulu, maka sebuah rumah yang didirikan di Weld Quay telah dirobohkan oleh Pemungut Hasil Tanah. Pada 27hb. Disember tahun ini, dua hari dulu, beliau telah mengetuai Pasukan Petugas yang disertai oleh pihak Polis, pihak F.R.U. dan Penolong Pemungut Hasil Tanah telah pergi ke kawasan ini untuk merobohkannya tetapi Pemungut Hasil Tanah telah tidak dapat menjalankan tugas-tugasnya pada hari itu dengan sebab dihalang oleh lebihkurang 200 orang yang berada disitu. Perkara ini telah pun dilaporkan oleh Pemungut Hasil Tanah Daerah Timur Laut selaku Pegawai Daerah, Daerah Timur Laut dalam Mesyuarat Jawatankuasa Kerja Keselamatan Negeri. Memandangkan bahawa orang-orang yang tidak bertanggungjawab ini telah sanggup

mencabar kuasa Kerajaan maka adalah kewajipan Kerajaan untuk menunjukkan ketegasannya dalam hal ini. Oleh itu di dalam Mesyuarat Jawatankuasa Kerja Keselamatan Negeri maka Pegawai Daerah Timur Laut selaku Pemungut Hasil Tanah telah diberikan arahan sekali lagi untuk meneruskan tindakan merobohkan rumah-rumah itu. Pada 28hb. kelmari, maka Pemungut Hasil Tanah yang disertai oleh satu troop F.R.U. seramai 40 orang dan 50 orang buruh-buruh daripada Jabatan Kerja Raya telah merobohkan 5 buah rumah di Kampong Tengah, Jelutong dan 3 buah rumah di Pantai Jerejak. Berikutan dengan tindakan Pegawai Daerah ini pula maka sebahagian daripada setinggan-setinggan ini telah datang beramai-ramai ke Dewan Undangan Negeri di depan Dewan Undangan Negeri kelmari dan saya telah mengarahkan Setiausaha Kerajaan untuk menemui mereka.

Di antara setinggan-setinggan yang datang ini maka didapati 7 daripada mereka ini mempunyai asas-asas yang munasabah supaya rumah-rumah mereka tidak dirobuhkan. Mereka telah membuat permohonan kepada Pejabat Tanah untuk mendapatkan Lesen Tumpangan Sementara semenjak bulan Julai tahun 1977 tetapi permohonan mereka ini belum pun diberi jawapan oleh Pemungut Hasil Tanah dan selain daripada itu pula maka keadaan mereka ini sungguh-sungguh dhaif. Pada pagi ini maka Pasukan Petugas yang diketuai oleh Pemungut Hasil Tanah sedang menjalankan tugas untuk merobohkan 3 buah rumah haram yang telah didirikan selepas 16hb. Disember. Penghuni-penghuni rumah ini tidak pun pernah membuat permohonan Lesen Tumpangan Sementara dan sebagainya. Dan masa sekarang kedudukan seramai 126 setinggan-setinggan yang diuraikan di atas akan ditimbangan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan pada 31haribulan. 126 orang ini adalah terbahagi kepada golongan-golongan yang berikut:

Orang-orang yang mengadakan perjumpaan dengan saya sendiri di Dewan Sri Pinang pada 16hb. Disember,
1977 $(84 + 1) = 85$ orang

Orang-orang yang telah didapati membina rumah-rumah tanpa kebenaran sebelum daripada 16hb. Disember, tetapi tidak termasuk dalam senarai yang dinyatakan di bawah A tetapi telah dilaporkan kepada Setiausaha Kerajaan Negeri 24 orang

Orang-orang yang telah membuat permohonan untuk mendapatkan Lesen semenjak bulan Julai tahun ini tetapi belum dapat jawapan 17 orang

Jumlah 126 orang
==

Semua rumah-rumah setinggan ini telah ditangguhkan menjalankan meroboh. Adalah ditegaskan iaitu di samping menjalankan undang-undang sebagai salah satu daripada prinsip-prinsip yang dikanunkan dalam Rukun Negara, maka tujuan utama Kerajaan melarang orang-ramai mendirikan rumah-rumah tanpa kebenaran ialah untuk memastikan bahawa kawalan dan pengawasan daripada segi kesihatan dan keselamatan dapat dijamin. Selain daripada itu juga maka kawalan dan pengawasan dapat dibuat ke atas tanah kerajaan yang telah diuntukkan untuk Rancangan Pembangunan bagi faedah orang-ramai. Kawasan tanah Kerajaan di kawasan pantai yang terbabit ini telah dirancang untuk pembinaan jalan pantai.

Sebagaimana yang Ahli-Ahli Yang Berhormat sedia maklum maka adalah menjadi keazaman dan hasrat Kerajaan untuk memenuhi keperluan-

keperluan dan kehendak-kehendak rakyat daripada berbagai-bagai golongan petani-petani, nelayan-nelayan, buruh-buruh samada daripada bandar ataupun luar bandar. Perlaksanaan strategi ini pula adalah tertakluk kepada giralan mustahaknya dan keupayaan Kerajaan Negeri daripada segi kewangan, tenaga manusia, kepakaran, kemahiran dan unsur-unsur lain yang berkenaan. Keutamaan adalah diberi terhadap usaha membina rumah-rumah kos rendah untuk rakyat jelata di dalam rancangan pembangunan Negeri ini. Skim-skim perumahan yang telah, sedang dan akan terus dilaksanakan telahpun diterangkan di dalam Dewan ini menerusi ucapan-ucapan dan soalan-soalan yang telah dibuat tetapi rakyat kita mestilah kena sabar dengan rancangan-rancangan yang kita jalankan dan mestilah memohon kebenaran daripada Kerajaan untuk membina rumah di atas tanah Kerajaan dan mereka sekarang telah dapat peluang memohon rumah-rumah yang telah siap dan disediakan untuk mereka.

Saya sungguh mengucapkan terimakasih kepada semua Yang Berhormat Ahli-Ahli sebablah daripada bersatu padu dalam Dewan ini dan dari menyokong baik sekali daripada rakyat kepada Kerajaan barulah kita boleh melaksanakan rancangan-rancangan pembangunan yang kita ada peruntukan tahun 1978 untuk faedah rakyat kita.

Sekian, terimakasih.

Soalan dikemukakan dan Usul dipersejui.

(C) Usul oleh Yang Berhormat Tuan Haji Hassan bin Haji Md. Noh.
Datuk Speaker, saya bangun di sini ialah untuk mencadangkan satu Usul:

"Bahawa Dewan ini membuat ketetapan bahawa Yang Berhormat Encik Lim Heng Tee dilantik sebagai seorang Wakil Dewan ini untuk duduk dalam Jemaah Universiti Teknologi Malaysia di bawah Seksyen 13 (i) Perlembagaan Universiti tersebut bagi satu

tempoh selama tiga tahun dan bahawa perantikan ini hendaklah berkuatkuasa mulai 1.9.1976".

Datuk Speaker bagi pihak Pendaftaran, Universiti Teknologi Malaysia, telahpun menulis dan menasihatkan bahawa menurut Seksyen 13 (i) Perlembagaan Universiti memperuntukkan seorang wakil Dewan ini dilantik ke Jemaah Universiti tersebut.

Oleh yang demikian, dengan sukacitanya saya mencadangkan Yang Berhormat Encik Lim Heng Tee, Ahli Kawasan Machang Bubuk, dilantik ke Jemaah Universiti tersebut. Perantikan ini akan dikuatkuasakan mulai 1hb. September, 1976.

Saya, Datuk Speaker, mohon mencadangkan Usul ini.

Ahli Kawasan Bukit Glugor (Encik Tan Gim Hwa): Datuk Speaker, saya mohon menyokong Usul itu.

Solan dikemukakan dan Usul dipersejui.

7. PENANGGUHAN

Ketua Menteri: Tuan Speaker, sebelum saya mencadangkan penangguhan, saya ambil peluang di sini mengucapkan selamat tahun baru kepada semua Yang Berhormat Ahli-Ahli Dewan Undangan Negeri.

Saya mohon mencadangkan supaya Dewan ini ditangguhkan sekarang.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Khalid Ahmad Bin Sulaiman): Datuk Speaker, saya menyokong cadangan itu.

Ahli Kawasan Sungei Pinang (Encik Wong Choong Woh): Datuk Speaker, izinkan saya menarik balik ucapan penangguhan yang telah disediakan.

Ahli Kawasan Bukit Tambun (Encik Ng Swee Ching): Datuk Speaker, saya ingin memberi sedikit sebanyak pandangan mengenai perusahaan

menternak kerang di negara kita. Jika dibandingkan dengan negara-negara lain di Asia, negara kita adalah yang termaju sekali dalam perusahaan ini. Perusahaan ini mempunyai harapan yang cerah bagi masa yang akan datang. Oleh yang demikian saya ingin merayu kepada pihak-pihak yang berkenaan amnya dan Kerajaan Negeri Pulau Pinang khususnya supaya dapat menolong nelayan-nelayan yang terlibat dalam perusahaan itu dengan cara melonggarkan syarat-syarat bagi menarik lebih ramai lagi rakyat kita mengambil bahagian dalam perusahaan ini. Ini akan dapat memajukan lagi perusahaan ini di negara kita, khususnya di Pulau Pinang.

Buat masa ini, semua pengeluaran kerang adalah mencukupi bagi kegunaan dalam negara ini dan hanya sedikit sahaja yang dapat dieksport ke negara-negara jiran. Dengan adanya galakan dari pihak Kerajaan bagi melonggarkan syarat-syarat dalam perusahaan ini, saya percaya bahawa perusahaan ini boleh dimajukan lagi. Jadi dapatlah ditinggikan lagi taraf kehidupan nelayan-nelayan. Ini adalah bersesuaian dengan Rancangan Malaysia Ketiga, iaitu bagi menghapuskan kemiskinan, dan juga bagi mendapatkan tukaran luar. Walaupun negara kita adalah yang termaju sekali dalam perusahaan ini, tetapi di Pulau Pinang perusahaan ini mendapat sambutan yang baik dari nelayan-nelayan buat masa ini.

Selain daripada syarikat perikanan, tidak kurang dari 10 buah syarikat persendirian yang terdiri daripada nelayan-nelayan telah diaftarkan sejak tahun enam-puluhan lagi. Setahu saya, tiap-tiap syarikat persendirian ini adalah terdiri daripada beberapa orang nelayan-nelayan dan modal yang dikumpulkan untuk mereka ini adalah perusahaan yang memajukan mata pencarian mereka.

Beberapa bulan yang lalu, pihak Pejabat Tanah telah memulakan syarikat-syarikat ini kepada syarikat persendirian dan hendak memperbaharui lesen-lesen kebenaran

syarikat-syarikat yang dikenakan oleh pihak Pejabat Tanah. Lesen kebenaran sementara telah tidak dapat diperbaharui. Pihak-pihak yang berkenaan dengan sengaja ingin merampas lesen kebenaran dari syarikat-syarikat persendirian itu dan memberi khasnya kepada pihak lain. Setahu saya pihak syarikat-syarikat persendirian ini telah bertemu Pegawai Daerah masing-masing bagi membincang perkara ini. Selepas membincang perkara ini mereka telah menghantar surat rayuan kepada Pejabat Tanah bagi memperbaharui lesen berkenaan. Mereka telah mengeluarkan syarikat-syarikat yang telah dikenakan. Satu salinan surat itu telah dikirimkan kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri, tetapi malangnya hingga hari ini mereka masih belum menerima apa-apa jawapan dari pihak yang berkenaan. Saya harap agar pihak yang berkenaan mengkaji semula syarikat-syarikat yang telah dikenakan syarat-syarat persendirian ini supaya mereka dapat menjalankan perusahaan mereka itu seperti sediakala. Dengan ini saya percaya perusahaan ini akan bertambah maju lagi di negara kita ini.

Akhirnya saya berharap pihak yang berkenaan dapat memperbaharui lesen-lesen berkenaan bagi syarikat persendirian ini. Ini bermakna bahawa pihak yang berkenaan telah membuat satu jasa yang amat dihargai dan disanjung oleh pihak-pihak yang terlibat.

Sekian, terimakasih.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (Encik Lim Heng Tee): Datuk Speaker, saya ingin bercakap sedikit atas perkara mengenai penilaian di Majlis Perbandaran Seberang Perai.

Pihak Majlis Perbandaran Seberang Perai telah melancarkan penilaian semula dan tafsiran bagi seluruh Seberang Perai dengan membelanjakan lebih \$1 juta. Untuk mendapatkan maklumat-maklumat ke atas semua hakmilik dan hartabenda, pihak M.P.S.P. telah mengeluarkan berbagai jenis borang untuk diisi

dan dikembalikan oleh tuan-tuan tanah, pemilik-pemilik bangunan dan para penghuni, bersama dengan amaran bahawa borang-borang itu mesti dikembalikan dalam tempoh dua minggu, kalau gagal berbuat demikian, mereka akan boleh didenda sampai \$2,000 atau dihukum penjara sampai 6 bulan, atau kedua-duanya.

Datuk Speaker, saya tidak menyoalkan tujuan mengadakan penilaian semula dan peruntukan-peruntukan undang-undang bawah Seksyen 140 Akta Kerajaan Tempatan 1976. Akan tetapi ramai orang tidak puashati kerana mengisikan borang-borang ini telah mengakibatkan mereka banyak kesulitan.

Selain dari butir-butir peribadi, borang-borang itu diperlukan oleh tuan-tuan tanah, pemilik-pemilik bangunan dan penghuni-penghuni mengisikan pelbagai maklumat tentang hakmilik dan hartabenda, termasuk jenis gran, nombor gran, luas tanah, butir-butir tentang pelbagai pemilik (multiple ownership) dan lain-lain yang semua ini boleh didapati di pejabat-pejabat tanah dan Pendaftaran Hakmilik Tanah. Maklumat-maklumat lain seperti tahun dan belanja tentang pembinaan bangunan dan lain-lain tidak boleh didapati dengan mudah dan segera.

Akibat daripada itu, ramai tuan tanah, pemilik bangunan dan penyewa terpaksa meninggalkan kerja harian mereka untuk mendapatkan khidmat 'petition-writers' bagi mengisi borang-borang dengan bayaran yang tertentu. Pemilik-pemilik dan penyewa-penyewa terpaksa mencari satu sama lain untuk mendapatkan maklumat yang dikehendaki bagi mengisi borang-borang itu. Kadangkadang, pemilik-pemilik dan penyewa-penyewa tidak ada jalinan persahabatan yang baik dan oleh itu kesulitan-kesulitan tambahan timbul pula bagi mendapatkan maklumat-maklumat untuk mengisi borang-borang itu.

Semua perkara ini telah menyebabkan banyak kesulitan dan ketidak-senangan kepada pembayar-pembayar hasil cukai yang selalu menjadi

pihak yang rugi. Walaupun ini adalah urusan Majlis Perbandaran, tetapi rakyat jelata menyalahkan dan menuduh Kerajaan Negeri sahaja.

Saya memang setuju, Datuk Speaker, untuk menolong jentera Kerajaan dijalankan dengan berkesan dan efisien, rakyat haruslah memberi kerjasama mereka kepada pihak Kerajaan. Tetapi sebaliknya, Kerajaan harus faham kesulitan yang rakyat hadapi pula, khususnya pembayar hasil cukai dan cuba meringankan kesulitan mereka dengan memudahkan perkara itu.

Umpamanya, apa yang M.P.S.P. perlu bertanya dari pembayar hasil cukai ialah butir-butir peribadi mereka seperti nama, alamat, nombor lot tanah dan mukim dan juga mungkin jumlah bayaran sewa dan lain-lain. Maklumat lain seperti butir-butir tentang gran, butir-butir tentang ramai pemilik (multiple ownership) dan lain-lain yang boleh didapati dari pejabat-pejabat tanah dan jabatan-jabatan Kerajaan lain, semua ini patutlah dibuat oleh Majlis Perbandaran dengan kerjasama dan bantuan dari berbagai pihak berkuasa berkenaan. Sebenarnya maklumat dari punca-punca ini lebih tepat dan boleh dipercayai, dengan ini banyak kesulitan-kesulitan dan sungutan-sungutan boleh dielakkan.

Saya ingin mencadangkan bahawa suatu catitan dicetak atas borang itu dengan menyatakan "Sila isi apa yang boleh."

Juga, tempoh dua minggu untuk menguruskan penyata-penyata borang-borang itu terlalu singkat. Ramai orang adalah sibuk dalam urusan masing-masing dan kerana ramai pembayar hasil cukai perlu mendapatkan bantuan dari orang lain atau pemilik-pemilik tanah dan bangunan, tempoh masa haruslah dipanjangkan, sekurang-kurangnya sampai satu bulan. Tambahan pula, hukuman tidak patut dikenakan kecuali kes-kes di mana orang yang melanggar undang-undang dengan sengaja didenda sahaja.

Saya harap pihak M.P.S.P. akan memberi perhatian kepada hasrat rakyat jelata.

Sekian, terimakasih.

Ahli Kawasan Kubang Semang (Tuan Haji Mohamed Noor Bin Haji Bakar): Datuk Speaker, saya bangun serta mengucapkan terimakasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Bukit Tambun atas pandangan-pandangannya. Kerajaan sangat mengambil berat di atas penggunaan tanah dasar laut untuk pemeliharaan kerang. Pada masa dahulu pemeliharaan kerang kebanyakannya dijalankan secara individu atau perseorangan dan ini didapati tidak begitu memberi banyak faedah terutamanya kepada kaum nelayan di pantai-pantai.

Untuk memastikan supaya sebarang usaha dapat memberi faedah kepada seberapa banyak rakyat maka Kerajaan Negeri mengadakan peraturan untuk buat masa hadapan bagi perusahaan pemeliharaan kerang. Kerajaan akan hanya mengeluarkan Lesen Tumpangan Sementara bagi maksud pemeliharaan ke-

rang, tidak lagi kepada individu atau perseorangan, tetapi kepada syarikat-syarikat nelayan atau syarikat-syarikat kerjasama yang ahli-ahlinya terdiri daripada kaum-kaum nelayan tempatan.

Dengan cara ini Kerajaan berharap supaya sumber-sumber hasil Negeri yang sebegini akan dapat dinikmati oleh lebih banyak orang terutama di kalangan kaum nelayan-nelayan sendiri.

Terimakasih.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (Encik Khalid Ahmad Bin Sulaiman): Datuk Speaker, saya mengucapkan terimakasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kawasan Machang Bubuk di atas ulasan-ulasan dan pandangan-pandangan beliau dan perkara-perkara yang telah dibangkitkan mengenai issue-issue yang berkenaan akan dibincangkan dengan teliti oleh Jawatankuasa Kerajaan Tempatan dan Presiden Majlis Perbandaran Seberang Perai.

Dewan ditangguhkan pada jam 6.10 petang.